

Брюксел, 18 декември 2023 г.
(OR. en)

16658/23

Междуинституционално досие:
2023/0079(COD)

CODEC 2464
COMPET 1261
IND 685
MI 1119
POLCOM 311
WTO 195
RELEX 1469
RECH 557
PE 158

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 – Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 11 – 14 декември 2023 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това досие на първо четене.

В този контекст председателят на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE) Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, Румъния) представи от името на ITRE компромисно изменение (изменение № 26) на посоченото по-горе предложение за регламент, за което Nicola BEER (Renew, Германия) беше изготвил проект за доклад. Това изменение беше договорено по време на посочените по-горе неформални контакти. Други изменения не бяха представени.

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарното заседание на 12 декември 2023 г. компромисното изменение (изменение № 26) на горепосоченото предложение за регламент беше прието. Измененото по този начин предложение на Комисията, което подлежи на финализиране от юрист-лингвистите, представлява позицията на Европейския парламент на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, поместена в приложението към настоящата бележка².

Тя отразява предварително договореното между институциите. Следователно, след като юрист-лингвистите прегледат текста, Съветът следва да бъде в състояние да одобри позицията на Европейския парламент.

След това актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Парламента.

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан със символа „■“.

P9_TA(2023)0454

Рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 12 декември 2023 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2023)0160),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0061/2023),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 12 юли 2023 г.¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 5 юли 2023 г.²,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 29 ноември 2023 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид становищата на комисията по международна търговия, комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните, комисията по външни работи, комисията по икономически и парични въпроси и комисията по регионално развитие,

¹ ОВ С 349, 29.9.2023 г., стр. 142.

² ОВ С, C/2023/252, 26.10.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/252/oj>.

- като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (A9-0260/2023),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене³;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

³ Тази позиция заменя измененията, приети на 14 септември 2023 г. (Приети текстове, P9_TA(2023)0325).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 12 декември 2023 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2023/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020*

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,

* ТЕКСТЪТ ПОДЛЕЖИ НА ПРАВНО-ЕЗИКОВА РЕДАКЦИЯ.

¹ ОВ С 349, 29.9.2023 г., стр. 142

като имат предвид, че:

- (1) Достъпът до суровини е от съществено значение за икономиката на Съюза и за функционирането на вътрешния пазар. Съществува група от неенергийни и неселскостопански суровини, които се считат за суровини от критично значение поради тяхното икономическо значение и експозицията им на висок риск, свързан с доставките, често в резултат на висока концентрация на доставки от малък брой трети държави. Като се има предвид ключовата роля на много такива суровини от критично значение за осъществяването на екологичния и цифровия преход и с оглед на използването им за отбранителни и космически приложения, търсенето им през следващите десетилетия ще нараства експоненциално. В същото време рискът от прекъсвания на доставките се увеличава на фона на разрастващите се геополитически напрежения и конкуренция в областта на ресурсите. Освен това, ако не се управлява правилно, повишеното търсене на суровини от критично значение може да доведе до отрицателни въздействия върху околната среда и социални въздействия. ■

- I
- (2) *Предвид сложността и транснационалния характер на веригите за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, некоординираните национални мерки за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение биха застрашили функционирането на вътрешния пазар. Суровините от критично значение често се добиват в определени държави или региони, в зависимост от географското разпределение на съответните резерви, транспортират се за по-нататъшна преработка на друго място и след това се продават в рамките на вътрешния пазар за употреба в съответни продукти. На етапа на преработка суровините от критично значение често се внасят и изнасят по няколко пъти в рамките на вътрешния пазар, преди окончателната им употреба. По подобен начин рециклирането на съответните продукти в края на жизнения им цикъл с оглед на оползотворяването на суровините от критично значение може да се извършва в държава или регион, различни от тези, където се събират съответните отпадъци, и има вероятност получените вторични суровини да бъдат реекспортирани за по-нататъшна преработка и употреба.*

Освен това тези суровини от критично значение са необходими в началото на много промишлени вериги за създаване на стойност и често са абсолютно необходими входящи ресурси за широк кръг от стратегически сектори, включително сектора на възобновяемата енергия, сектора на цифровите технологии, авиокосмическия сектор и сектора на отбраната. Затова те играят съществена роля за подкрепа на икономическите дейности на вътрешния пазар и нарушаването на техните доставки би могло да окаже значително трансгранично въздействие върху държавите членки.

- (3) В този контекст некоординираните действия на държавите членки крият риск от нарушаване на конкуренцията и фрагментиране на вътрешния пазар, например чрез налагане на различно регулиране за пазарните оператори, осигуряване на различни степени на достъп до мониторинга на риска при доставките, предоставяне на различни нива на подкрепа за националните проекти, или чрез създаване на пречки пред трансграничната търговия между държавите членки със суровини от критично значение или свързани с тях стоки, като по този начин се създават пречки за правилното функциониране на вътрешния пазар. Освен това отделните действия на държавите членки може да не са достатъчни за ефективното предотвратяване на прекъсването на доставките на суровини от критично значение или те могат да бъдат по-малко ефикасни за постигането на тази цел.*

- (4) *Следователно, за да се защити функционирането на вътрешния пазар, следва да се създаде обща рамка на Съюза за осигуряване на достъп до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за запазване на **икономическата устойчивост и отворената стратегическа автономност** на Съюза.*
- (5) *Първо, в тази рамка следва да се определят суровините, които се считат за стратегически и от критично значение, както и да се укрепи устойчивостта на веригите за доставка на тези материали в Съюза, включително чрез идентифициране и оказване на подкрепа за стратегически проекти, както и чрез полагане на усилия за стимулиране на технологичния напредък и ефективното използване на ресурсите, с цел да се смекчи очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза. Второ, необходимо е да се предоставят мерки за засилване на способността на Съюза да наблюдава и намалява съществуващите и бъдещите рискове, свързани с доставките. Трето, рамката следва да съдържа мерки за увеличаване на кръговостта и устойчивостта на потребяваните в Съюза суровини от критично значение.*

- (б) За да се гарантира, че определените в регламента мерки са насочени към най-значимите материали, следва да се създадат списък на стратегическите суровини и списък на суровините от критично значение. Тези списъци следва **да се основават на ясни методологии, за чието прилагане Комисията следва да информира по открит и прозрачен начин. Тези списъци следва** да служат като насоки и за координиране на усилията на държавите членки за допринасяне към постигането на целите на настоящия регламент. Списъкът на стратегическите суровини следва да съдържа суровини, които са от голямо стратегическо значение **за функционирането на вътрешния пазар** с оглед на употребата им в стратегически технологии, подпомагащи екологичния и цифровия преход, или за отбранителни или **авиокосмически** приложения, които се характеризират с потенциално значително разминаване между предлагането в световен мащаб и прогнозираното търсене и чието производство се увеличава относително трудно, например поради дългите срокове за изпълнение на нови проекти, увеличаващи способността за осигуряване на доставки.

За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, списъкът на стратегическите **суровини** следва периодично да се преразглежда и при необходимост да се актуализира. За да се гарантира, че усилията за увеличаване на мощностите на Съюза по веригата за създаване на стойност, укрепване на способността на Съюза за наблюдение и смекчаване на свързаните с доставките рискове и увеличаване на диверсификацията на доставките, са съсредоточени върху материалите, за които те са най-необходими, **някои** целесъобразни мерки следва да се прилагат само по отношение на списъка на стратегическите суровини. **Държавите членки не следва да бъдат възпрепятствани да изготвят допълнителни списъци въз основа на специфични национални потребности и да предприемат съответни мерки във връзка с тях на национално равнище.**

- (7) Списъкът на суровините от критично значение следва да съдържа всички стратегически суровини, както и всякакви други суровини от голямо значение за цялата икономика на Съюза, за които съществува висок риск от прекъсване на доставките, *който може да доведе до нарушаване на конкуренцията и до фрагментация на вътрешния пазар. Освен стратегическите технологии, в бъдеще и други сектори могат да бъдат изложени на високи рискове във връзка с доставките.* За да се вземат предвид възможните технологични и икономически промени, Комисията следва като продължение на настоящата практика да извършва периодично оценка въз основа на данни за производството, търговията, приложенията, рециклирането и замяната на широка гама от суровини с цел да се актуализират списъците на суровините от критично значение и на стратегическите суровини в отражение на развитието по отношение на стопанското значение и свързания с доставките риск за тези суровини *на вътрешния пазар.* Списъкът на суровините от критично значение следва да включва онези суровини, които достигат или надхвърлят праговете както за икономическо значение, така и за свързания с доставките риск, без да се извършва подредба на съответните суровини от гледна точка на критичното значение. Тази оценка следва да се основава на усреднената стойност на най-новите налични данни за 5-годишен период. Мерките, посочени в настоящия регламент, свързани с *единното звено за контакт, както и с* планиране, проучване, наблюдение, кръговост и устойчивост, следва да се прилагат по отношение на всички суровини от критично значение.

(8) *В списъците на стратегическите суровини и суровините от критично значение следва да се използват точно определени наименования за включените суровини. Що се отнася до списъка на стратегическите суровини, в наименованията, по целесъобразност, следва да се посочва степеня, в която дадена суровина трябва да се преработи, за да може да се използва за производството на стратегически технологии. Данните във връзка със суровините от критично значение и стратегическите суровини следва да се отнасят до цялата верига за създаване на стойност на тези суровини, включително в непреработената им форма и на всички етапи от тяхната преработка, водещи евентуално до посочената степен. Следва да се предвиди специално пояснение за веригата за създаване на стойност на алуминия, като наред с алуминия се спомене и неговата най-важна руда – бокситът, както и неговата междинна форма на преработка – диалуминиевият триоксид. В много случаи суровините от критично значение и стратегическите суровини се добиват, преработват или рециклират като странични продукти от други основни процеси на добив, преработка и рециклиране. Поради това естеството на суровините като страничен продукт не следва да засяга включването им в списъка или в съответните разпоредби на регламента.*

- (9) *Необходимо е да се въведат подходящи мерки за определяне на общ подход към стратегическите проекти, изпълнявани в рамките на Съюза с цел добив, преработка или рециклиране на стратегически суровини или допринасящи за производството на съответни заместващи материали. Тези проекти, заедно с усилията на държавите членки, следва да допринасят за подобряване на капацитета за гарантиране на сигурни доставки на стратегически суровини. Други мерки, по-специално във връзка с проучването или кръговостта, също следва да допринасят за подобряването на различните етапи от веригата за създаване на стойност.*

(10) *За да се намали нарастващият риск в Съюза от прекъсване на доставките, което може да доведе до нарушаване на конкуренцията и фрагментиране на вътрешния пазар, Комисията и държавите членки следва да подобрят различните етапи от веригата за създаване на стойност за добив на стратегически суровини, за да се допринесе за постигането на референтните показатели във връзка с капацитета на Съюза и диверсификацията на доставките. Тези референтни показатели следва да спомогат за насочване на усилията за укрепване на капацитета на Съюза на всички етапи от веригата за създаване на стойност на стратегическите суровини, включително добива, преработката и рециклирането, както и за увеличаване на диверсификацията на външните доставки на стратегически суровини.* Целта следва да бъде увеличаване на мощностите за всяка стратегическа суровина на всеки етап от веригата за създаване на стойност, като същевременно се цели постигане на общи сравнителни показатели за мощности за добив *на равнището на Съюза*, преработка и рециклиране на стратегически суровини. Първо, Съюзът следва да увеличи използването на собствените си геоложки ресурси от стратегически суровини и изграждането на мощности, за да е възможен добивът на материали, необходими за производството на поне 10 % от потреблението на Съюза на стратегически суровини. Като се има предвид, че мощностите за добив са силно зависими от наличието на геоложки ресурси в Съюза, постигането на този сравнителен показател зависи от тяхното наличие. Второ, за да се изгради цялостна верига за създаване на стойност и да се предотвратят всякакви пречки на междинните етапи, Съюзът следва да увеличи също мощностите си за преработка по веригата за създаване на стойност и да бъде в състояние да произвежда най-малко **40 %** от годишното си потребление на стратегически суровини. Трето, през следващите десетилетия се очаква нарастващ дял от потреблението на стратегически суровини в Съюза да може да бъде задоволяван от вторични суровини, което би подобрило както сигурността, така и устойчивостта на доставките на суровини в Съюза. Следователно мощностите на Съюза за рециклиране следва да могат да доведат до производството на поне **25 %** от годишното потребление на Съюза на

стратегически суровини **и могат да рециклират все по-големи количества от отделните стратегически суровини в отпадъците. За потоците от отпадъци и за стратегическите суровини, за които има достатъчно информация за преценка на капацитета на Съюза за рециклиране, като дял от стратегическите суровини, които се съдържат в тези потоци от отпадъци, следва да се определи допълнителен показател, който да се основава на отпадъците. Съпътстващите усилия за подобряване на ефективното използване на ресурсите чрез научни изследвания и иновации, заместване, повишаване на осведомеността и други подходящи мерки също ще улеснят постигането на тези показатели.**

Тези сравнителни показатели се отнасят за времевия хоризонт до 2030 г., в съответствие с целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, определени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета², и цифровите цели съгласно **Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета³**, за които те служат за основа. Освен това качествените работни места, включително изграждането на умения и преминаването от едно работно място на друго, ще се справят с рисковете в секторния пазар на труда и ще спомогнат за гарантиране на конкурентоспособността на ЕС. **Комисията и държавите членки следва също така да стимулират технологичния напредък и ефективното използване на ресурсите, за да се ограничи очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза под равнището на съответните референтни прогнози. В контекста на изготвянето на мерки за прилагане в Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴, Комисията следва да разгледа евентуалния принос на**

² **Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).**

³ **Решение (ЕС) 2022/2481 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за създаване на политическа програма „Цифрово десетилетие“ до 2030 г. (ОВ L 323, 19.12.2022 г., стр. 4).**

⁴ **Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработена версия) (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).**

изискванията за екопроектиране за постигането на приоритетите на Съюза, определени в настоящия регламент.

- (11) По отношение на някои суровини Съюзът е почти изцяло зависим за своите доставки от една отделна държава. Тези зависимости създават висок риск от прекъсване на доставките, **което може да наруши конкуренцията и да фрагментира вътрешния пазар**. За да се ограничи такъв потенциален риск и да се увеличи икономическата устойчивост на Съюза, следва да бъдат положени усилия, които да гарантират, че до 2030 г. **Съюзът** няма да зависи от една отделна трета държава за повече от 65 % от доставките си на каквито и да е стратегически суровини, както непреработени, така и на всички етапи на преработка, като обаче се отдава специално внимание на държавите, с които Съюзът е установил стратегическо партньорство, **споразумение за свободна търговия или други форми на сътрудничество, включващи суровини, тъй като те осигуряват** по-големи гаранции относно свързаните с доставката рискове.
- (12) За да се гарантира навременното изпълнение на базовите критерии, Комисията, с помощта на Европейския съвет за суровините от критично значение („съвета“), следва да проследява и докладва за постигнатия напредък по отношение на базовите критерии **и ограничаването на търсенето**. В случай че отчетеният напредък по отношение на базовите критерии **и ограничаването на търсенето** е като цяло недостатъчен, Комисията следва да оцени осъществимостта и пропорционалността на допълнителни мерки. Липсата на напредък само по отношение на една или на малка група от стратегически суровини не следва по принцип да води до необходимост от допълнителни усилия от страна на Съюза.

(13) ■ Комисията, с подкрепата на съвета, следва да определи стратегически проекти в Съюза, във връзка с които да се осъществява дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини *или в производството и увеличаването на количеството материали, които могат да заменят стратегическите суровини в стратегически технологии.* Ефективната подкрепа за стратегическите проекти притежава потенциала за подобряване на достъпа до материали за секторите надолу по веригата, както и за създаване на икономически възможности по веригата за създаване на стойност, включително за МСП, и допринася за разкриването на работни места. Ето защо, за да се гарантира разработването на стратегически проекти в целия Съюз, такива проекти следва да се възползват от рационализирани и предвидими процедури по издаване на разрешителни и от подкрепа за получаване на достъп до финансиране, *което би могло да насърчи извършването на подобрения при други процедури за издаване на разрешителни и при достъпа до финансиране за суровини от критично значение или за други суровини.* ■ С цел да се постави ударение върху подкрепата и гарантирането на добавената им стойност, преди да получат такава подкрепа проектите следва да бъдат оценени спрямо набор от критерии. *Проектите за суровини, при които стратегическите суровини са страничен продукт, включително например от железен скрап, също трябва да отговарят на условията за получаване на такава подкрепа, ако покриват всички съответни критерии. За да бъдат признати като стратегически проекти в Съюза, проектите следва да укрепват сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза.*

Проектите следва също така да демонстрират достатъчна техническа осъществимост, включително очакваното количество стратегически суровини или заместващи материали, които увеличават капацитета на Съюза, с изключение на материалите, произведени за научноизследователски цели. Освен това проектите следва да се изпълняват по екологично и социално устойчив начин. Те следва да носят трансгранични ползи извън съответната държава членка, включително страничните ефекти надолу по веригата за създаване на стойност. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува в решение признаването на проект като стратегически. Тъй като бързото признаване е от ключово значение за ефективната подкрепа на сигурността на доставките на Съюза, процесът на оценка следва да продължи да протича плавно и да не поражда прекалена тежест.

- (14) *Когато се преценява дали даден проект в трета държава отговаря на критерия за сигурност на доставките, следва по-специално да се вземе предвид статутът на ОСТ съгласно правото на Съюза. Отвъдморските страни и територии на държавите членки допринасят за безопасния достъп на Съюза до устойчиви доставки на суровини от критично значение и стратегически суровини, по-специално в рамките на стратегическите партньорства.*
- (15) **█** Комисията, с подкрепата на съвета, следва да определи стратегически проекти в трети държави *или в отвъдморски страни и територии*, които възнамеряват да осъществяват дейност в областта на добива, преработката или рециклирането на стратегически суровини, *или при производството на материали, които могат да заместят стратегическите суровини в стратегическите технологии.* За да се гарантира, че стратегическите проекти се изпълняват ефективно, те следва да се ползват от подобрен достъп до финансиране, *например чрез достъп до механизми за намаляване на риска за инвестициите.* За да се гарантира тяхната добавена стойност, проектите следва да бъдат оценявани спрямо набор от критерии. Както проектите в Съюза, стратегическите проекти в трети държави следва да укрепват сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза и да показват достатъчна техническа осъществимост. *Проектите в рамките на Съюза, както и тези, които се осъществяват в трети държави или в ОСТ, трябва да се придържат към едно и също равнище на социална и екологична устойчивост.*

За проекти на нововъзникващи пазари и в развиващи се икономики, проектът следва да бъде от взаимна полза за Съюза и за участващата трета държава, и да добавя стойност в тази държава, като се взема предвид и неговата съгласуваност с общата търговска политика на Съюза. Такава стойност може да бъде получена от приноса на проекта към повече от един етап от веригата за създаване на стойност, както и от създаването чрез проекта на по-широки икономически и социални ползи, включително създаването на работни места в съответствие с международните стандарти. Когато Комисията прецени, че тези критерии са изпълнени, тя следва да публикува в решение признаването на проект като стратегически.

(16) За да се гарантира устойчивостта на увеличеното производство на суровини *от критично значение*, следва да се *планират и изпълняват устойчиви* нови проекти за суровини *от критично значение*, обхващащи всички аспекти на устойчивото развитие, изтъкнати в принципите на ЕС за устойчиви суровини⁵, включително гарантиране на опазването на околната среда, *предотвратяване и минимизиране на социално неблагоприятните въздействия чрез използването на социално устойчиви* практики, в т.ч. зачитане на правата на човека, като например правата на жените и децата, както и прозрачни търговски практики. Проектите следва също така да гарантират добросъвестно ангажиране, както и всеобхватни и *справедливи* консултации *със съответните заинтересовани страни, например* местните общности и коренното население. *Когато даден проект включва потенциално презаселване на лица, следва да се обърне специално внимание на зачитането на правата на човека.* С цел на организаторите на проекти да се предостави ясен и ефикасен начин за спазване на този критерий, съответствието с приложимото законодателство на Съюза *или националното законодателство*, международните стандарти, насоки и принципи, *по целесъобразност*, или участието в схема за сертифициране, призната съгласно настоящия регламент, следва да се счита за достатъчно.

⁵ *Европейска комисия, Генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, Принципи на ЕС за устойчиви суровини, Служба за публикации, 2021 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.*

(17) В съответствие с принципа на предпазните мерки Комисията не може да предоставя стратегически статут на проект за дълбоководен добив на суровини, преди да се проучи достатъчно въздействието на дълбоководния добив на суровини върху морската среда, биологичното разнообразие и човешките дейности, преди да се анализират рисковете и преди технологиите и оперативните практики да могат да осигурят доказателства за това, че околната среда не се уврежда сериозно.

(18) Всеки организатор на проект за стратегически суровини следва да има възможност да подава до Комисията заявление за признаването на своя проект като стратегически проект. Заявлението следва да включва *съответните* документи и доказателства, свързани с критериите. За да оцени по-добре социалната, екологичната и икономическата жизнеспособност, осъществимостта на проекта, както и нивото на доверие в прогнозите, организаторът на проекта трябва също така да предостави класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, а за да е възможно обективно валидиране, той трябва да подкрепи тази класификация със съответните доказателства. Към заявлението следва да бъде приложен и график на проекта, за да се прецени кога той ще може да допринесе за изпълнението на базовите критерии за вътрешния капацитет или за диверсификация. Тъй като общественото одобрение на миннодобивни проекти е от съществено значение за ефективното им изпълнение, организаторът следва да предостави и план, съдържащ мерките за улесняване на общественото одобрение. Специално внимание следва да се обърне на социалните партньори, гражданското общество и други участници в надзора. Организаторът следва също така да предостави стопански план, в който се предоставя информацията относно финансовата жизнеспособност на проекта, *структурата на собствеността* и преглед на вече осигурените договори за финансиране и изкупуване, както и прогнози за потенциалното създаване на работни места и за нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка, включително повишаване на квалификацията и преквалификация.

За да се хармонизира процесът на кандидатстване, Комисията следва да осигури единен формуляр за подаването на заявления.

- (19) Освен това за проекти, които могат да засегнат коренното население, заявленията следва да включват и план, който да съдържа мерки, насочени към провеждането на съдържателни консултации със засегнатото коренно население, предотвратяването и минимизирането на неблагоприятните последици за коренното население и, по целесъобразност, изплащането на справедливи обезщетения. Ако тези понятия са разгледани в националното законодателство, приложимо за проекта, мерките могат да бъдат описани в плана.*

За проекти, изпълнявани в трети държави и включващи добив на суровини, които не са обхванати от Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶, организаторът на проекта следва да представи и план за подобряване на екологичното състояние на засегнатите територии след приключването на добива. Ако проектът се осъществява в защитена зона, организаторът на проекта следва да направи оценка на технически подходящите алтернативни местоположения и да ги опише в план, включително и защо те не се считат за подходящи за изпълнението на проекта.

⁶ *Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО (ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15).*

(20) *За да структурира процеса, Комисията следва да организира открита покана за представяне на предложения с редовни крайни срокове, съответстващи на датите за заседанията на съвета, за да могат организаторите на проекти да кандидатстват за статут на стратегически проекти. За да се осигури яснота за организаторите на проекти по отношение на техните заявления за стратегически проекти, Комисията следва да спазва сроковете за вземане на решение за това дали даден проект може да бъде определен като стратегически. За да се вземат предвид някои особено сложни случаи или евентуално големият брой заявления, подадени към дадена крайна дата, Комисията следва да може да удължи еднократно този срок. Тя следва да сподели оценката си със съвета преди провеждането на неговото заседание и да вземе предвид неговото становище, когато решава дали да предостави статут на стратегически проект.*

(21) Тъй като сътрудничеството на държавата членка, на чиято територия ще бъде изпълнен стратегически проект, е необходимо, за да се гарантира ефективното му изпълнение, въпросната държава членка следва да има правото да възрази и по този начин да предотврати предоставянето против волята ѝ на статут на стратегически проект. В този случай съответната държава членка следва да предостави логична обосновка за отказа си, като посочи приложимите критерии. По същия начин Съюзът не следва да предоставя статут на стратегически проект на проекти, които ще бъдат изпълнявани от трета държава, **включително в отвъдморски страни и територии (ОСТ)**, против волята на нейното правителство, и следователно трябва да се въздържа от това, когато правителството на трета държава се противопоставя.

- (22) За да се предотвратят злоупотреби, признаването като стратегически проект *следва, когато това е обосновано, да може да бъде отменено от Комисията, след консултация със съвета и с отговорния организатор на проекта*, ако той вече не отговаря на условията или ако признаването се основава на заявление, съдържащо невярна информация, *която е важна за оценката на критериите за подбор. За да се привлекат дългосрочни инвестиции и да се гарантира правна предвидимост, при актуализирането на списъка на стратегическите суровини в приложение I стратегическите проекти следва да запазват своя статут за разумен срок от време.*
- (23) С оглед на тяхното значение за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини *и запазване на функционирането на вътрешния пазар*, стратегическите проекти следва да се считат за проекти от обществен интерес. Гарантирането на сигурността на доставките на стратегически суровини е от решаващо значение за успеха на екологичния и цифровия преход, както и за устойчивостта на отбранителния и на *авиокосмическия* сектор. С цел да допринесат за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза държавите членки могат да предоставят подкрепа за националните процедури по издаване на разрешителни, за да се ускори реализацията на стратегически проекти в съответствие с правото на Съюза.

- (24) Националните процеси на издаване на разрешителни гарантират, че проектите за суровини *от критично значение* са безопасни, сигурни и отговарят на екологичните и социалните изисквания и изискванията за безопасност. Законодателството на Съюза в областта на околната среда определя общи условия за процеса и съдържанието на националните процеси на издаване на разрешителни, като по този начин осигурява високо ниво на опазване на околната среда и дава възможност за устойчива експлоатация на потенциала на Съюза по веригата за създаване на стойност на суровините. Предоставянето на статут на стратегически проект не следва да засяга приложимите условия за издаване на разрешителни за съответните проекти, включително посочените в Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷, Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁸, Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁹, Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁰ и Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹¹, Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹² и Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

⁷ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

⁸ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

⁹ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

¹⁰ Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

¹¹ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

¹² Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

(25) В същото време непредсказуемостта, сложността, а понякога и прекомерната продължителност на националните процедури по издаване на разрешителни, подкопават сигурността на инвестициите, необходима за ефективното разработване на проекти за стратегически суровини. **Структурата и продължителността на процеса за издаване на разрешителни за съответни проекти могат също да са доста различни в отделните държави членки.** Ето защо, за да осигурят и ускорят ефективното им изпълнение, държавите членки следва да прилагат рационализирани и предвидими **процедури** по издаване на разрешителни за стратегически проекти. В тази връзка стратегическите проекти, **когато има такива**, следва да получават приоритетен статут на национално равнище с цел да се гарантират бърза административна обработка и провеждането в спешен порядък на всички съдебни производства и процедури за решаване на спорове, които се отнасят до тях. Настоящият регламент не следва да пречи на компетентните органи да рационализират издаването на разрешителни за други проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, които не са стратегически проекти.

- (26) Като се имат предвид ролята им за гарантиране на сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза, както и приносът им за отворената стратегическа автономност на Съюза и за екологичния и цифровия преход, стратегическите проекти следва да се считат от отговорния за издаването на разрешителни орган за проекти от обществен интерес. Стратегически проекти, които оказват отрицателно въздействие върху околната среда, доколкото попадат в обхвата на Директива 2000/60/ЕО, ■ Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, *или в Регламент... [Регламента за възстановяване на природата, както е предложен в СОМ(2022)304]*, може да бъдат разрешени, когато отговорният за издаването на разрешителни орган стигне до заключението, въз основа на оценката си за всеки отделен случай, че обслужваният от проекта обществен интерес има предимство пред тези въздействия, стига да са изпълнени всички съответни условия, посочени във въпросните *актове*. ■ При оценката за всеки отделен случай следва *надлежно* да се вземе предвид геоложката специфичност на мястото на добива, което ограничава решенията по отношение на местоположението *поради липсата на алтернативни варианти за тези местоположения*.

- (27) За да се намали сложността и да се повишат ефикасността и прозрачността при процедурата по издаване на разрешителни, организаторите на проекти за суровини от критично значение следва да могат да взаимодействат с **единното звено за контакт**, отговорно за улесняването и координирането на целия процес на издаване на разрешителни. **За тази цел държавите членки следва да създадат или да определят едно или повече единни звена за контакт, като същевременно гарантират, че организаторите на проекти ще контактуват само с едно единно звено за контакт. Държавите членки следва да решат дали единното звено за контакт ще бъде същевременно и орган, който ще взема решения за издаването на разрешителни или не.** За да гарантират ефективното изпълнение на **техните** отговорности, държавите членки следва да осигурят **достатъчно персонал и ресурси за своите единни звена за контакт. Освен това организаторът следва да може да се свързва със съответното административно звено към единното звено за контакт, за да се гарантира възможността за осъществяването на контакт.**

(28) *В зависимост от вътрешната си организация, държавите членки следва да изберат дали да създадат или да определят свое единно звено или звена за контакт на местно, регионално или национално равнище или на друго съответно административно ниво. Освен това държавите членки следва да могат, на избраното от тях административно ниво, да създават или да определят различни единни звена за контакт, които да са насочени единствено към проекти за суровини от критично значение, свързани с конкретен етап от веригата за създаване на стойност, а именно добив, преработка или рециклиране на суровини. Същевременно организаторите на проекти следва да могат да намерят лесно единното звено за контакт, което отговаря за техния проект. За целта държавите членки следва да гарантират, че в рамките на географския район, съответстващ на административното ниво, на което те са избрали да създадат или да определят своето единно звено/звена за контакт, няма да има повече от едно единно звено за контакт, което да отговаря за съответния етап от веригата за създаване на стойност. Тъй като много проекти за суровини от критично значение обхващат повече от един етап от веригата за създаване на стойност, за да се предотврати евентуално объркване, държавите членки следва да гарантират своевременното определяне на единно звено за контакт за тези проекти.*

(29) С оглед да се осигури яснота относно статута на разрешителните за стратегически проекти и да се ограничи въздействието на потенциални съдебни спорове за злоупотреба, без същевременно да се засяга ефективният съдебен контрол, държавите членки следва да гарантират, че всички спорове относно процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти се решават съевременно. За тази цел **държавите членки** следва да гарантират, че заявителите и организаторите на проекти имат достъп до опростена процедура за уреждане на спорове и че стратегическите проекти се разглеждат като неотложни във всички съдебни процедури и процедури за разрешаване на спорове, свързани с проектите, **ако и доколкото националното законодателство предвижда такива неотложни процедури.**

(30) В Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета¹³, с който бе създадена единната цифрова платформа, се съдържат общи правила за предоставянето по интернет на информация, процедури и услуги за оказване на съдействие, свързани с функционирането на вътрешния пазар, за да се предостави възможност на гражданите и предприятията да се възползват пряко от предимствата на вътрешния пазар, без да понесат ненужна допълнителна административна тежест. Изискванията за предоставяне на информация и процедурите, обхванати от настоящия регламент, следва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1724. По-специално следва да се гарантира, че в съответствие с член 6, параграф 1 и приложение II към Регламент (ЕС) 2018/1724 организаторите на стратегически проекти могат да осъществяват достъп и да извършват изцяло по интернет всяка процедура, свързана с процеса на издаване на разрешителни.

¹³ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

(31) С оглед осигуряването на организаторите на проекти и на други инвеститори на сигурността и яснотата, необходими за увеличаване на разработването на стратегически **проекти**, държавите членки следва да гарантират, че процесът на издаване на разрешителни, свързани с такива проекти, не продължава по-дълго от предварително определените **срокове**. Продължителността на процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране, не следва да надхвърля **15 месеца**. За стратегически проекти, които включват добив, продължителността на процеса на издаване на разрешителни не следва да надхвърля **27 месеца**, като се имат предвид сложността и степента на съответните потенциални въздействия. **Все пак изготвянето на доклада за оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС е отговорност на организатора на проекта и то не следва да се включва в графиците, с които се обвързват държавите членки. За тази цел единното звено за контакт следва да съобщи датата, до която организаторът на проекта трябва да представи доклада за оценка на въздействието върху околната среда, като времето между посочената дата и реалното представяне на доклада не следва да се взема предвид в графика. Същият принцип следва да се прилага и в случаите, когато след провеждане на необходимите консултации единното звено за контакт уведомява организатора за възможността да предостави допълнителна информация с цел допълване на доклада за оценка на въздействието върху околната среда.**

Освен това в изключителни случаи, свързани с естеството, сложността, местоположението или размера на предложения проект, държавите членки следва да могат да удължават сроковете. Тези изключителни случаи могат да включват непредвидени обстоятелства, пораждащи необходимостта от добавяне или допълване на оценките на въздействието върху околната среда, свързани с проекта.

- (32) *За да спазват ефективно тези срокове, държавите членки следва да гарантират, че отговорните органи разполагат с достатъчно ресурси и персонал. Чрез инструмента за техническа подкрепа, създаден съгласно Регламент (ЕС) 2021/240¹⁴, Комисията следва да подпомага държавите членки, по тяхно искане, при проектирането, разработването и прилагането на реформи, включително укрепване на административния капацитет във връзка с националните процедури по издаване на разрешителни, например по отношение на единното звено за контакт.*

¹⁴ *Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 1).*

- (33) Оценките на въздействието върху околната среда и разрешенията, изисквани съгласно правото на Съюза, включително по отношение на водите, местообитанията и птиците, са неразделна част от процеса на издаване на разрешителни за проект за суровини, както и съществена предпазна мярка, за да се гарантира, че отрицателните въздействия върху околната среда са предотвратени или сведени до минимум. Въпреки това, за да се гарантира, че процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти са предвидими и са в рамките на сроковете, следва да се използват всички възможности за рационализиране на изискваните оценки и разрешителни, без да се понижава равнището на опазване на околната среда **или качеството на оценките**. **За тази цел** следва да се гарантира, че необходимите **оценки** са обединени **чрез съвместна или координирана процедура**, за да се избегне ненужно припокриване. **Освен това** следва да се гарантира, че организаторите на проекти и отговорните органи изрично се договарят за обхвата на обединената оценка преди извършването ѝ, за да се предотвратят ненужни последващи действия. **И накрая, следва да се гарантира, че за целите на тези процедури организаторите на проекти контактуват с един и същ орган.**

(34) Конфликтите относно земеползването могат да създадат пречки пред разгръщането на проекти за суровини от критично значение. Добре изготвени планове, включително планове за териториално устройство и зонирание, при които се отчита потенциалът за изпълнение на проекти за суровини от критично значение и чиито потенциални въздействия върху околната среда са оценени, могат да спомогнат за намиране на баланс на обществените блага и интереси, като намалят риска от конфликти и ускорят устойчивото внедряване на проекти за суровини *от критично значение* в Съюза. Поради това отговорните национални, регионални и местни органи следва да обмислят включването на **■** разпоредби за проекти за суровини *от критично значение* при разработването на съответните планове. *Това не засяга съществуващите изисквания за оценка на потенциалното въздействие на тези планове върху околната среда и необходимото качество на тези оценки.*

(35) В рамките на Съюза проектите за суровини от критично значение често срещат трудности с достъпа до финансиране. Пазарите на суровини от критично значение често се характеризират с висока нестабилност на цените, дълги срокове за изпълнение, висока концентрация и непрозрачност. Освен това финансирането за сектора изисква високо ниво на експертни познания, което често липсва сред финансовите институции. За да преодолеят тези фактори и да допринесат за осигуряване на стабилни и надеждни доставки на стратегически суровини, държавите членки и Комисията следва да съдействат за достъп до финансиране и административна подкрепа.

- (36) *Необходима е силна европейска верига за създаване на стойност, за да се обезпечи сигурността на доставките с цел гарантиране на функционирането на вътрешния пазар, а увеличаването на капацитета може да се постигне само с подходящи финансови средства, част от които могат да дойдат от съществуващите фондове на Съюза. Проектите за суровини от критично значение, включително и стратегическите проекти, могат да бъдат допустими за подпомагане от тези фондове, ако са изпълнени изискванията на съответните програми, например във връзка с географското местоположение, околната среда или техният принос за иновациите. Съответните фондове включват програми по линия на политиката на сближаване, като например Европейския фонд за регионално развитие, който отпуска безвъзмездни средства за насърчаване на регионалното сближаване и по този начин може да позволи на МСП да изготвят иновативни проекти, например проекти, свързани с намаляване на потреблението на енергия при преработката на суровини. Фондът за справедлив преход може да се използва също за подпомагане на този вид проекти, доколкото те допринасят за намаляване на социалните и икономическите разходи, породени от екологичния преход. Освен това Механизмът за възстановяване и устойчивост, и по-специално главата за RePowerEU, която е насочена към енергийната сигурност и диверсификацията на енергийните доставки, може да бъде мобилизирана за подкрепата на проекти, свързани например с рециклирането или възстановяването на суровини.*

*Фондът за иновации, чиято цел е по-специално да насочва чистите и иновативни технологии към пазара, може да предоставя безвъзмездни средства, например за да се подпомогне развитието на капацитет за рециклиране на суровини, свързани с нисковъглеродни технологии. Освен това InvestEU е водеща програма на Съюза за насърчаване на инвестициите, по-специално при осъществяването на екологичния и цифровия преход, като тя предоставя финансиране и техническа помощ. Чрез използването на механизми за смесено финансиране InvestEU допринася за привличането на допълнителен публичен и частен капитал. Комисията ще работи с партньорите по изпълнението на InvestEU, за да **се увеличат** подкрепата и инвестициите за **съответни проекти**, в съответствие с общите цели, определени в Регламент (ЕС) 2021/523¹⁵ и в настоящия регламент. **И накрая, проекти в трети държави, които допринасят за диверсификацията на доставките за Съюза, могат да се подкрепят чрез съответните фондове, като например Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество и Европейския фонд за устойчиво развитие плюс.***

I

¹⁵ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 64, 26.3.2021 г., стр. 30).

(37) С цел да се преодолеят ограниченията на често разпокъсаните понастоящем усилия за публични и частни инвестиции, да се улеснят интеграцията и възвръщаемостта на инвестициите, Комисията, държавите членки и насърчителните банки следва да се координират по-добре и да създадат полезни взаимодействия между съществуващите програми за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, както и да осигурят по-добра координация и сътрудничество с промишлеността и основните заинтересовани страни от частния сектор. За тази цел следва да се създаде специална подгрупа на съвета, обединяваща експерти от държавите членки и Комисията, както и от съответните публични финансови институции. Тази подгрупа следва да обсъжда индивидуалните финансови нужди за стратегически проекти и съществуващите възможности за финансирането им, за да предостави на организаторите на проекти предложение как да получат най-добър достъп до съществуващите възможности за финансиране. При обсъждането и отправянето на препоръки за финансирането на стратегически проекти в трети държави съветът следва по-специално да вземе под внимание стратегията Global Gateway¹⁶.

¹⁶ *Съвместно съобщение до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и Европейската инвестиционна банка — Global Gateway, (JOIN/2021/30 final).*

■

- (38) Частните инвестиции от страна на дружества, финансови инвеститори и изкупвачи са от съществено значение. Когато само частните инвестиции не са достатъчни, ефективното въвеждане на проекти по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение може да изисква публична подкрепа, например под формата на гаранции ■ , заеми или капиталови или квазикапиталови инвестиции. Тази публична подкрепа може да представлява държавна помощ. Въпросната помощ *следва* да има стимулиращ ефект и да е необходима, подходяща и пропорционална. Съществуващите насоки за държавна помощ, които неотдавна претърпяха задълбочено преразглеждане в съответствие с двойните цели на прехода, предоставят широки възможности за подкрепа на инвестициите по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, при спазване на определени условия.
- (39) Публичната подкрепа се използва за справяне по пропорционален начин с установени конкретни прояви на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, а действията не следва да дублират, нито да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат отчетлива добавена стойност за Съюза.

(40) Нестабилността на цените на няколко стратегически суровини, засилена от ограничените средства за хеджирането им на форуърдни пазари, създава пречка както за осигуряването на финансиране за проекти за стратегически суровини от страна на организаторите на проекти, така и за потребителите надолу по веригата, които искат да осигурят стабилни и предвидими цени за основни входящи ресурси. В опит да се намали несигурността относно бъдещите цени на стратегическите суровини ***и по този начин да се ограничи рискът във връзка с доставките, с цел да се защити функционирането на вътрешния пазар***, е необходимо ■ да се предвиди създаването на система, която да позволява както на заинтересованите изкупвачи, така и на организаторите на стратегически проекти, да посочват своите оферти за покупка или продажба, и да се осигури контакт между тях, ако съответните оферти са потенциално съвместими.

■

(41) Съществуващите знания и обозначаването на залежите на суровини в Съюза бяха разработени във време, когато осигуряването на доставките на суровини от критично значение за разработването на стратегически технологии не беше приоритет. *Липсата на актуална геоложка информация за суровините от критично значение в Съюза може да подкопае изготвянето на проекти за добив на суровини, като по този начин се отслабват усилията за намаляване на риска във връзка с доставките и за запазване на функционирането на вътрешния пазар.* За да получат и актуализират информацията за залежите на суровините от критично значение, държавите членки следва, *когато това е уместно предвид геоложките условия*, да изготвят национални програми за *картографиране* на общото проучване на суровини от критично значение *и на основните полезни изкопаеми, добивани заедно с тях.* Това следва да включва *мерки*, като например *геоложко картографиране*, геохимични кампании, геонаучни проучвания, както и повторна обработка на съществуващи набори от геонаучни данни. *Това увеличава вероятността от откриване на нови находища, което от своя страна следва да стимулира инвестициите за проучвания.*

*В програмите за проучване следва също така да се обмисли използването на нови техники за проучване, които да позволяват откриването на залежи, намиращи се на по-голяма дълбочина, спрямо конвенционалните техники. За да улеснят разработването на проекти за добив, държавите членки следва да направят обществено достъпна **определена основна информация**, придобита по време на съответната им национална програма за проучване, когато е целесъобразно, като използват рамката на инфраструктурата за пространствена информация, създадена с Директива 2007/2/ЕО на Европейския съюз Парламента и Съвета¹⁷, и като предоставят по-подробна информация, при поискване. Комисията може да издаде насоки за насърчаване на хармонизиран формат на програмите за проучване.*

█

¹⁷ *Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007 г., стр. 1).*

- (42) Космическите данни и услуги, получени от наблюдението на Земята, могат да подкрепят усилията за устойчиви вериги за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, като предоставят непрекъснат поток от информация, който може да бъде полезен за дейности като наблюдение и управление на миннодобивни райони, оценка на въздействието върху околната среда и социално-икономическа оценка на въздействието, или проучване за наличието на минерални ресурси. Тъй като наблюдението на Земята може да предостави данни и за отдалечени и недостъпни райони, то следва да бъде взето предвид от държавите членки при изготвянето и изпълнението на техните национални програми за проучване, доколкото е възможно.
- (43) Въпреки че укрепването на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение е необходимо, за да се гарантира повишено обезпечаване на доставките, веригите на доставките на суровини от критично значение ще продължат да бъдат глобални и изложени на външни фактори. Последните или текущите събития, от кризата, свързана с COVID-19, до непредизвиканата и неоправдана военна агресия срещу Украйна, откритоха уязвимостта на някои от веригите на доставките на Съюза от прекъсвания. За да се гарантира, че държавите членки и европейските промишлени отрасли са в състояние да предвидят прекъсвания на доставките и са подготвени да устоят на последиците от тях, следва да се разработят мерки за **подобряване** на капацитета за наблюдение, координиране на стратегическите запаси и укрепване на готовността на дружествата.

(44) Държавите членки не разполагат с еднакъв капацитет, когато става въпрос за осъзнаване на риска и предвиждане, и не всички държави членки са разработили специални структури, с които да наблюдават веригите на доставките на суровини от критично значение и да могат да дават информация на дружествата за потенциални рискове от прекъсвания на доставките. По същия начин, въпреки че някои дружества са инвестирали в наблюдението на своите вериги на доставките, други не са в състояние да го направят. Следователно с оглед на глобалното измерение на веригите на доставките на суровините от критично значение, както и на тяхната сложност, Комисията следва да разработи специално информационно табло за наблюдение за оценка на свързаните с доставките рискове при суровините от критично значение и да гарантира разполагаемостта на събраната информация за публичните органи и участниците от частния сектор, като по този начин се увеличават полезните взаимодействия между държавите членки. За да се гарантира, че веригите на Съюза за създаване на стойност са достатъчно подготвени срещу потенциални прекъсвания на доставките, **които могат да нарушат конкуренцията и да фрагментират вътрешния пазар, например прекъсвания на доставките, причинени от геополитически конфликти,** Комисията следва да проведе изпитвания при най-неблагоприятни условия за оценка на уязвимостта на веригите на доставките на стратегически суровини и тяхната експозиция на свързани с доставките рискове.

Държавите членки следва да допринесат за това действие, като провеждат, когато е възможно, такива изпитвания при най-неблагоприятни условия чрез своите национални агенции за доставки и информация, покриващи суровините от критично значение. Съветът следва да гарантира координацията на изпълнението на изпитванията при най-неблагоприятни условия от страна на Комисията и държавите членки. Когато никоя държава членка не може да извърши необходимото изпитване при най-неблагоприятни условия за дадена стратегическа суровина, Комисията следва да го проведе сама. ■ Комисията следва също така да предложи потенциални стратегии, които могат да бъдат приети от публичните органи и участниците от частния сектор за намаляване на свързаните с доставките рискове, като например натрупване на стратегически запаси или допълнително диверсифициране на доставките. За целите на събирането на информацията, необходима за провеждането на мерките за наблюдение и изпитванията при най-неблагоприятни условия, Комисията следва да се координира със съответната постоянна подгрупа на съвета, а държавите членки следва да набележат и наблюдават основни оператори на пазара ■ .

(45) Стратегическите запаси са важен инструмент за смекчаване на прекъсванията на доставките, особено за суровини. Въпреки че предложеният инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации позволява евентуално развитие на такива запаси в случай на задействане на режима на бдителност по отношение на единния пазар, държавите членки и дружествата не са задължени да натрупват ■ своите стратегически запаси преди прекъсване на доставките. Освен това в Европейския съюз няма механизъм за координация, който да позволява разработването на обща оценка и анализ на потенциални припокривания и полезни взаимодействия. Поради това, като първа стъпка и като се взема предвид настоящата липса на подходяща информация, държавите членки следва да предоставят на Комисията информация за *потенциалните* стратегически запаси, *и ако има такива*, дали се управляват от публични органи или от стопански субекти от името на държавите членки. Такава информация следва да включва равнището на наличните запаси от стратегически суровини на *обобщено ниво*, перспективата за нивата на запасите и правилата и процедурите, приложими по отношение на тези запаси. Всяко искане следва да бъде пропорционално, да отчита разходите и усилията, необходими за предоставяне на данните, както и въздействието им върху националната сигурност, и да определя подходящи срокове за предоставяне на исканата информация.

Информацията за запасите на стопанските субекти може да бъде добавена към анализа, въпреки че това не представлява искане за информация за тях.

Комисията следва да обработва данните по сигурен начин и да публикува информация само на обобщено ниво. Като втора стъпка, въз основа на получената информация Комисията следва да разработи проект за сравнителен показател за това какво следва да се счита за безопасно ниво на запаси на Съюза, като се взема предвид общото годишно потребление на Съюза на съответните стратегически суровини. Въз основа на сравнението между съществуващите запаси и общите нива на стратегически запаси за стратегически суровини в Съюза съветът, действащ съгласно споразумение с Комисията, следва да бъде в състояние да подава необвързващи становища на държавите членки относно начина за засилване на сближаването и за насърчаване на изграждането на техните стратегически запаси. При това съветът следва да разглежда необходимостта от поддържане на *стимули* за запазване на стратегически запаси чрез частни *или публични* оператори, използващи стратегически суровини.

(46) За да *улесни* по-нататъшна координация, Комисията следва да осигури необходимите консултации преди участието на държавите членки в международни форуми, където могат да се обсъждат такива стратегически запаси, по-специално чрез специалната постоянна подгрупа на съвета. По същия начин, за да се увеличи взаимното допълване между настоящото предложение и други хоризонтални или специфични за проблема инструменти, Комисията следва да гарантира, че събраната и обобщена информация се предава на механизми за бдителност или управление на кризи, като например предложената консултативна група по инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, предложени Европейски съвет по полупроводниците съгласно Законодателния акт за интегралните схеми, съвета на HERA или Съвета по здравни кризи.

- (47) За да се гарантира, че са достатъчно подготвени да се справят с прекъсвания на доставките, големите дружества, които произвеждат стратегически технологии в Съюза, като използват стратегически суровини, следва да **извършват оценка на риска по отношение на своите вериги на доставките**. Това ще гарантира, че вземат под внимание свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение и **при необходимост** разработването на подходящи стратегии за намаляването им, за да бъдат по-добре подготвени в случай на прекъсване на доставките. **Тези големи дружества следва, като част от тази оценка на риска, да картографират произхода на своите стратегически суровини, да анализират факторите, които биха могли да засегнат техните доставки, и да оценят уязвимостта си по отношение на прекъсвания на доставките. В случай на откриване на уязвимости установените големи дружества следва да положат усилия за тяхното смекчаване. Тази оценка следва да се основава на данни, които дружествата са получили от своите доставчици, а ако такива данни не са налични — на данни, които са публично достъпни или са публикувани от Комисията, доколкото е възможно.**
- Държавите членки следва да имат възможност да изискват на съвета на директорите на дружествата да бъде предаван доклад за извършената оценка на риска. За да се вземе предвид необходимостта от защита на търговската и стопанската тайна и за да се ограничи излагането на дружествата на уязвимости, този доклад не следва да бъде публичен.**

Тези мерки *следва да* доведат до допълнително *разглеждане* на разходите за потенциални *прекъсвания на* доставките, *без да се предписват определени стратегии за смекчаване*.

- (48) Много пазари за стратегически суровини не са напълно прозрачни и са концентрирани в посока на предлагането, което подобрява позицията на продавачите при водене на преговори и повишава цените за купувачите. За да спомогне за намаляване на цените за установените в Съюза предприятия, Комисията следва да създаде система, която е в състояние да обединява търсенето на заинтересованите купувачи. *За да се избегне непропорционално въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар, Комисията, в консултация с Европейския съвет за суровините от критично значение, следва да извърши оценка на въздействието на системата върху пазара за всяка стратегическа суровина, добавена към системата.* При разработването на такава система Комисията следва да вземе под внимание натрупания при подобни начинания опит, по-специално относно съвместното закупуване на газ, както е установено в Регламент 2022/2576 на Съвета¹⁸. *Всички мерки съгласно този механизъм следва да са съвместими с правото на Съюза в областта на конкуренцията.*

¹⁸ *Регламент (ЕС) 2022/2576 на Съвета от 19 декември 2022 г. относно засилване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, надеждни референтни показатели за цените и надежден трансграничен обмен на газ (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 1).*

I

(49) Разпоредбите относно наблюдението и стратегическите запаси, включени в настоящия регламент, не водят до хармонизиране на националните закони и подзаконови актове и не заместват съществуващите механизми. Стимулите за наблюдение и готовност за справяне с рискове следва да бъдат в съответствие с европейските инструменти. Следователно инструменти като предложението за инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, целящо да предвиди, смекчи и реагира на кризи, засягащи функционирането на единния пазар, или Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета¹⁹ относно рамка от мерки за гарантиране на доставката на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза, продължават да се прилагат за суровини от критично значение и за стратегически суровини при криза или заплаха в степента, в която тези материали попадат в обхвата на такива инструменти. Допълняемостта и съгласуваността между настоящия регламент и инструментите при криза следва да бъдат осигурени *от Комисията* чрез обмен на информация *между съответните консултативни и управленски органи, създадени с тези инструменти при криза.*

¹⁹ *Регламент (ЕС) 2022/2372 на Съвета от 24 октомври 2022 г. относно рамка от мерки за гарантиране на доставките на медицински мерки за противодействие от значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза (ОВ 314, 6.12.2022 г., стр. 64).*

(50) Повечето суровини от критично значение са метали, които по принцип могат да бъдат рециклирани до безкрайност, макар и понякога с влошаващи се качества. Това предлага потенциал за преминаване към действително кръгова икономика в контекста на прехода към зелена икономика, **като същевременно се увеличава наличността на суровини от критично значение и по този начин се допринася за гарантиране на сигурността на доставките.** След първоначален етап на бързо нарастване на търсенето на суровини от критично значение за нови технологии, при които първичните добив и преработка все още представляват преобладаващият източник, рециклирането следва **все повече** да намали необходимостта от първичен добив и свързаните с него въздействия. **Това следва да се направи, като в същото време се поддържа високо ниво на капацитет за рециклиране в Съюза чрез силен пазар за вторични суровини от критично значение.** Понастоящем обаче равнищата на рециклиране на повечето суровини от критично значение са ниски, **като потоците от отпадъци като батерии, електрическо и електронно оборудване и превозни средства се извозват извън Съюза за рециклиране.** Системите и технологиите за рециклиране често не са адаптирани към особеностите на тези суровини. **Иновациите играят важна роля за намаляване на необходимостта от суровини от критично значение, за намаляване на рисковете от недостиг на доставки и за разработване на технологии за рециклиране с цел правилно и безопасно извличане на материали от отпадъци.** Следователно са необходими **бързи** действия, насочени към различните фактори, възпрепятстващи потенциала за кръговост.

I

- (51) Държавите членки запазват важни правомощия в областта на кръговостта, например в областта на системите за събиране и третиране на отпадъци. Те следва да се използват за увеличаване на нивата на събиране и коефициента на рециклиране на потоци от отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, **включително електронни отпадъци**, като се използват например финансови стимули като отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити, **като същевременно се запазва целостта на вътрешния пазар. С оглед на увеличаването на използването на вторични суровини от критично значение това би могло да включва и диференцирани такси за отговорност на производителя, при условие че такива такси са предвидени в националното законодателство, за да се облагодетелстват продуктите, съдържащи по-голям дял вторични суровини от критично значение, оползотворени от отпадъци, рециклирани в съответствие с екологичните стандарти, установени в правото на Съюза. Такива вторични суровини от критично значение, оползотворени от отпадъци, следва да включват оползотворяване, извършвано в съответствие със стандартите на трети държави, които предлагат защита, равностойна на стандартите на Съюза.**

Органите на държавите членки също следва да имат значение като купувачи на суровини от критично значение и на продукти, които ги съдържат, а националните програми за научни изследвания и иновации предоставят значителни ресурси за повишаване на нивото на знанията и технологиите за кръговост на суровините от критично значение, както и за ефективното използване на суровините. И накрая, държавите членки следва да насърчават оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности чрез подобряване на наличието на информация и чрез преодоляване на правните, икономическите и техническите пречки. Едно възможно решение, което държавите членки следва да разгледат, са механизми за споделяне на риска между операторите и държавата членка за насърчаване на оползотворяването от затворени съоръжения за отпадъци. ***Съветът следва също така да улеснява обмена на най-добри практики между държавите членки относно разработването и изпълнението на техните национални програми.***

■

- (52) В много от своите региони Съюзът има наследство от добива на суровини и поради това значителни количества отпадъци от миннодобивни дейности в затворени съоръжения, които поради едва неотдавнашното си икономическо значение, обикновено не са анализирани за потенциал за суровини от критично значение. Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности притежава потенциала **да увеличи капацитета на Съюза и същевременно** да създаде икономическа стойност и работни места в исторически миннодобивни региони, които често са засегнати от деиндустриализация и упадък. Липсата на внимание и информация относно съдържанието на суровините от критично значение, особено за затворени съоръжения за отпадъци, представлява ключова пречка за по-голямото използване на потенциала на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.
- (53) Оползотворяването на суровини от критично значение от съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности следва да бъде част от одобрението на съответните съоръжения за отпадъци. В Директива 2006/21/ЕО се определят високи изисквания за опазване на околната среда и човешкото здраве във връзка с управлението на отпадъците от миннодобивната промишленост. Макар че тези високи изисквания следва да се запазят, уместно е да се установят допълнителни мерки за увеличаване в максимална степен на оползотворяването на суровините от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности.

- (54) Операторите на съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, както съществуващи, така и нови, следва да извършат предварително проучване за икономическа оценка по отношение на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, присъстващи на обекта, и от генерирането на такива отпадъци. В съответствие с йерархията на отпадъците, установена в Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁰, приоритетно по ред следва да бъде предотвратяването на генериране на отпадъци, съдържащи суровини от критично значение, чрез добив на суровини от критично значение от добития обем, преди той да се превърне в отпадък. При разработването на това проучване операторите следва да съберат необходимата информация, включително за концентрациите и количествата на суровините от критично значение в отпадъци от миннодобивни дейности, и да извършат оценка на множество варианти по отношение на процеси, операции или търговски договорености, които биха могли да позволят икономически жизнеспособно оползотворяване на суровините от критично значение. Това задължение е в допълнение към задълженията, определени в Директива 2006/21/ЕО и в националните законодателства, транспониращи директивата, и се прилага пряко. При прилагането му операторите и компетентните органи следва да се стремят да сведат до минимум административната тежест и да интегрират процедурите, доколкото е възможно.

²⁰ *Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г, стр. 3).*

(55) За да се отговори на текущата липса на информация относно потенциала на суровините от критично значение в затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, държавите членки следва да изготвят база данни, съдържаща цялата информация, необходима за насърчаване на оползотворяването, по-специално количествата и концентрациите на суровините от критично значение в съоръжението за отпадъци от миннодобивни дейности, в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Информацията следва да бъде публично достъпна и да бъде представена в лесна за ползване и цифрова форма, която позволява достъп до по-подробна, техническа информация. За да подпомогнат лесния за ползване достъп до информацията, държавите членки следва например да осигурят звено за контакт, за да е възможен по-задълбочен обмен с потенциални разработчици на проекти за оползотворяване на суровини от критично значение. Базата данни следва да бъде проектирана така, че да позволява на потенциалните организатори на проекти да идентифицират лесно съоръжения с висок потенциал за икономически жизнеспособно оползотворяване. За да се постави ударение върху ограничените ресурси, държавите членки трябва да следват при събирането на информация поэтапен подход и да изпълняват по-взискателните стъпки за събиране на информация само за най-обещаващите съоръжения. Дейностите по събиране на информация следва да целят предоставянето на точна и представителна информация относно съоръженията за отпадъци от миннодобивни дейности и получаване на възможно най-добрите признаци за потенциала за оползотворяване на суровините от критично значение.

(56) Постоянните магнити са включени в много разнообразни продукти, като най-важните и най-бързо развиващи се техни приложения са във вятърните генератори и електрическите превозни средства, но също така и в други продукти, включително устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, промишлени роботи, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термопомпи, електрически двигатели, промишлени електрически помпи, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки, прахосмукачки и съдомиялни машини, съдържащи значителни количества, които си заслужава да бъдат оползотворени. ***Що се отнася до електрическите двигатели, те също следва да бъдат обхванати, когато са включени в други продукти.*** Повечето постоянни магнити, особено тези с най-високи показатели, съдържат суровини от критично значение, като неодим, празеодим, диспрозий и тербий, бор, самарий, никел или кобалт. Тяхното рециклиране е възможно, но понастоящем се извършва единствено в малки мащаби в Съюза или в контекста на научноизследователски проекти. Следователно постоянните магнити следва да бъдат продукт с приоритет за увеличаване на кръговостта, ***като по този начин се насърчава вторичният пазар за постоянни магнити и се гарантира сигурността на доставките на суровини от критично значение.***

(57) Предпоставка за ефективното рециклиране на магнити е предоставянето на достъп на рециклиращите предприятия до необходимата информация за количеството, вида и химичния състав на магнитите в даден продукт, тяхното местонахождение и използваното покритие, лепила и добавки, както и информация за това как да отстранят *по безопасен начин* постоянните магнити от продукта. Освен това, за да се осигури икономическа обосновка за рециклирането на магнити, постоянните магнити, вграждани в пусканите на пазара на Съюза продукти, следва да съдържат с течение на времето по-голямо количество рециклирани материали. Докато на първия етап се осигурява прозрачност на рециклираното съдържание, след извършване на специална оценка на подходящото ниво и вероятните въздействия следва да се определи *минималното рециклирано* съдържание.

(58) Продаваните на пазара на Съюза суровини от критично значение често са сертифицирани във връзка с устойчивостта на тяхното производство и верига на доставките. Сертифициране може да бъде направено в контекста на широк набор от публични и частни схеми за сертифициране, които имат различен обхват и строгост, в резултат на което има голяма вероятност от объркване по отношение на естеството и достоверността на твърденията относно относителната устойчивост на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение въз основа на такова сертифициране. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение за признаване на схеми за сертифициране, които следва да се считат за **надеждни**, като предоставят обща основа за органите и участниците на пазара за оценка на устойчивостта на суровините от критично значение. Трябва да се признават само схеми за сертифициране, **които съдържат разпоредби за независима проверка от трето лице и наблюдение на съответствието. Що се отнася до** опазването на околната среда, **схемите за сертифициране следва да обхващат рисковете, свързани например с въздуха, водата, почвата, биологичното разнообразие и управлението на отпадъците.**

*Изискванията по отношение на всички измерения на устойчивостта следва да гарантират високо равнище на социална закрила и опазване на околната среда и да бъдат в съответствие със законодателството на Съюза или с международните инструменти, изброени в приложение III. За да се осигурят ефикасни процедури, организаторите на проекти, за които се подава заявление за признаване като стратегически проекти, следва да могат да разчитат на участие в призната схема като *относимо доказателство*, за да покажат, че проектът им се изпълнява по устойчив начин, *като по този начин допринасят за безопасни и устойчиви доставки на суровини от критично значение. Когато се използва тази възможност, посочените схеми следва да обхващат всички измерения на устойчивостта. При признаването на такива схеми за сертифициране Комисията следва да вземе предвид опыта, натрупан при оценката на схемите за сертифициране в контекста на други законодателни актове на Съюза, по-специално по отношение на оценката на подобни схеми в контекста на Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета²¹ и Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета²².**

²¹ *Регламент (ЕС) 2017/821 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за определяне на задължения за надлежна проверка на веригата на доставки за вносителите от Съюза на калай, тантал и волфрам, на рудите на тези метали и на злато с произход от засегнати от конфликти и високорискови зони (ОВ L 130, 19.5.2017 г., стр. 1).*

²² *Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2023 г. за батериите и негодните за употреба батерии, за изменение на Директива 2008/98/ЕО и Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Директива 2006/66/ЕО (ОВ L 191, 28.7.2023 г., стр. 1).*

(59) Производството на суровини от критично значение на различни етапи от веригата за създаване на стойност води до въздействие върху околната среда, независимо дали върху климата, водата, **почвата**, фауната или флората. За да се ограничат тези вреди и да се стимулира производството на по-устойчиви суровини от критично значение, на Комисията следва да се предостави правомощието да разработи система за изчисляване на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, включително процес на проверка, за да се гарантира, че върху пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение е налице публично достъпна информация за такъв отпечатък **и за да се улесни кръговостта на суровините от критично значение**. Системата следва да се основава на възприемането на научно издържани методи за оценка и съответните международни стандарти в областта на оценката на жизнения цикъл. Изискването за деклариране на отпечатъка върху околната среда на даден материал следва да се прилага само когато въз основа на специална оценка е достигнато до заключението, че той би допринесъл за целите на Съюза в областта на климата и околната среда чрез улесняване на закупуването на суровини от критично значение с по-нисък отпечатък върху околната среда и не би повлиял непропорционално на търговските потоци **и икономическите разходи**.

Когато се приемат съответните изчислителни методи, Комисията следва да разработи класове на екологични показатели за суровини от критично значение, като по този начин на потенциалните купувачи се позволява да сравняват лесно относителния отпечатък върху околната среда на наличните материали, а пазарът се насочва към по-устойчиви материали. Продавачите на суровини от критично значение следва да гарантират, че техните клиенти разполагат с декларацията за отпечатък върху околната среда. Прозрачността на относителния отпечатък на пуснатите на пазара на Съюза суровини от критично значение може също така да даде възможност за други политики на равнището на Съюза и на национално равнище, като например стимули или критерии за екологосъобразна обществена поръчка, насърчаващи производството на суровини от критично значение с по-малко въздействие върху околната среда.

(60) Методите за определяне на отпечатъка върху околната среда представляват съответната основа за разработването на правилата за изчисляване. Те разчитат на научно издържани методи за оценка, в които са отразени разработките на международно равнище и обхващат въздействия върху околната среда, включително изменението на климата и въздействия, свързани с водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.

- (61) Следва да се гарантира, че **■** съответствието на *продуктите* или *материалите* с изискванията за подобряване на кръговостта на постоянните магнити и за декларацията за отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда *се подлагат на оценка от страна на отговорния оператор* преди *пускането им* на пазара, и че тези изисквания се прилагат ефективно от компетентните национални органи. Разпоредбите за съответствие и надзор на пазара, установени съгласно Регламент (ЕС) 2019/1020²³ и *Директива 2009/125/ЕО*, са предназначени да отговорят на това предизвикателство и следователно следва да се прилагат и по отношение на тези изисквания. *Поради това на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент, за да се гарантира, че тези разпоредби се прилагат, когато е целесъобразно, в контекста на настоящия регламент.* За да се гарантира допълнително оптималното използване на съществуващите рамки, следва да се гарантира, че за продуктите, които подлежат на одобрение на типа съгласно Регламент (ЕС) 2018/858 *на Европейския парламент и на Съвета*²⁴ или Регламент (ЕС) № 168/2013 *на Европейския парламент и на Съвета*²⁵, съответствието се налага чрез съществуващата система за одобрение на типа.
- (62) Както е предвидено в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията следва да поиска от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят европейски стандарти в подкрепа на целите на настоящия регламент.

²³ *Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 1).*

²⁴ *Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L 151, 14.6.2018 г., стр. 1).*

²⁵ *Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).*

(63) Съюзът стигна до заключението, че стратегическите партньорства обхващат суровини от трети държави с цел да се изпълни планът за действие от 2020 г. относно суровините от критично значение. Тези усилия следва да се запазят с цел да се диверсифицират доставките. За да се разработи и осигури съгласувана рамка за сключване на бъдещи партньорства, държавите членки и Комисията следва, като част от взаимодействието си в съвета, да обсъдят **■**, *inter alia*, вероятността съществуващите партньорства да постигат предвидените цели, отдаването на приоритет на трети държави за нови партньорства, съдържанието на такива партньорства и тяхната съгласуваност и потенциални полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети държави. ***Това следва да бъде направено, без да се засягат правомощията на Съвета в съответствие с Договорите.*** В съответствие със своята стратегия „Global Gateway“ Съюзът следва да потърси взаимно изгодни партньорства на нововъзникващ пазар и в развиващи се икономики, които допринасят за диверсификацията на неговата верига на доставките на суровини, както и за добавяне на стойност в производството в тези държави.

(64) *Стратегическите проекти в трети държави, особено там, където не съществува стратегическо партньорство, могат да бъдат особено рискови за инвеститорите и често силно зависими от политическа подкрепа в целевата държава. Този проблем може да бъде смекчен чрез засилено споделяне на риска между заинтересованите дружества, действащи в стратегически интерес на Съюза. Поради това следва да се предоставя подкрепа, за да се даде възможност на предприятията, включително когато действат като консорциуми, без да се засяга прилагането на член 101 от Договора, да получат достъп до пазари в трети държави, които не са обхванати от споразумение за стратегическо партньорство или споразумение за свободна търговия. Тази подкрепа може да включва предоставяне на мрежа за подкрепа, която да им помогне да установят контакт в съответната трета държава и да съберат информация за местните и регионалните обстоятелства.*

█

- (65) За да се подкрепят изпълнението на задачите, свързани с развитието на стратегически проекти, и тяхното финансиране, програмите за проучване, капацитета за наблюдение или стратегическите запаси, и за да се отправят подходящи препоръки към Комисията, следва да се създаде Европейски съвет за суровините от критично значение. В състава на съвета следва да влизат държави членки и Комисията, като същевременно може да се осигури участието на други страни като наблюдатели, **а именно Европейския парламент**. За да развие необходимия експертен опит за изпълнението на определени задачи, съветът следва да създаде постоянни подгрупи за финансиране, **възприемане от обществото**, проучване, наблюдение и стратегически запаси, **както и една за кръговостта, ефективно използване на ресурсите и замяната на суровини**, които следва да действат като мрежа, като обединяват различните съответни национални органи и когато е необходимо, се консултират с промишлеността, академичните среди, гражданското общество и други заинтересовани страни. Препоръките и становищата на съвета следва да бъдат необвързващи и липсата на такава препоръка или становище не следва да възпрепятства Комисията да изпълнява задачите си съгласно настоящия регламент.
- (66) Липсата на напредък в постигането на целите, включително на базовите критерии относно мощностите и диверсификацията, може да е знак за необходимостта от приемане на допълнителни мерки. Следователно Комисията трябва да следи напредъка към постигането на тези цели.

- (67) За да се сведе до минимум административната тежест върху държавите членки, различните задължения за докладване следва да бъдат рационализирани и Комисията следва да разработи образец, който позволява на държавите членки да изпълняват задълженията си за докладване относно проекти, проучване, наблюдение или стратегически запаси в рамките на редовно публикуван единен документ, който може да бъде поверителен или с ограничен достъп.
- (68) За да се гарантира надеждно и конструктивно сътрудничество между компетентните органи на равнището на Съюза и на национално равнище, всички страни, участващи в прилагането на настоящия регламент, следва да зачитат поверителността на информацията и данните, получавани при изпълняването на техните задачи. Комисията и националните компетентни органи, техните длъжностни лица, държавни служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, както и длъжностните лица и държавните служители на други органи на държавите членки, не следва да разкриват информация, която са получили или обменили съгласно настоящия регламент и която е от вид, обхванат от задължението за професионална тайна. Това следва да се прилага и по отношение на Европейския съвет за суровините от критично значение. Данните следва да се обработват и съхраняват в сигурна среда.

(69) При приемането на делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС е особено важно Комисията да проведе по време на подготвителната си работа подходящи консултации, включително на експертно равнище, в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество²⁶. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

²⁶ *Общо споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно делегираните актове, приложено към Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).*

(70) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: а) уточняване на образците, които да се използват за заявления за признаване на стратегически проекти, докладите за напредъка, свързани със стратегическите проекти, националните програми за проучване и докладите на държавите членки, отнасящи се до проучването, наблюдението, стратегическите запаси и кръговостта; б) определяне на това за кои продукти, компоненти и потоци от отпадъци се счита, че притежават висок потенциал за оползотворяване на суровините от критично значение; и в) определяне на критериите и тяхното прилагане във връзка с признаването на схемите, свързани с устойчивостта на суровините от критично значение. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁷.

²⁷ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, *ELI*: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

(71) За да се гарантира, че задълженията, наложени съгласно настоящия регламент, са спазени, **■** дружествата, които не спазват задължението си, включително относно готовността за справяне с рискове, докладването на проекта и информацията за рециклиране, следва да бъдат обект на наказания. Поради това е необходимо държавите членки да предвидят ефективни, пропорционални и възпиращи санкции в националното си законодателство за неспазване на настоящия регламент. ***Необходимо е също така държавите членки да гарантират, че организаторите на проекти имат достъп, когато е приложимо, до административен или съдебен контрол в съответствие с националното право.***

(72) Комисията следва да извърши оценка на настоящия регламент. Съгласно точка 22 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество тази оценка следва да се основава на петте критерия за ефикасност, ефективност, целесъобразност, съгласуваност и добавена стойност за ЕС и следва да служи като основа за оценки на въздействието на евентуални допълнителни мерки. Комисията следва да представи на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент и напредъка към постигане на неговите цели, включително сравнителни показатели за мощности и за диверсификация. Освен това, въз основа на прилагането на мерките, свързани с прозрачността на отпечатъка на суровините от критично значение върху околната среда, в доклада следва да се оцени целесъобразността на установяването на максимални прагове, свързани с отпечатъка върху околната среда. *Комисията следва също така да оцени необходимостта от целеви сравнителни показатели за 2040 г. и 2050 г. и за отделните стратегически суровини, съгласуваността между законодателството на Съюза в областта на околната среда и настоящия регламент, по-специално по отношение на приоритетния статут на стратегическите проекти, въздействието на системата за съвместно закупуване, създадена съгласно член 25, върху конкуренцията на вътрешния пазар и целесъобразността на установяването на допълнителни мерки за увеличаване на събирането, сортирането и преработката на отпадъци, по-специално с оглед на металните отпадъци.*

- (73) Доколкото някоя от предвидените в настоящия регламент мерки представлява държавна помощ, разпоредбите относно тези мерки не засягат прилагането на членове 107 и 108 от Договора ■ .
- (74) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно подобряването на функционирането на вътрешния пазар, чрез установяване на рамка за гарантирането на достъпа на Съюза до сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и въздействията му могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки съгласно принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава 1

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и цели

1. Общата цел на настоящия регламент е да се подобри функционирането на вътрешния пазар чрез създаване на рамка за гарантиране на достъпа на Съюза до сигурни, *издръжливи* и устойчиви доставки на суровини от критично значение, *включително чрез насърчване на ефикасността и кръговостта по цялата верига за създаване на стойност*.
2. За да се постигне общата цел, посочена в параграф 1, настоящият регламент *установява мерки с цел*:
 - а) *намаляване на риска от смущения в доставките, свързани със суровини от критично значение, които има вероятност да нарушат конкуренцията и да фрагментират вътрешния пазар, по-специално чрез определяне и подпомагане на стратегически проекти, които допринасят за намаляване на зависимостите и за диверсифициране на вноса, и чрез полагане на усилия за стимулиране на технологичния напредък и ефективното използване на ресурсите, за да се смекчи очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза;*

-
- б) подобряване на способността на Съюза да наблюдава и намалява свързания с доставките риск за суровините от критично значение;
 - в) гарантиране на свободното движение на суровините от критично значение и продуктите, съдържащи такива суровини, пуснати на пазара на Съюза, като същевременно се гарантира високо равнище на опазване на околната среда *и устойчивост, включително* чрез подобряване на тяхната кръговост ■ .

■

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „суровина“ означава вещество в преработено или непреработено състояние, използвано като входящ ресурс за производството на междинни или крайни продукти, с изключение на вещества, използвани предимно като храна, фураж или гориво за изгаряне;
- (2) „суровини от критично значение“ означава суровините съгласно определението в член 4;
- (3) „стратегически суровини“ означава суровините съгласно определението в член 3;
- (4) „верига за създаване на стойност в сектора на суровините“ означава всички дейности и процеси, използвани при проучването, добива, преработката и рециклирането на суровини;
- (5) „проучване“ означава всички дейности, насочени към идентифициране и установяване на свойствата на залежите на полезни изкопаеми;

- (6) „добив“ означава **■** добив на руди, полезни изкопаеми и растителни продукти от техния първоначален източник **като основен или като страничен продукт**, включително от подземни залежи на полезни изкопаеми, залежи на полезни изкопаеми под **и от** вода, морска вода и дървета;
- (7) „мощности за добив на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на **■** операции по добив на руди, полезни изкопаеми, растителни продукти и концентрати, съдържащи стратегически суровини, включително операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка, **разположена в Съюза**;
- (8) „залежи на полезни изкопаеми“ означава **всяко отделно полезно изкопаемо или комбинация от полезни изкопаеми, чието количество или находище е от потенциален икономически интерес**;
- (9) „запаси“ означава всички залежи на полезни изкопаеми, които са икономически изгодни за добив **в даден пазарен контекст**;

- (10) „преработка“ означава всички физически, химически и биологични процеси, включени в преобразуването на суровина от руди, *полезни изкопаеми*, растителни продукти или отпадъци в чисти метали, сплави или други икономически използвани форми, *включително, но не само, обогатяване, разделяне, топене и рафиниране, с изключение на обработката на метали и по-нататъшното преобразуване в междинни и крайни стоки*;
- (11) „мощности за преработка на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по преработка на стратегически суровини, с изключение на операции по преработка, които обикновено се извършват на или близо до добивната площадка, разположена в Съюза;
- (12) „рециклиране“ означава *рециклиране по смисъла на Директива 2008/98/ЕО*;
- (13) „мощности за рециклиране на Съюза“ означава съвкупност от максималните годишни производствени количества на операции по рециклиране на стратегически суровини *след последваща преработка*, включително сортирането и предварителната обработка на отпадъци и тяхната преработка във вторични суровини, намиращи се в Съюза;

(14) „годишно потребление на стратегически суровини“ означава съвкупност от количеството стратегически суровини, използвани от установени в Съюза предприятия в преработен вид, с изключение на стратегическите суровини, включени в междинни или крайни продукти, пуснати на пазара на Съюза;

(15) „свързан с доставките риск“ означава риск за доставките, изчислен в съответствие с приложение II;

■

(16) *„проект за суровини от критично значение“ означава всяко планирано съоръжение или планирано значително разширяване на обхвата или промяна на предназначението на съществуващо съоръжение, в което се осъществяват добив, преработка или рециклиране на суровини от критично значение, както е определено в член 4;*

(17) „изкупвач“ означава предприятие, което е сключило договор за изкупуване с организатор на проект;

- (18) „договор за изкупуване“ означава всяко договорно споразумение между предприятие и организатор на проект, съдържащо или ангажимент от страна на предприятието да изкупува част от суровините, произведени в рамките на конкретен проект за суровини за определен период от време, или ангажимент от страна на организатора на проекта да предостави на предприятието възможност за това;
- (19) „организатор на проект“ означава всяко предприятие или консорциум от предприятия, разработващ(о) проект за суровини;
- (20) „процес на издаване на разрешителни“ означава процес, обхващащ всички съответни ■ разрешителни за ■ изграждане и експлоатация на ■ проекти *за суровини от критично значение*, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към мрежата, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащ всички ■ заявления и процедури, от потвърждаването, *че заявлението е напълно окомплектовано*, до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на *единното звено за контакт, посочено* в член 9, параграф 1;

- (21) „цялостно решение“ означава решението или съвкупността от решения, взети от органите на държавата членка ■ , с което или които се определя дали даден организатор на проект е упълномощен да изпълни проект за суровини, без да се засягат решения, взети в рамките на ■ производство по обжалване;
- (22) *„национална програма“ означава национална програма или съставен набор от програми, обхващащи цялата територия, изготвени и приети от националните и регионалните органи;*
- (23) „общо проучване“ означава проучване на национално или регионално равнище, с изключение на целево проучване;
- (24) „целево проучване“ означава подробно изследване на отделен залеж на полезни изкопаеми;

■

- (25) „прогнозна карта“ означава карта, указваща райони, които е вероятно да съдържат залежи на полезни изкопаеми за дадена суровина;
- (26) „прекъсване на доставките“ означава неочаквано значително намаляване на наличието на суровина или значително увеличение на цената на суровина ***извън нормалните колебания на пазарните цени;***
- (27) „верига на доставките на суровини“ означава всички дейности и процеси по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините до момента, в който суровината се използва като входящ продукт за производството на междинни или крайни продукти;
- (28) „стратегии за намаляване (на риска)“ означава политиките, разработени от стопански субект за ограничаване на вероятността от прекъсване на доставките до неговата верига на доставките или за намаляване на вредите, причинени от такова прекъсване за неговата стопанска дейност;
- (29) „основни оператори на пазара“ означава ***предприятия във веригата на доставки на суровини от критично значение в Съюза и дружества надолу по веригата, които потребяват суровини от критично значение, чието надеждно функциониране е от съществено значение за доставките на суровини от критично значение;***

- (30) „стратегически запас“ означава количество от конкретна суровина, под каквато и да е форма, което се съхранява от публичен или частен оператор с оглед на освобождаването му в случай на прекъсване на доставките;
- (31) „голямо дружество“ означава всяко дружество, което е имало средно повече от 500 служители и нетен световен оборот от над 150 милиона евро през последната финансова година, за която са изготвени годишни финансови отчети;
- (32) „стратегически технологии“ означава **ключовите технологии от съществено значение** за екологичния и цифровия преход, както и за отбранителни и **авиокосмически** приложения;
- (33) „съвет на директорите“ означава административният или надзорният орган, който отговаря за надзора върху изпълнителното управление на дружеството, или, ако не съществува такъв орган, лицето или лицата, изпълняващи равностойни функции;
- (34) „отпадъци“ означава **отпадъци по смисъла на Директива 2008/98/ЕО**;

- (35) „събиране“ означава *събиране по смисъла на Директива 2008/98/ЕО*;
- (36) „третиране“ означава *третиране по смисъла на Директива 2008/98/ЕО*;
- (37) „оползотворяване“ означава *оползотворяване по смисъла на Директива 2008/98/ЕО*;
- (38) „повторна употреба“ означава *повторна употреба по смисъла на Директива 2008/98/ЕО*;
- (39) „отпадъци от миннодобивни дейности“ означава отпадъци от миннодобивни дейности по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;
- (40) „съоръжение за отпадъци от миннодобивни дейности“ означава съоръжение за отпадъци по смисъла на Директива 2006/21/ЕО;
- (41) „предварителна икономическа оценка“ означава концептуална оценка на ранен етап на потенциалната икономическа жизнеспособност на проект за суровини за оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности;

- (42) „устройство за образна диагностика с магнитен резонанс“ означава неинвазивно медицинско изделие, което използва магнитни полета за създаване на анатомични изображения или всяко друго устройство, което използва магнитни полета за създаване на изображения на вътрешността на обект;
- (43) „вятърен генератор“ означава част от вятърна турбина на брега или в морето, която част преобразува механичната енергия на вятъра в електрическа енергия;
- (44) „промишлен робот“ означава автоматично управляван, препрограмируем, многофункционален манипулатор, програмируем по три или повече оси, който може да бъде стационарен или подвижен, за използване в приложения за промишлена автоматизация;
- (45) „моторно превозно средство“ означава всяко превозно средство, получило одобрение на типа за категории М или N по смисъла на Регламент (ЕС) 2018/858;
- (46) „леко транспортно средство“ означава всяко *леко* колесно превозно средство, което може да бъде задвижвано само с електрически двигател или с комбинация от двигател и човешка сила, включително електрически скутери, електрически велосипеди и превозни средства, получили одобрение на типа за категория L по смисъла на Регламент (ЕС) № 168/2013;

- (47) „охлаждащ генератор“ означава част от охладителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за отвеждане на топлина от помещението или процеса, което или който се охлажда, като се използва електрически цикъл на сгъстяване на парите (парокомпресионен цикъл);
- (48) „термопомпа“ означава част от отоплителна система, която генерира температурна разлика, даваща възможност за подаване на топлина към помещението или процеса, което или който се загрева, като се използва електрически парокомпресионен цикъл;
- (49) „електрически двигател“ означава устройство, което преобразува входната електрическа енергия в изходна механична енергия **под формата на въртене, с честота на въртене и въртящ момент, които зависят от фактори, включващи честотата на захранващото напрежение и броя полюси на двигателя**, и е с номинална мощност, по-голяма или равна на 0,12 kW;
- (50) „автоматична перална машина“ означава перална машина, в която зареденото пране се обработва изцяло от пералната машина, без да е необходима намеса на потребителя в нито един момент от изпълнението на програмата;

- (51) „барабанна сушилня“ означава уред, в който се сушат текстилни изделия чрез обръщане във въртящ се барабан, през който преминава нагрят въздух;
- (52) „микровълнова печка“ означава всеки уред, предназначен за подгряване на храна чрез използването на електромагнитна енергия;
- (53) „прахосмукачка“ означава уред, който премахва замърсяване от почистваната повърхност посредством въздушен поток, породен от създаваното вътре в уреда налягане;
- (54) „съдомиялна машина“ означава машина, с която се почистват и изплакват съдове за хранене;
- (55) „постоянен магнит“ означава магнит, който запазва своя магнетизъм след отстраняването му от външно магнитно поле;
- (56) „носител на данни“ означава символ на линеен баркод, двуизмерен символ или друг носител за автоматично събиране на данни, който може да бъде прочетен от устройство;

- (57) „уникален идентификационен код на продукта“ означава уникален низ от символи за разпознаване на продуктите;
- (58) „покритие на магнит“ означава слой от материал, използван обикновено за защита на магнити от корозия;
- (59) „отделяне“ означава ръчна, механична, химична или металургична обработка, в резултат на която целевите съставки или материали са разграничени като отделен изходящ поток или част от изходящ поток;
- (60) „рециклиращо предприятие“ означава всяко физическо или юридическо лице, което извършва рециклиране в разрешено съоръжение;
- (61) „предоставяне на пазара“ означава всяка доставка на продукт с цел разпространяване, потребление или използване на пазара на Съюза в процеса на търговска дейност, срещу заплащане или безплатно;

- (62) „вид суровина от критично значение“ означава суровина от критично значение, пусната на пазара, която се различава по етапа ѝ на преработка, химичния ѝ състав, географския ѝ произход или използваните производствени методи;
- (63) „пускане на пазара“ означава предоставянето на продукта на пазара на Съюза за първи път;
- (64) „оценяване на съответствието“ означава процесът на проверка дали са изпълнени изискванията, определени в член 27, 28 или 34;

- (65) „Стратегическо партньорство“ означава ангажимент между Съюза и трета държава *или отвъдморски страни и територии (ОСТ)* за увеличаване на сътрудничеството, свързано с веригата за създаване на стойност в сектора на суровините, което е установено чрез необвързващ инструмент, определящ конкретни действия от взаимен интерес, *които способстват за благоприятни резултати и за двете страни.*
- (66) „управление с участието на множество заинтересовани страни“ означава *официална, значима и съществена роля на множество видове заинтересовани страни, включително най-малко гражданското общество, при вземането на решения по схемата, документирана чрез мандат, задание или други доказателства, които потвърждават или подкрепят участието на представителите на множество заинтересовани страни в схемата.*

Глава 2

Суровини от критично значение и стратегически суровини

Член 3

Списък на стратегическите суровини

1. *Изброените в приложение I, раздел 1 суровини, включително в непреработен вид, на всяка фаза от преработката, когато се явяват страничен продукт от други процеси на добив, преработка или рециклиране, се считат за стратегически суровини.*
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 38 за изменение на приложение I, раздел 1 с цел адаптиране на списъка на стратегическите суровини.

Измежду оценените суровини актуализираният списък на стратегическите суровини включва суровините, които са оценени най-високо по отношение на стратегическото значение, прогнозирания растеж на търсенето и трудностите, свързани с увеличаването на производството. Стратегическото значение, прогнозираният растеж на търсенето и трудността, свързана с за увеличаване на производството, се определят в съответствие с приложение I, раздел 2.

3. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира списъка на стратегическите суровини до [Служба за публикации: да се добави: **три** години след датата на влизане в сила на настоящия Регламент] и на всеки **три** години след това. ***По искане на съвета, въз основа на наблюдение и изпитвания при най-неблагоприятни условия в съответствие с настоящия регламент, Комисията преразглежда и когато е целесъобразно — актуализира списъка по всяко време, в допълнение към редовните прегледи.***

4. ***Като част от първата актуализация на списъка съгласно параграф 3 Комисията оценява по-специално дали въз основа на своята оценка в съответствие с приложение I, раздел 2 и параграф 2 синтетичният графит следва да остане в списъка на стратегическите суровини.***

Член 4

Списък на суровините от критично значение

1. *Изброените в приложение II, раздел 1 суровини, включително в непреработен вид, на всяка фаза от преработката, когато се явяват страничен продукт от други процеси на добив, преработка или рециклиране, се считат за суровини от критично значение.*
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 38 за изменение на приложение II, раздел 1 с цел актуализиране на списъка на суровините от критично значение.

Актуализираният списък на суровините от критично значение включва стратегическите суровини, изброени в приложение I, раздел 1, както и всяка друга суровина, която достига или надвишава праговете както за икономическото значение, така и за свързания с доставките риск, посочени в параграф 3. Икономическото значение и свързаният с доставките риск се изчисляват в съответствие с приложение II, раздел 2.

3. Прагът за свързания с доставките риск е 1, а за икономическото значение е 2,8.
4. Комисията преразглежда и при необходимост актуализира, **в съответствие с параграф 2**, списъка на суровините от критично значение до [Служба за публикации: да се добави: **три** години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и **най-малко** на всеки **3** години след това.

Глава 3

Укрепване на веригата на Съюза за създаване на стойност в сектора на суровините

Раздел 1

Стратегически проекти

Член 5

Сравнителни показатели

1. *Комисията и държавите членки укрепват различните етапи от веригата за създаване на стойност на стратегическите суровини чрез мерките в рамките на настоящата глава с цел:*
 - a) *да се гарантира, че до 2030 г. мощностите на Съюза за всяка стратегическа суровина ще са се увеличили в значителна степен, така че като цяло да се доближат до или да покрият следните сравнителни показатели:*
 - i) *мощностите на Съюза за добив дават възможност за добив на рудите, полезните изкопаеми или концентратите, необходими за производството на поне 10% от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза, доколкото запасите на Съюза позволяват това;*

- ii) мощностите на Съюза за преработка, включително за всички етапи на междинна преработка, дават възможност за производството на поне 40% от годишното потребление на стратегически суровини в Съюза;*
 - iii) мощностите за рециклиране на Съюза, включително за всички междинни етапи на рециклиране, дават възможност за производството на поне 25% от годишното потребление на Съюза на стратегически суровини и дават възможност за рециклиране на все по-големи количества от отделните стратегически суровини в отпадъците.*
- б) да се диверсифицира вносът на стратегически суровини в Съюза с цел да се гарантира, че до 2030 г. годишното потребление на Съюза на всяка стратегическа суровина на всеки съответен етап на преработка може да разчита на внос от няколко трети държави, нито една от които не осигурява повече от 65% от годишното потребление на Съюза;*

2. *Комисията и държавите членки полагат усилия за стимулиране на технологичния напредък и ефективното използване на ресурсите, за да се намали очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза под референтната прогноза, посочена в член 44, параграф 1, чрез съответните мерки, определени в настоящия раздел и в глава V, раздел 1.*

3. *До 1 януари 2027 г. Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 38 за допълване на настоящия регламент, като предоставя сравнителни показатели на Съюза за капацитета за рециклиране, изразени като дял от стратегическите суровини, налични в съответните потоци от отпадъци.*

За тази цел делегираният акт определя потоците от отпадъци и стратегическите суровини в тях, за които има достатъчно информация за съответните обеми отпадъци и тяхното съдържание на стратегически суровини въз основа на изискванията за докладване на Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба превозни средства²⁸, Директива 2008/98/ЕО, Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²⁹ и Регламент (ЕС) 2023/1542, за да се даде възможност за оценка на капацитета на Съюза за рециклиране като дял от стратегическите суровини, съдържащи се в съответните потоци от отпадъци.

²⁸ Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба превозни средства (ОВ L 269, 21.10.2000 г., стр. 34).

²⁹ Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (преработен текст) (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 38).

Освен това в делегирания акт се определя сравнителен показател на Съюза за капацитета за рециклиране въз основа на капацитета за рециклиране за всяка стратегическа суровина в съответните потоци отпадъци, определени съгласно параграф 2.

Комисията определя равнището на капацитета за рециклиране, посочен в трета алинея, въз основа на следните елементи:

- a) настоящия капацитет на Съюза за рециклиране, изразен като дял от стратегическите суровини, налични в съответните потоци от отпадъци;*

- б) степента, в която стратегическите суровини могат да бъдат оползотворени от тези потоци от отпадъци, като се вземе предвид технологичната и икономическата осъществимост*
- в) други цели, определени в друго законодателство на Съюза, свързани с оползотворяването на стратегически суровини от отпадъци.*

На Комисията се предоставя правомощието да актуализира делегирания акт, ако в резултат на оценката, посочена в член 46, параграф 1а, стане налична информация за съответните обеми отпадъци и съдържанието на стратегически суровини в по-нататъшните потоци от отпадъци.

Член 6

Критерии за признаване на стратегически проекти

I

1. След подаване на заявление от организатора на проекта и в съответствие с процедурата, установена в член 7, Комисията признава за стратегически проекти проектите за суровини, които отговарят на следните критерии:
 - а) проектът ще допринесе значително за сигурността на доставките на стратегически суровини за Съюза;
 - б) проектът е или ще стане технически осъществим в рамките на приемлив период от време и очакваният производствен обем на проекта може да бъде оценен с достатъчно ниво на увереност;

- в) проектът ще бъде изпълнен по устойчив начин, по-специално по отношение на наблюдението, **предотвратяването и свеждането до минимум на въздействието върху околната среда, предотвратяването и свеждането до минимум на неблагоприятни въздействия чрез** използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека, **правата на коренното население** и трудовите права, **по-специално в случай на недоброволно презаселване**, потенциала за качествени работни места и пълноценно участие на местните общности и съответните социални партньори, и използването на прозрачни търговски практики с адекватни политики за съответствие за предотвратяване и свеждане до минимум на рисковете от неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация, включително корупция и подкупи;
- г) по отношение на проекти в рамките на Съюза установяването, експлоатацията или представянето на проекта ще има трансгранични ползи извън съответната държава членка, включително за секторите надолу по веригата;

- д) по отношение на проекти в трети държави, които са нововъзникващи пазари или развиващи се икономики, проектът ще бъде взаимно изгоден за Съюза и за съответната трета държава чрез добавяне на стойност във въпросната държава.

2. Изпълнението на определените в параграф 1 критерии за признаване се оценява от Комисията в съответствие с елементите и данните, определени в приложение III.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 38 за изменение на приложение III с цел адаптиране на елементите и данните, които трябва да се вземат предвид при оценката на изпълнението на посочените в параграф 1 критерии за признаване по отношение на техническия и научния напредък или за отчитане на промените в законодателството на Съюза или международните инструменти, изброени в приложение III, точка 4, или приемането на допълнително законодателство на Съюза или международни инструменти, свързани с изпълнението на критерия, посочен в параграф 1, буква в).

3. Признаването на даден проект като стратегически проект не засяга изискванията, приложими по отношение на съответния проект или организатор на проекта съгласно международното право, правото на Съюза или националното право.

Член 7

Заявление и признаване

1. Заявленията за признаване на проект за суровини като стратегически проект се подават до Комисията от организатора на проекта. Заявлението включва:
 - а) съответните данни, свързани с изпълнението на критериите, определени в член 6, параграф 1;
 - б) класификация на проекта съгласно рамковата класификация на ООН за ресурсите, подкрепена с подходящи данни;
 - в) график за изпълнението на проекта, включително преглед на разрешителни, необходими за проекта, и състоянието на съответния процес на издаване на разрешителни;

- г) **план, съдържащ мерки за улесняване на общественото одобрение, включително, когато е целесъобразно, мерки за улесняване на пълноценното включване и активното участие на засегнатите общности, установяване на периодични канали за комуникация с местните общности и организации, включително социални партньори и органи, както и провеждане на кампании за повишаване на осведомеността и информиране и установяване на механизми за потенциално намаляване на риска и компенсационни механизми;**
- д) **за проекти с потенциал да засегнат коренното население — план, съдържащ мерки, посветени на съдържателните консултации със засегнатото коренно население, относно предотвратяването и свеждането до минимум на неблагоприятните въздействия върху правата на коренното население и когато е целесъобразно, справедливо обезщетение за това население, както и мерки за справяне с резултатите от консултацията. Ако националното законодателство на държавата, чиято територия е засегната от проекта, съдържа разпоредби за горепосочената консултация и при условие че консултациите обхващат всички тези цели, планът може да бъде съответно коригиран;**

- е) информация относно контрола на предприятия, участващи в проекта, определена съгласно член 3, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета, **и в случай че участват множество предприятия, информация, очертаваща относителното участие на всяко предприятие в проекта;**
- ж) стопански план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта;
- з) оценка на потенциала на проекта за създаване на качествени работни места и нуждите на проекта по отношение на квалифицирана работна ръка, както и **работен план за подкрепа на повишаването на квалификацията и преквалификация и насърчаване на приобщаващото представителство на работната сила;**
- и) **за проекти в трети държави и в отвъдморски страни и територии (ОСТ), включващи добив, план за подобряване на екологичното състояние на засегнатите обекти след края на експлоатацията с оглед възстановяване на предишното екологично състояние, като се вземе предвид техническата и икономическата осъществимост.**

й) *за проекти, свързани изключително с преработка или рециклиране, разположени в зони, защитени съгласно Директива 92/43/ЕИО или Директива 2009/147/ЕО — описание на технически подходящите алтернативни местоположения, оценени от организатора на проекта, и причините, поради които те не се считат за подходящи за местоположението на проекта.*

█

2. Комисията **приема акт** за изпълнение, с **който** се установява **единен** образец, който да се използва от организаторите на проекти във връзка със заявленията, посочени в параграф 1, **до [Служба за публикации: да се добави: 6 месеца след влизането в сила на настоящия регламент]**. В образеца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. **Този акт** за изпълнение се **приема** в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 39, параграф 2.

Обемът на документацията, изисквана в единния образец, посочен в първа алинея, трябва да бъде разумен.

3. *Комисията оценява заявленията, посочени в параграф 1, чрез открита покана с редовни крайни срокове.*

Комисията определя крайни срокове най-малко 4 пъти годишно. Първият краен срок се определя не по-късно от ... [Служба за публикации: да се добави: 3 месеца от влизането в сила на настоящия регламент].

4. *Комисията информира заявителите в рамките на 30 дни след приложимия краен срок, ако прецени, че предоставената в заявлението информация е пълна. Ако заявлението е непълно, Комисията може да поиска от заявителя да представи допълнителна информация, необходима да попълни заявлението без ненужно забавяне. В този случай Комисията уточнява каква допълнителна информация се изисква.*

5. *Комисията информира Европейския съвет за суровините от критично значение, посочен в член 35 („съветът“), за всички заявления, които се считат за пълни в съответствие с първа алинея.*
6. *Съветът заседава редовно в съответствие с член [35, параграф xx)], за да обсъжда и издава въз основа на справедлив и прозрачен процес становище относно това дали предложените проекти отговарят на критериите, посочени в член 6, параграф 1.*

Комисията предоставя на Европейския съвет за цифровите услуги своята оценка относно това дали предложените проекти отговарят на критериите, посочени в член 6, параграф 1, преди срещите, посочени в първа алинея.

7. *Комисията предава пълното заявление на държавата членка, трета държава или ОСТ, чиято територия е засегната от предложения проект.*

█

8. Когато държавата членка, чиято територия е засегната от предложения проект, възразява срещу предоставянето на стратегически статут на предложения проект, **проектът не се счита за проект със статут на стратегически проект. Съответната държава членка представя основателни причини за това по време на обсъждането, посочено в параграф 6.**

По отношение на стратегически проекти в трети държави **или ОСТ** Комисията споделя полученото заявление с третата държава, чиято територия е засегната от предложения проект. Комисията не одобрява заявлението, преди да получи изричното одобрение на съответната трета държава.

9. Като взема предвид становището на съвета, посочено в параграф 6, Комисията приема своето решение за признаването на проекта за стратегически проект в рамките на **90 дни от потвърждаването на пълнотата на заявлението в съответствие с параграф 4** и уведомява заявителя за това.

Решението на Комисията *е мотивирано и надлежно обосновано*. Комисията споделя *решението* си със съвета *и с държавата членка или третата държава, чиято територия е засегната от* проекта **█**.

10. *В изключителни случаи, когато естеството, сложността или размерът на дадено заявление го налагат или когато броят на заявленията, получени преди определения краен срок, е твърде голям, за да може да се обработи заявлението в срока, посочен в параграф 9, Комисията може, за всеки отделен случай и не по-късно от 20 дни преди изтичането му, да удължи този срок с максимум 90 дни. В този случай Комисията уведомява организатора на проекта за причините, които оправдават удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето в писмен вид решението.*

█

11. Когато Комисията установи, че даден стратегически проект вече не изпълнява критериите, определени в член 6, параграф 1 или когато признаването му се основава на заявление, съдържащо *информация, която е невярна до степен, че засяга съответствието с критериите от член 6, параграф 1*, тя може, като вземе предвид становището на съвета, да отмени решението, с което на даден проект се предоставя статут на стратегически проект.

Преди да вземе решение за отмяна на този статут, Комисията предоставя на организатора на проекта основанията за решението за отмяна, на организатора на проекта се предоставя възможността за предоставяне на отговор и Комисията взема предвид отговора на организатора на проекта.

12. Проектите, които повече не са признати за стратегически проекти, губят всички права, свързани с този статут съгласно настоящия регламент.
13. *Стратегическите проекти, които вече не отговарят на критериите, определени в член 6, параграф 1, единствено поради актуализация на приложение I, имат право да запазят статута си на стратегически проекти за срок от 3 години.*

Член 8

Задължения за докладване и предоставяне на информация за стратегически проекти

I

1. На всеки две години след датата на признаване на стратегически проект организаторът на проекта представя на **Комисията** доклад, съдържащ информация относно най-малко следното:
 - а) напредъка по изпълнението на проекта, по-специално по отношение на процеса на издаване на разрешителни;
 - б) когато е уместно, причините за закъснения спрямо графика, посочен в член 7, параграф 1, буква в), и план за справяне с тези закъснения;

- в) напредъка по финансирането на проекта, включително информация относно обществената финансова подкрепа.

Комисията представя копие от доклада на съвета, за да се улесни обсъждането, посочено в член 7, параграф 6.

2. *Комисията* може да поиска от организаторите на проекта допълнителна информация, която е от значение за изпълнението на стратегическия проект, ***когато това е необходимо, за да се установи дали продължават да се изпълняват критериите, посочени в член 6, параграф 1.***

3. Организаторът на проекта уведомява Комисията:

- а) за промени в проекта, засягащи съответствието му с критериите, определени в член 6, параграф 1;
- б) за трайни промени в контрола на предприятията, участващи в проекта, в сравнение с информацията, посочена в член 7, параграф 1, буква д).

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец, който да се използва от организаторите на проекти за докладите, посочени в параграф 1 от настоящия член. В образца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 39, параграф 2.

С тези актове за изпълнение се предвижда единен образец, за да се обхванат цялата информация, която се изисква за доклада. Обхватът на документацията, посочен в единния образец, е разумен.

5. Организаторът на проекта създава и редовно актуализира **уебсайта на дружеството или** специален уебсайт за проекта **с информация, която е от значение за местното население и насърчава общественото приемане** на стратегическия проект, включително **най-малко** информацията относно въздействието върху околната среда **и** социалните и икономическите въздействия, както и ползите, свързани със стратегическия проект. Достъпът на обществеността до уебсайта е свободен и е на език или езици, които са лесно разбираеми от местното население.

Раздел 2

Процес на издаване на разрешителни

Член 9

Единно звено за контакт

1. От ... [Служба за публикации: да се добави: 9 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки ***установяват или*** определят един ***или повече органи като единни звена за контакт. В случай че държава членка създава или определя няколко единни звена за контакт, тя гарантира, че има само едно единно звено за контакт на съответното административно равнище и етап от веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение.***

2. *В случай на множество единни звена за контакт държавите членки предоставят прост и достъпен уебсайт, на който всички единни звена за контакт, включително техния адрес и електронни средства за комуникация, са ясно изброени и категоризирани по съответното административно равнище, както и по етапа на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение. Уебсайтът може да съдържа и съдържание, предоставено в съответствие с член 18.*

3. *Единните звена за контакт, посочени в параграф 1, отговарят за улесняването и координирането на процеса на издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение и за предоставянето на информация относно елементите, посочени в член 18, включително информация кога дадено заявление се счита за пълно съгласно член 11, параграф 5. Те координират и улесняват подаването на всеки съответен документ и информация.*

4. *Единните звена за контакт са единственото звено за контакт за организатора на проекта и го подпомагат при разбирането на всички административни въпроси, свързани с процеса на издаване на разрешителни.*
5. *Организаторите на проекти за суровини от критично значение имат възможност да се свържат със съответната административна единица в рамките на единното звено за контакт, отговарящо за управлението на задачите, посочени в настоящия член. Ако съответната единица се промени, съответната единица продължава да изпълнява отговорностите си, посочени в настоящия параграф, докато организаторът на проекта не бъде уведомен за тази промяна.*

■

6. На организаторите на проекти се разрешава да представят всички документи, свързани с процеса на издаване на разрешителни, в електронен вид.

7. *Държавите членки гарантират, че се вземат* предвид всички валидни проучвания, разрешителните или разрешенията, издадени *или проведени* за даден проект за суровина от критично значение, *и че не се изискват* дублиращи се проучвания, разрешителни или разрешения, освен ако се изисква друго съгласно *националното законодателство или* правото на Съюза.
8. *Държавите членки гарантират*, че заявителите имат лесен достъп до информация и **■** процедури за уреждане на спорове по отношение на процеса на издаване на разрешителни **■** за проекти за суровини от критично значение, включително, когато е приложимо, механизми за алтернативно решаване на спорове.
9. Държавите членки гарантират, че *посоченото* в параграф 1 *единно звено за контакт* разполага с достатъчен брой квалифициран персонал и достатъчни финансови, технически и технологични ресурси **■**, необходими за ефективното изпълнение на задачите му съгласно настоящия регламент.

■

Член 10

Приоритетен статут на стратегическите проекти

- 1. Счита се, че стратегическите проекти допринасят за сигурността на доставките на стратегически суровини в Съюза.*
- 2. По отношение на въздействията върху околната среда или на задълженията спрямо нея, разгледани в член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО или в член [4, параграфи 8 и 8а] от Регламент ... [Регламента за възстановяване на природата, както е предложен в СОМ(2022)304], стратегическите проекти в Съюза се считат за проекти от обществен интерес или се счита, че обслужват общественото здраве и безопасност и могат да се разглеждат като проекти с по-висш обществен интерес, при условие че са изпълнени всички условия, посочени в тези актове.*

3. С цел да се гарантира ефикасна административна обработка във връзка с процесите на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза организаторите на проекти и всички съответни органи осигуряват възможно най-бързата обработка във връзка с процесите в съответствие с правото на Съюза и с националното право.
4. Без да се засягат задълженията, предвидени в правото на Съюза, на стратегическите проекти в Съюза се предоставя статут с възможно най-високо национално значение, когато такъв статут съществува в националното право, и те се третира по съответния начин в процесите на издаване на разрешителни.

5. Всички процедури за уреждане на спорове, искиви производства, жалби и средства за правна защита, свързани с процеса на издаване на разрешителни и издаването на разрешителни за стратегически проекти в Съюза пред национални съдилища, трибунали, състави, включително за посредничество или арбитраж, когато са предвидени в националното право, се третират като спешни, ако и доколкото националното право предвижда такива спешни процедури и при условие че се спазват обичайно приложимите права на защита на физическите лица или на местните общности. Организаторите на стратегическите проекти участват в тази спешна процедура, когато е приложимо.

Член 11

Времетраене на процеса на издаване на разрешителни

1. Процесът на издаване на разрешителни за стратегически проекти в Съюза не е по-дълъг от:
- а) **27** месеца за стратегически проекти, включващи добив;
 - б) **15** месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.

2. По отношение на стратегически проекти в Съюза, за които процесът на издаване на разрешителни е започнал, преди да им бъде предоставен статут на стратегически проект, **и за разширяване на стратегически проекти, за които вече е било предоставено разрешително**, продължителността на оставащите стъпки от процеса на издаване на разрешителни, след като на проекта е предоставен стратегически статут, като дерогация от параграф 1, не превишава:
- а) **24** месеца за стратегически проекти, включващи добив;
 - б) **12** месеца за стратегически проекти, включващи само преработка или рециклиране.
 - в) **Когато се изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 2011/92/ЕС, етапът на оценката, посочена в член 1, параграф 2, буква ж), подточка і) от посочената директива, не се включват във времетраенето на процеса по издаване на разрешения, посочен в параграфи 1 и 2.**

3. В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложения проект изискват това, **държавата членка** може да удължи сроковете, посочени в параграф 1, буква а) и параграф 2, буква а), с най-много **6** месеца и сроковете, посочени в параграф 1, буква б) и параграф 2, буква б), с най-много **3 месеца**, преди изтичането им и въз основа на всеки отделен случай. В този случай **определеното единно звено за контакт, посочено** в член 9, параграф 1, уведомява писмено организатора на проекта за причините, обосноваващи удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето цялостното решение.
4. **Чрез дерогация от член 4, параграф 6 от Директива 2011/92/ЕС определянето на това дали проектът трябва да бъде предмет на оценка в съответствие с членове 5 — 10 от горепосочената директива, се извършва в срок от 30 дни от датата, на която възложителят е представил цялата информация, изисквана съгласно член 4, параграф 4 от горепосочената директива.**

5. Не по-късно от **45 дни** след получаването на заявлението за издаване на разрешителни, свързано със стратегически проект, **определеното единно звено за контакт, посочено в член 9, параграф 1, потвърждава, че** заявлението **е пълно**, или, ако организаторът на проекта не е изпратил цялата информация, необходима за обработката на заявлението, изисква от организатора на проекта да подаде пълно заявление **без ненужно забавяне, като подробно описва каква информация липсва. В случай че подаденото заявление се счита за непълно втори път, определеното единно звено за контакт не изисква информация в области, които не са обхванати от първото искане за допълнителна информация, и може само да поиска допълнителни доказателства, за да допълни установената липсваща информация.**

Датата на потвърждаване на **█**, посочена **в първата алинея**, служи за начало на процеса на издаване на разрешителни.

6. Не по-късно от един месец след датата на потвърждаване на валидността на заявлението за издаване на разрешително **определеното единно звено за контакт, посочено** в член 9, параграф 1, изготвя, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и другите заинтересовани органи, подробен график за процеса на издаване на разрешителни. Графикът се публикува от организатора на проекта на уебсайта, посочен в член 8, параграф 5, **на уебсайт със свободен достъп. Определеното единно звено за контакт, посочено** в член 9, параграф 1, **актуализира графика в случай на значителни промени, които потенциално засягат графика на цялостното решение.**

7. **Определеното единно звено за контакт, посочено в член 9, параграф 1, уведомява организатора на проекта, когато трябва да бъде изготвен докладът за оценка на въздействието върху околната среда, посочен в член 5, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС, като се взема предвид организацията на процеса на издаване на разрешителни в съответната държава членка и необходимостта да се осигури достатъчно време за оценка на доклада. Периодът от датата, на която е дължим докладът за оценка на въздействието върху околната среда, до представянето на този доклад не се взема предвид по отношение на продължителността на процедурата на издаване на разрешителни, посочена в параграфи 1 и 2.**

8. *Когато консултациите съгласно член 1, параграф 2, буква ж), точка ii) от Директива 2011/92/ЕС доведат до необходимост от допълване на доклада за оценка на въздействието върху околната среда с допълнителна информация, определеното единно звено за контакт, посочено в член 9, параграф 1, може да даде възможност на организатора на проекта да представи допълнителна информация. В такъв случай определеното единно звено за контакт уведомява организатора на проекта в какъв срок е дължима допълнителната информация, който срок не може да бъде по-малко от 30 дни след уведомлението. Периодът от датата, на която е дължима допълнителната информация, до подаването на тази информация не се взема предвид по отношение на продължителността на процедурата на издаване на разрешителни, посочена в параграфи 1 и 2.*
9. Сроковете, определени в настоящия член, не засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза и от международното право, както и процедурите по административно обжалване и средствата за правна защита пред съд или трибунал.

Сроковете, определени в настоящия член за която и да е от процедурите по издаване на разрешителни, не засягат каквито и да било по-кратки срокове, определени от държавите членки.

Член 12

Екологични оценки и разрешения

1. Когато за даден стратегически проект **се изисква** оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с членове 5 — 9 от Директива 2011/92/ЕС, съответният организатор на проекта, **не по-късно от 30 дни след уведомяването за признаването като стратегически проект и преди да подаде заявлението**, отправя искане за становище до **определеното единно звено за контакт** относно обхвата и нивото на изчерпателност на информацията, която ще бъде включена в доклада за оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 5, параграф 1 от посочената директива.

Определеното единно звено за контакт гарантира, че становището, посочено в първа алинея, се издава във възможно най-кратък срок и в рамките на период, който не надвишава **45** дни от датата, на която организаторът на проекта е подал искането си.

2. В случай на стратегически проекти, за които задължението за извършване на оценки на въздействието върху околната среда произтича едновременно от Директива 92/43/ЕИО, директиви 2000/60/ЕО, 2008/98/ЕО, 2009/147/ЕО, 2010/75/ЕС, 2011/92/ЕС или 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³⁰, държавата членка гарантира, че се прилага координирана или съвместна процедура, отговаряща на **всички изисквания** на това законодателство на Съюза.

В рамките на координираната процедура, посочена в първа алинея, **компетентният** орган **координира** различните индивидуални оценки на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквани в съответното законодателство на Съюза.

В рамките на съвместната процедура, посочена в първа алинея, **компетентният** орган **предвижда** единна оценка на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквана в съответното законодателство на Съюза.

³⁰ *Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).*

3. **Компетентният орган** гарантира, че съответните органи издават обоснованото заключение, посочено в член 1, параграф 2, буква ж), подточка iv) от Директива 2011/92/ЕС, относно оценката на въздействието върху околната среда на даден стратегически проект в срок от **90 дни** след получаване на цялата необходима информация, събрана съгласно членове 5, 6 и 7 от посочената директива, и след приключване на консултациите, посочени в членове 6 и 7 от посочената директива.
4. *В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложени проект налагат това, компетентният орган може да удължи срока, посочен в параграф 3 от настоящия регламент най-много с 20 дни преди изтичането му и като разглежда всеки случай поотделно. В такъв случай единното звено за контакт, посочено в член 9, параграф 1, уведомява писмено организатора на проекта за причините, налагащи удължаването, и за датата, на която се очаква да бъде взето обоснованото заключение.*

5. *В случай на стратегически проекти срокът за консултации със заинтересованата общественост, както е посочено в член 1, параграф 2, буква д) от Директива 2011/92/ЕС, и с органите, посочени в член 6, параграф 1 от същата директива, във връзка с доклада за оценка на въздействието върху околната среда, посочен в член 5, параграф 1 от същата директива, е не по-дълъг от 85 дни и не по-кратък от 30 дни в съответствие с член 6, параграф 7 от горепосочената директива. В изключителни случаи, когато характерът, сложността, местоположението или размерът на предложения проект изискват това, държавата членка може да удължи срока с най-много 40 допълнителни дни; Единното звено за контакт информира организатора на проекта за причините, които налагат удължаването.*

I

6. Параграф 1 от настоящия член не се прилага за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект.

Параграфи 2 — 4 от настоящия член се прилагат за процеса на издаване на разрешителни за стратегически проекти, които са започнали процеса на издаване на разрешителни, преди да получат статут на стратегически проект, само доколкото стъпките, посочени в тези параграфи, все още не са завършени.

Член 13

Планиране

1. **Националните, регионалните и местните органи, отговарящи за изготвянето на планове, включително планове за зонирание, планове за териториално устройство и планове за земеползване, *обмислят включването* в тези планове, когато е целесъобразно, *на* разпоредби за разработването на проекти за суровини от критично значение. *По този начин* предимство се дава на изкуствени и застроени повърхности, промишлени обекти, изоставени промишлени терени, *действащи или изоставени мини, включително, когато е целесъобразно, идентифицирани минерални залежи.***

2. Когато плановете, включващи разпоредби за разработване на проекти за суровини от критично значение, подлежат на оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО *на Европейския парламент и на Съвета*³¹ и съгласно член 6 от Директива 92/43/ЕИО, тези оценки се комбинират. Когато е **приложимо**, в рамките на тази комбинирана оценка се разглежда и въздействието върху потенциално засегнатите водни обекти **■**, посочени в **■** Директива 2000/60/ЕО **■**. Когато от съответните държави членки се изисква да оценят въздействието на съществуващи и бъдещи дейности върху морската среда, включително взаимодействията суша — море, както е посочено в член 4 от Директива 2014/89/ЕС *на Европейския парламент и на Съвета*³², тези въздействия също се обхващат от комбинираната оценка.

³¹ *Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).*

³² *Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135).*

Член 14

Приложимост на конвенциите на ИКЕ на ООН

1. С разпоредбите, определени в настоящия регламент, не се засягат задълженията по [] от Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо на 25 февруари 1991 г., **и Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията, подписан в Киев на 21 май 2003 г.**
2. До всички решения, приети съгласно настоящия раздел, се осигурява публичен достъп **по лесноразбираем начин и всички решения относно един и същ проект са достъпни на един и същ уебсайт.**

Раздел 3

Отключващи условия

Член 15

Ускорено прилагане *на стратегически проекти*

1. Комисията *предприема дейности, когато е целесъобразно, в сътрудничество с държавите членки*, за ускоряване и привличане на частни инвестиции в стратегически проекти. Без да се засягат разпоредбите на член 107 и член 108 отДФЕС, тези дейности могат да включват предоставяне и координиране на подкрепа за стратегически проекти, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране.

2. *Държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, предприема мерки, за да улесни неговото навременно и ефективно изпълнение. Тези мерки може да включват:*

- а) оказване на помощ за осигуряване на съответствие с приложимите административни задължения и задължения за докладване;
- б) оказване на помощ на организаторите на проекти за допълнително повишаване на *пълноценното включване и активното участие на засегнатите общности.*

█

Член 16

Координиране на финансирането

1. По искане на организатор на стратегически проект постоянната подгрупа, посочена в член **36**, параграф **8**, буква а), обсъжда и провежда консултации как може да бъде завършено финансирането на дадения проект, като взема предвид вече осигуреното финансиране и отчита най-малко следните елементи:
 - а) допълнителни частни източници на финансиране;
 - б) подкрепа чрез ресурси от групата на Европейската инвестиционна банка или други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие, **със специален акцент върху инициативата Global Gateway за стратегически проекти извън Съюза**;
 - в) съществуващи инструменти и програми на държавите членки, включително от **агенции за експортно кредитиране**, национални насърчителни банки и институции;
 - г) съответни програми за отпускане на средства и финансиране от Съюза.

2. *Въз основа на становището на постоянната подгрупа, посочена в член 36, параграф 8, Комисията представя на Европейския съвет за цифровите услуги 2 години след влизането в сила на настоящия регламент доклад, в който се описват пречките пред достъпа до финансиране и препоръки за улесняване на достъпа до финансиране за стратегически проекти.*

Член 17

Улесняване на сключването на договори за изкупуване

1. Комисията установява система за улесняване на сключването на договори за изкупуване, свързани със стратегически проекти, в съответствие с правилата в областта на конкуренцията.

2. Системата, посочена в параграф 1, позволява на потенциалните изкупвачи да подават оферти, като посочват:
 - а) обема и качеството на стратегическите суровини, които възнамеряват да закупят;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон;
 - в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.

3. Системата, посочена в параграф 1, позволява на организаторите на стратегически проекти да подават предложения, като посочват:
 - а) количеството и качеството на стратегическите суровини, за които се стремят да сключат договори за изкупуване;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон, на която или който са склонни да продават;
 - в) предвидената продължителност на договора за изкупуване.

4. Въз основа на офертите и предложенията, получени в съответствие с параграфи 2 и 3, Комисията свързва организаторите на стратегически проекти с потенциални изкупвачи, които са подходящи за техния проект.

Член 18

Достъп по интернет до административна информация

1. Държавите членки предоставят по интернет и по централизиран и леснодостъпен начин следната информация относно административните процеси, свързани с проекти за суровини от критично значение:
 - а) *информацията, посочена в член 9, параграф 2;*
 - б) *процеса на издаване на разрешителни и свързаните с това административни процедури, необходими за получаването на разрешително;*

- в) финансови и инвестиционни услуги;
- г) възможности за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки;
- д) делови услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право.

2. Комисията предоставя по централизиран и леснодостъпен начин онлайн информация относно административните процеси, свързани с получаването на статута на стратегически проекти и относно ползите от такъв статут.

Раздел 4

Проучване

Член 19

Национални програми за проучване

1. Всяка държава членка изготвя национална програма за общо проучване, насочена към суровини от критично значение **и минерали – носители на суровини от критично значение**. Всяка държава членка изготвя първата такава програма до ... [Служба за публикации: да се добави: 1 година от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Националните програми се преразглеждат и при необходимост се актуализират най-малко на всеки 5 години.

2. Националните програми за проучване, посочени в параграф 1, включват мерки за увеличаване на наличната информация относно залежите на суровини от критично значение в Съюза . Те включват, ако е целесъобразно, следните мерки:
- а) картографиране на полезните изкопаеми в подходящ мащаб;
 - б) кампании за вземане на геохимични проби, включително за установяване на химичния състав на почви, утайки и скали;
 - в) геонаучни проучвания, като например геофизични проучвания;
 - г) обработване на данните, събрани чрез общо проучване, включително чрез разработване на прогнозни карти;
 - д) преработване на съществуващи геонаучни данни от наблюдения с цел проверка за неидентифицирани залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение, **и минерали – носители на суровини от критично значение.**

е) Когато геоложките условия на дадена държава членка са такива, че с висока степен на сигурност чрез изброените в параграф 2 мерки няма да бъдат идентифицирани находища на суровини от критично значение или техните минерали носители, посочената в параграф 1 национална програма може да се състои от научни доказателства в този смисъл. Тези доказателства се актуализират в контекста на редовния преглед на националната програма, за да се отразят всички промени в списъка на суровините от критично значение.

3. Държавите членки съобщават на Комисията своите национални програми, посочени в параграф 1.
4. Държавите членки предоставят информация относно напредъка при прилагането на мерките, включени в техните национални програми, като част от доклада, посочен в член 45.

5. Държавите членки оповестяват публично на уебсайт със свободен достъп **карти с основна информация** за залежи на полезни изкопаеми, съдържащи суровини от критично значение, събрана чрез мерките, предвидени в националните програми, посочени в параграф 1. Тази информация включва, където е приложимо, класификацията на идентифицираните залежи, като се използва Рамковата класификация на ООН за ресурсите. **По-подробна информация, включително обработените геофизични и геохимични данни при подходяща разделителна способност и широкомащабно геоложко картографиране, се предоставя при поискване.**

Комисията е оправомощена да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за предоставяне на информацията, посочена в първата алинея. В образеца може да се указва как да бъде изразена информацията, посочена в първата алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 39, параграф 2.

6. Като взема предвид съществуващото сътрудничество в областта на общото проучване, постоянната подгрупа, посочена в член 36, параграф 8, буква в), обсъжда националните програми, посочени в параграф 1, и тяхното изпълнение, включително най-малко:
- а) потенциала за сътрудничество, включително в областта на проучването на трансгранични залежи на полезни изкопаеми и общи геоложки образувания;
 - б) най-добрите практики, свързани с мерките, изброени в параграф 2;
 - в) възможността за създаване на интегрирана база данни за съхраняване на резултатите от националните програми, посочени в параграф 1.

█

Глава 4

Наблюдение и ограничаване на риска

Член 20

Наблюдение и изпитване при най-неблагоприятни условия

1. Комисията осъществява наблюдение върху *свързаните* с доставките *рискове* за суровините от критично значение, *по-специално тези, които биха породили риск от нарушаване на конкуренцията или фрагментиране на вътрешния пазар.*

Това наблюдение обхваща развитието поне на следните параметри:

- а) търговски потоци *между Съюза и трети държави и в рамките на единния пазар;*
- б) търсене и предлагане;

- в) концентрация на предлагането;
- г) производство в Съюза и в световен мащаб и производствени мощности на различните етапи от веригата за създаване на стойност;
- д) *нестабилност на цените;*
- е) *участъците с недостатъчен капацитет на всички етапи от производството на Съюза и разрешаването на такива за стратегически проекти в рамките на Съюза;*
- ж) *потенциални пречки пред търговията със суровини или стоки, при които се използват суровини от критично значение в рамките на вътрешния пазар.*

2. Националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член **36**, параграф **8**, буква *е*), подпомагат Комисията при наблюдението, посочено в параграф 1, като:
- а) споделят **съответната** информация, с която разполагат, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, **с изключение на член 20, параграф 1, буква д**), включително информацията, посочена в член **21**;
 - б) събират информация, в координация с Комисията и другите участващи органи, относно развитието на параметрите, изброени в параграф 1, включително информацията, посочена в член **21**;
 - в) предоставят анализ на свързаните с доставките рискове за суровините от критично значение с оглед на разработването на параметрите, изброени в параграф 1.
 - г) **незабавно информират Комисията, ако държавата членка узнае за риск от сериозно прекъсване на доставките на суровини от критично значение.**

3. Комисията, в сътрудничество с националните органи, участващи в постоянната подгрупа, посочена в член 36, параграф 8, буква д), гарантира извършването на изпитване при най-неблагоприятни условия за всяка верига на доставки на стратегически суровини поне на всеки три години *или ако в резултат на наблюдението, посочено в параграф 1, бъдат открити свързани с доставките рискове*. За тази цел постоянната подгрупа, посочена в член 36, параграф 8, буква д), координира и разпределя провеждането на изпитвания при най-неблагоприятни условия за различните стратегически суровини от различните участващи органи.

Изпитванията при най-неблагоприятни условия, посочени в първа алинея, се състоят от оценка на уязвимостта на веригата на доставки на Съюза на съответната стратегическа суровина към прекъсвания на доставките чрез определяне на въздействието на различни сценарии, които може да предизвикат такива прекъсвания, и на техните потенциални последици, като се вземат предвид най-малко следните елементи:

- а) мястото на добиване, преработване или рециклиране на съответната суровина;

- б) възможностите на стопанските субекти по веригата за създаване на стойност, както и структурата на пазара;
- в) фактори, които могат да повлияят на предлагането, включително, но не само, геополитическата ситуация, логистиката, енергоснабдяването, работната ръка или природните бедствия;
- г) наличието *и способността за бързо диверсифициране на източниците* на доставки, *замяна на материалите или намаляване на търсенето*;
- д) потребителите на съответните суровини по веригата за създаване на стойност и техният пазарен дял на търсенето, като се обръща специално внимание на производството на технологии, които са от значение за прехода към зелена икономика и цифровия преход, както и за отбранителните *и авиокосмическите* приложения.
- е) *потенциални пречки пред трансграничната търговия със съответни суровини или стоки, които използват суровините като ресурси на вътрешния пазар.*

4. Комисията оповестява публично на уебсайт със свободен достъп и редовно актуализира информационно табло за наблюдение, което съдържа:
- а) **обобщена** информация за развитието на параметрите, посочени в параграф 1;
 - б) **обобщено описание на изчисляването** на свързания с доставките риск за суровини от критично значение с оглед на информацията, посочена в буква а);
- I**
- в) когато е целесъобразно, **общи предложения** за подходящи стратегии за намаляване на свързания с доставките риск; **освен ако не се застрашават защитата на търговски и бизнес тайни и друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация.**

5. **Комисията анализира** информацията, събрана съгласно параграфи 1, 2 и 3. Когато въз основа на **анализа счете**, че са налице ясни признаци за риск от прекъсване на доставките, **което има вероятност да наруши конкуренцията или да фрагментира вътрешния пазар**, Комисията предупреждава държавите членки, съвета и управителните органи на Съюза за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, чието приложно поле обхваща съответните суровини от критично значение или стратегически суровини. **Когато е целесъобразно, Комисията също така оценява дали този риск изисква актуализиране на списъка на стратегическите суровини съгласно член 3, параграф 3.**

█

Член 21

Задължения за предоставяне на информация за наблюдението

1. Като част от доклада, посочен в член 45, държавите членки предоставят на Комисията информация за **■** нов или съществуващ проект за суровини *от критично значение* на тяхна територия, който е от значение по отношение на член 20, параграф 1, буква г), включително класификация на новите проекти в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

2. Държавите членки определят основни оператори на пазара по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, установени на тяхна територия, и:
- а) осъществяват наблюдение върху техните дейности **чрез проучване на публично достъпни данни и при необходимост** чрез редовни и пропорционални проучвания с цел събиране на информация, необходима за задачите по наблюдение, посочени в член 20. **Основните оператори на пазара могат да откажат да предоставят данни, поискани в рамките на тези проучвания, ако споделянето на тези данни би довело до разкриване на търговски и производствени тайни, и попълват проучването само доколкото поисканата информация вече е на тяхно разположение. Ако ключов оператор на пазара откаже да предостави исканите данни, той представя обосновано уведомление до отправилата искането държава членка.**
 - б) предоставят информация за резултатите от **събирането на информация съгласно параграф 2, буква а)** като част от доклада, посочен в член 45;
 - в) незабавно уведомяват Комисията за важни събития, които може да възпрепятстват редовното изпълнение на дейностите на основните оператори на пазара.

3. Държавите членки предават данните, събрани съгласно параграф 2, букви а) и б) от настоящия член, на националните статистически органи и на Евростат за целите на съставянето на статистика в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки определят националния орган, който отговаря за предаването на данните на националните статистически служби и на Евростат.

Член 22

Докладване на стратегически запаси

1. Държавите членки подават до Комисията информация относно състоянието на стратегическите си запаси от стратегически суровини като част от доклада, посочен в член 45. ***От държавите членки не се изисква да предоставят информация относно определени стратегически запаси, когато тази информация би могла да застраши тяхната отбрана и национална сигурност. В този случай те представят обосновано уведомление.***

2. Информацията, посочена в параграф 1, обхваща запаси, държани от всички публични органи, публични дружества или стопански субекти, натоварени от дадена държава членка да натрупват стратегически запаси от нейно име, и включва най-малко описание на:
- а) нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина **на обобщено равнище**, измерено както в тонове, така и като процент от годишното национално потребление на съответните материали, а също и химическата форма и чистотата на запасите от материали;
 - б) изменението на нивото на наличните запаси за всяка стратегическа суровина **на обобщено равнище** през предходните 5 години;
 - в) всички правила или процедури, приложими за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси; **освен ако не се застрашават защитата на търговски и бизнес тайни и друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация.**
3. Докладът може да включва и информация за стратегическите запаси от суровини от критично значение и други суровини.

Член 23

Координиране на стратегически запаси

1. В срок от ... [Служба за публикации: да се добави: 2 *години* след датата на влизане в сила на настоящия регламент] и на всеки 2 години след това Комисията, въз основа на информацията, получена съгласно член 22, параграф 1, споделя със съвета:
 - а) проект за сравнителен показател за указване на безопасен праг на запасите на Съюза за всяка стратегическа суровина, определена в съответствие с параграф 2;
 - б) сравнение на общото ниво на запасите на Съюза за всяка стратегическа суровина спрямо проекта за сравнителен показател, посочен в буква а);
 - в) информация за потенциалната трансгранична достъпност на стратегическите запаси с оглед на правилата или процедурите за тяхното пускане в обращение, разпределяне и разпространение.

2. Комисията, като взема предвид мненията на съвета **■**, приема сравнителен показател за указване на безопасен праг на запасите на Съюза от стратегически суровини, който:
- а) се изразява като количеството, необходимо за покриване на определен брой дни от среднодневен нетен внос в случай на прекъсване на доставките, изчислено въз основа на размера на вноса през предходната календарна година;
 - б) взема предвид *публично достъпната информация* за запасите, съхранявани от частни оператори **■**;
 - в) е пропорционален на свързания с доставките риск и на икономическото значение, отнасящи се за съответната стратегическа суровина.

3. Комисията, като взема предвид мненията на съвета, може да издава становища, адресирани до държавите членки:
- а) за увеличаване на нивото на стратегическите запаси **и, когато е приложимо, производствените способности**, като се вземат предвид сравнението, посочено в параграф 1, буква б), относителното разпределение на съществуващите запаси между държавите членки и потреблението на стратегически суровини от стопанските субекти на съответните територии на държавите членки;
 - б) за изменение или координиране на правилата или процедурите за пускането в обращение, разпределянето и разпространението на стратегическите запаси с цел подобряване на потенциалната трансгранична достъпност, по-конкретно, когато това е необходимо за производството на стратегически технологии.
4. При изготвянето на становищата, посочени в параграф 3, **Комисията и съветът** отдават особено значение на необходимостта да се поддържат **и насърчават** стимулите за частните оператори, които разчитат на стратегически суровини като ресурси, да създават собствени запаси или да предприемат други мерки за управление на излагането си на свързани с доставките рискове.

5. Държавите членки предоставят информация за това дали и как са приложили или възнамеряват да приложат становищата, посочени в параграф 3, като част от доклада, посочен в член 45.
6. Преди участието на поне две държави членки в международни или многостранни форуми в областта на стратегическите запаси за стратегически суровини Комисията осигурява предварителна координация или между съответните държави членки и Комисията, или чрез специално заседание на съвета.
7. Събраните данни за наличните запаси на Съюза се предоставят от Комисията на управителните органи на Съюза, отговарящи за механизмите за бдителност при кризи или за управление на кризи, които обхващат съответните стратегически суровини.
8. *Разпоредбите на настоящия член и член 22 не съставляват задължение за държавите членки да държат или пускат в обращение стратегически запаси.*

Член 24

Готовност на дружествата при рискове █

1. ***В срок от 12 месеца от влизането в сила на настоящия регламент и в срок от 12 месеца от всяко актуализиране на списъка на стратегическите суровини в съответствие с член 3 държавите членки определят големите дружества, действащи на тяхна територия, които използват стратегически суровини за производство на батерии за акумулиране на енергия и електронна мобилност, оборудване, свързано с производството и използването на водород, оборудване, свързано с генерирането на енергия от възобновяеми източници, въздухоплавателни средства, тягови двигатели, термопомпи, предаване и запамяване на данни, мобилни електронни устройства, оборудване, свързано с производството с изграждане на детайла чрез насляване на материал, роботика, безпилотни летателни апарати, ракетни пускови установки, спътници и усъвършенствани интегрални схеми.***

█

2. **Дружествата, посочени в параграф 1, извършват оценка на риска** на своята верига на доставки **на стратегически суровини най-малко на всеки 3 години и доколкото необходимата информация им е налична**, включително:
- а) картографиране на мястото на добиване, преработване или рециклиране на стратегическите суровини, които използват;
 - б) *анализ на факторите, които биха могли да повлияят на снабдяването им със стратегически суровини;*
 - в) *оценка на тяхната уязвимост по отношение на прекъсвания на доставките.*
3. *Когато при поискване информацията, посочена в параграф 2, не е предоставена на дружествата, посочени в параграф 1, от техните доставчици, първите могат да извършат своята оценка на риска въз основа на информацията, публикувана от Комисията съгласно член 20, параграф 4, или на друга публично достъпна информация, доколкото е възможно.*

4. *Ако в резултат на оценката на риска, посочена в параграф 2, бъдат открити значителни уязвимости по отношение на прекъсвания на доставките, дружествата, посочени в параграф 1, полагат усилия за смекчаване на тези уязвимости, включително чрез оценка на възможността за диверсифициране на веригите на доставки или за замяна на стратегическите суровини.*
5. *Дружествата, посочени в параграф 1, могат да представят на своя съвет на директорите доклад, съдържащ резултатите от оценката на риска, посочена в параграф 2, включително източника на информацията, на която се основава оценката, всички установени значителни рискове, както и предвидените или приложени мерки за смекчаване.*
6. *Държавите членки могат да изискват от дружествата, посочени в параграф 1, да представят на своя съвет на директорите доклада, посочен в параграф 2, и исканията за информация, посочени в параграф 3.*

Член 25

Съвместно закупуване

1. Комисията създава и управлява система за обединяване на търсенето на заинтересованите предприятия, използващи стратегически суровини, установени в Съюза, и търси предложения от доставчици, които да отговарят на това обединено търсене. Това обхваща както непреработените, така и преработените стратегически суровини.
2. *Преди създаването на системата, посочена в параграф 1, Комисията, в консултация с Европейския съвет за суровините от критично значение, извършва оценка на очакваното въздействие на системата върху пазара за всяка стратегическа суровина, за да се избегне непропорционално въздействие върху конкуренцията на вътрешния пазар.*

3. ***Въз основа на оценката, посочена в параграф 1а, когато се създава и управлява системата, посочена в параграф 1, Комисията:***
- а) избира за кои стратегически суровини и на кой етап от преработката може да се използва системата, като взема предвид относителния свързан с доставките риск за различни стратегически суровини ■ ;
 - б) определя минимални количества от търсения материал за участие в системата, като взема предвид очаквания брой заинтересовани участници и необходимостта да се осигури управляем брой участници, ***като същевременно взема предвид нуждите за малките и средните предприятия.***
4. Участието в системата, посочена в параграф 3, буква б), е открито и прозрачно за всички заинтересовани предприятия, установени в Съюза ■ .

5. Предприятията от Съюза ■ , участващи в системата, посочена в параграф 1, могат по прозрачен начин да договарят закупуването съвместно, включително цените или други условия на споразумението за закупуване, или да използват съвместно закупуване, за да постигнат по-добри условия с доставчиците си или да предотвратят недостиг. Участващите предприятия от Съюза ■ спазват правото на Съюза, включително конкурентното право на Съюза.
6. Субектите се изключват от участие като доставчици, в обединяването на търсенето и съвместното закупуване, или като доставчици на услуги, ако са:
- а) обхванати от ограничителни мерки на Съюза, приети съгласно член 215 от ДФЕС;
 - б) пряко или непряко собственост на или под контрола на физически или юридически лица, образувания или органи, спрямо които се прилагат такива ограничителни мерки на Съюза, или действат от тяхно име или по тяхно указание.

7. Чрез дерогация от член 176 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 *на Европейския парламент и на Съвета*³³ Комисията може да сключи договор за необходимите услуги чрез процедура за възлагане на поръчки съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 с установен в Съюза субект, който действа като доставчик на услуги за създаване и управление на системата по параграф 1. Не се допуска избраният доставчик на услуги да е в конфликт на интереси.
8. Комисията определя в договора за услуги задачите, които доставчикът на услуги трябва да изпълни, включително разпределяне на търсенето, разпределяне на правата на достъп за предлагането, регистрация и проверка на всички участници, публикуване и докладване на дейностите, както и всяка друга задача, необходима за създаването и управлението на системата. В договора за услуги са определени и практическите аспекти на дейността на доставчика на услуги, включително използването на информационнотехнологичния инструмент, мерките за сигурност, валутата или валутите, режима на плащане и отговорностите.

³³ *Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).*

- 9.** Договорът за услуги с доставчика на услуги запазва за Комисията правото да го наблюдава и одитира. За тази цел Комисията има пълен достъп до информацията, съхранявана от доставчика на услуги по отношение на договора. Всички сървъри и информация се разполагат физически и се съхраняват на територията на Съюза.
- 10.** В договора за услуги с избрания доставчик на услуги се определя собствеността върху информацията, получавана от доставчика на услуги, и се предвижда евентуалното прехвърляне на тази информация на Комисията при прекратяването или изтичането на срока на договора за услуги.

Глава 5

Устойчивост

Раздел 1

Кръговост

Член 26

Национални мерки относно кръговостта

1. До 2 години след датата на влизане в сила на *настоящия акт за изпълнение, посочен в параграф 7*, всяка държава членка приема и изпълнява национални програми, които съдържат *или в които тя включва*, мерки, предназначени за:

■

- a) *стимулиране на технологичния напредък и ефективното използване на ресурсите, за да се ограничи очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза;*

- б) *насърчаване на предотвратяването на образуването на отпадъци и увеличаване на повторната употреба и поправката на продукти и съставки с относителен потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение;*
- в) *увеличаване на събирането, сортирането и преработката на отпадъци с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение, включително метални отпадъци, и гарантиране на тяхното въвеждане в съответната система за рециклиране с цел максимално увеличаване на наличността и качеството на рециклируемия материал като ресурс за съоръженията за рециклиране на суровини от критично значение;*
- г) *увеличаване на използването на вторични суровини от критично значение* **█** *, включително чрез мерки като вземане под внимание на рециклираното съдържание в критериите за възлагане, свързани с обществените поръчки, или финансови стимули за използването на вторични суровини от критично значение;*

█

- д) увеличаване на технологичната зрялост на технологиите за рециклиране на суровини от критично значение и насърчаване на **кръговия дизайн**, ефективността на материалите и заместването на суровини от критично значение в **продуктите и** приложенията, най-малко чрез включване на подкрепящи действия за тази цел в националните програми за научни изследвания и иновации;
- е) гарантиране, че са налице **мерки за осигуряване на нейната работна сила на** уменията, необходими за подпомагане на кръговостта на веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение, **включително мерки относно повишаването на квалификацията и преквалификацията**;
- ж) **насърчаване на това финансовите вноски, плащани от производителя, когато такива съществуват в националното право, в съответствие със задълженията му за разширена отговорност на производителя, установени в съответствие с член 8, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО, да стимулират това продуктите да съдържат по-голям дял вторични суровини от критично значение, оползотворени от отпадъци, които са рециклирани в съответствие с приложимите екологични стандарти, установени в правото на Съюза**;

- з) *предприемане на необходимите мерки, за да се гарантира, че суровини от критично значение, които се изнасят със статус „край на отпадъка“, отговарят на относимите условия в съответствие с Директива 2008/98/ЕО и друго относимо законодателство на Съюза.*
 - и) *когато е целесъобразно, оказване на подкрепа за използването на стандарти за качество на Съюза за процесите на рециклиране на потоци от отпадъци, съдържащи суровини от критично значение.*
2. *Програмите, посочени в параграф 1, могат да бъдат интегрирани в нови или съществуващи планове за управление на отпадъците и програми за предотвратяване образуването на отпадъци, приети съгласно членове 28 и 29 от Директива 2008/98/ЕО.*

Националните програми, посочени в първа алинея, се преразглеждат и при необходимост се актуализират най-късно 5 години след приемането им.

3. Програмите, посочени в параграф 1, обхващат по-специално продукти и отпадъци, които не са предмет на специфични изисквания за събиране, третиране, рециклиране или повторна употреба съгласно законодателството на Съюза. За други продукти и отпадъци мерките се прилагат в съгласуваност със съществуващото законодателство на Съюза.

По отношение на параграф 1, букви а), б) **и г)** без да се засягат членове 107 и 108 отДФЕС програмите, посочени в същия параграф, може да включват въвеждането на финансови стимули, като например отстъпки, парични награди или системи за възстановяване на депозити, за насърчаване на **подготовката за повторна употреба и** повторната употреба на продукти с висок потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение и събирането **и обработката** на отпадъци от такива продукти.

█

4. Националните мерки, посочени в параграфи 1 и 2, се разработват по такъв начин, че да се избегнат пречките пред търговията и нарушенията на конкуренцията в съответствие с ДФЕС.
5. **█** държавите членки идентифицират поотделно и докладват количествата компоненти, съдържащи съответните количества суровини от критично значение, отстранени от *отпадъци от електрическо и електронно оборудване*, както и количествата суровини от критично значение, оползотворени от *такова* оборудване. Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят формата и подробностите за това докладване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3. Първият период на докладване обхваща първата пълна календарна година след приемането на тези актове за изпълнение. *Държавите членки предоставят тези данни, когато докладват на Комисията данните относно количествата рециклирани отпадъци от електрическо и електронно оборудване съгласно член 16, параграф 6 от Директива 2012/19/ЕС.*

█

6. Държавите членки предоставят информация относно приемането на националните програми, посочени в параграф 1, и относно напредъка при **ефективното прилагане** на мерките, предприети съгласно параграфи 1 и 2, като част от доклада, посочен в член 45.
7. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя списък на продуктите, компонентите и потоците отпадъци, за които се счита, че имат поне **относим** потенциал за оползотворяване на суровини от критично значение по смисъла на параграф 1, букви а) и б).

При изготвянето на този списък Комисията взема предвид:

- а) общото количество суровини от критично значение, които могат да бъдат оползотворени от тези продукти, компоненти и потоци отпадъци;
- б) степента, в която тези продукти, компоненти и потоци отпадъци са обхванати от законодателството на Съюза;

- в) регулаторните пропуски;
- г) специфичните предизвикателства, засягащи събирането и третирането на отпадъците;
- д) съществуващите системи за събиране и третиране на отпадъците, които се прилагат за тях.

Актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, се приемат *до ... [12 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]* в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.

Член 27

Оползотворяване на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности

1. Операторите, задължени да **изготвят** планове за управление на отпадъците в съответствие с член 5 от Директива 2006/21/ЕО, предоставят на компетентния орган, определен в член 3, **параграф 27** от Директива 2006/21/ЕО, проучване за предварителна икономическа оценка на потенциала за оползотворяване на суровини от критично значение от:
 - а) отпадъците от миннодобивни дейности, съхранявани в съоръжението; както и
 - б) отпадъците от миннодобивни дейности, които се генерират, или, когато се счита за по-ефективно, от извлеченото количество, преди то да се превърне в отпадък.

Операторите се освобождават от задължението по параграф 1, ако могат да покажат с висока степен на сигурност пред компетентния орган, че отпадъците от миннодобивни дейности не съдържат суровини от критично значение, които са технически оползотворими.

2. В проучването, посочено в параграф 1, се включват най-малко измерване на количествата и концентрациите на суровини от критично значение, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и в извлеченото количество, както и оценка на тяхното техническо и икономическо оползотворяване.

Операторите определят методите, използвани за оценка на количествата и концентрациите.

3. Операторите на съоръжения за **миннодобивни** отпадъци представят проучването, посочено в параграф 1, на компетентния орган, както е определено в член 3, **параграф 27** от Директива 2006/21/ЕО, до [Служба за публикации: да се добави: **30** месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Операторите на нови съоръжения за отпадъци представят това проучване на компетентния орган при представянето на своите планове за управление на отпадъците в съответствие с член 7 от Директива 2006/21/ЕО.

4. Държавите членки създават база данни за **■** затворените съоръжения за отпадъци *от миннодобивни дейности*, включително за изоставените съоръжения за отпадъци *от миннодобивни дейности*, разположени на тяхната територия, *когато характеристиките на депата за отпадъци или геоложките условия не правят малко вероятно наличието на потенциално технически възстановими количества суровини от критично значение*. В тази база данни се съдържа информация относно:
- а) местоположението, площта и количеството или, *когато е целесъобразно, оценяваното количество*, на отпадъците на съоръжението за отпадъци;
 - б) оператора или бившия оператор на съоръжението за отпадъци и, когато е приложимо, за техния правоприемник;
 - в) приблизителните количества и концентрации на всички суровини, съдържащи се в отпадъците от миннодобивни дейности и, когато има данни, съдържащи се в първоначалното находище на полезни изкопаеми, в съответствие с параграф 6 от настоящия член;
 - г) всякаква допълнителна информация, която държавата членка счита за уместна, за да се даде възможност за оползотворяване на суровини от критично значение от дадено съоръжение за отпадъци.

5. *До ... [Служба за публикации: да се добави: 42 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки приемат и прилагат мерки за насърчаване на оползотворяването на суровини от критично значение от отпадъци от миннодобивни дейности, по-специално от затворени съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности, идентифицирани в базата данни, посочена в параграф 26, като съдържащи потенциално икономически оползотворими суровини от критично значение.*
6. Базата данни, посочена в параграф 4, се въвежда до ... [Служба за публикации: да се добави: 18 месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент], а цялата информация се попълва до ... [Служба за публикации: да се добави: 3 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Тя се предоставя в публично достъпна и цифрова форма и се актуализира поне на всеки 3 години, за да включва допълнителна налична информация и новозатворени или идентифицирани нови съоръжения.

7. За да предоставят информацията, посочена в параграф 4, буква в), държавите членки предприемат най-малко следните дейности:
- а) за ■ затворени съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности държавите членки правят цялостен преглед на наличните досиета за издаване на разрешителни *или на друга налична документация, когато не съществуват досиета за издаване на разрешителни*, до ... [Служба за публикации: да се добави: **18** месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент];
 - б) за такива съоръжения за отпадъци *от миннодобивни дейности*, за които наличната информация *би могла да указва* наличието на потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително провеждат до ... [Служба за публикации: да се добави: **2 години** след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ■ вземане на представителни геохимични проби;

- в) за такива съоръжения за *миннодобивни* отпадъци, за които дейностите, описани в букви а) и б) от настоящия параграф, са показали потенциал за икономически оползотворими количества суровини от критично значение, държавите членки допълнително извършват до ... [Служба за публикации: да се добави: **34 месеца** от датата на влизане в сила на настоящия регламент] по-подробна *извадка, включваща последваща химическа и минералогична характеристика* на сондажни ядки или прилагат еквивалентни техники, когато това е екологосъобразно в съответствие с приложимите екологични изисквания на равнището на Съюза и, когато е уместно, в съответствие с изискванията на Директива 2006/21/ЕО.

8. Дейностите, описани в параграф 6, се извършват в рамките на националните правни системи, отнасящи се до правата на собственост, собствеността върху земята, минералните ресурси и отпадъците, **въздействията върху околната среда и здравето**, както и всички други съответни разпоредби. В случай че такива фактори възпрепятстват дейностите, органите на държавата членка търсят съдействието на оператора или собственика на съоръжението за отпадъци. До резултатите от дейностите, описани в параграф 6, се предоставя достъп под формата на част от базата данни, **посочена в параграф 4**. Когато е възможно, държавите членки включват в базата данни класификация на затворените съоръжения за отпадъци от миннодобивни дейности в съответствие с Рамковата класификация на ООН за ресурсите.

Член 28

Възможност за рециклиране на постоянни магнити

1. считано от **2** години от датата на влизане в сила на **акта за изпълнение, посочен в параграф 2**, всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, вятърни генератори, промишлени роботи, моторни превозни средства, леки транспортни средства, охлаждащи генератори, термопомпи, електрически двигатели, включително когато са вградени в други продукти, автоматични перални машини, барабанни сушилни, микровълнови печки, прахосмукачки или съдомиялни машини, гарантира, че на тези продукти има видим, ясно четлив и незаличим етикет, посочващ:
 - а) дали в тези продукти се съдържа(т) един или повече постоянни магнити;

б) ако в продукта се съдържа(т) един или повече постоянни магнити, дали тези магнити принадлежат към някой от следните видове:

- i) неодим—желязо—борни;
- ii) самарий—кобалтови;
- iii) алуминий—никел—кобалтови;
- iv) феритни.

2. Комисията приема акт за изпълнение, с който се определя форматът на етикетирането, посочено в параграф 1. Този акт за изпълнение се приема до ... *[Служба за публикации: да се добави: 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]* в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.

3. От 2 години от датата на влизане в сила на **акта за изпълнение, посочен в параграф 2**, всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в параграф 1, съдържащи един или повече постоянни магнити от видовете, посочени в параграф 1, буква б), гарантира, че на продукта или в него има наличен носител на данни.
4. Носителят на данни, посочен в параграф 3, трябва да е свързан с уникален идентификационен код на продукта, чрез който се осигурява достъп до следното:
 - а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана **търговска марка** и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и когато е възможно, електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с него;
 - б) информация за теглото, местоположението и химичния състав на всички отделни постоянни магнити, включени в продукта, както и за наличието и вида на покритията на магнитите, лепилата и всякакви използвани добавки;

- в) информация, с която се предоставя възможност за достъп и *безопасно* отстраняване на всички постоянни магнити, вградени в продукта, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на постоянния магнит, без да се засяга член 15, параграф 1 от Директива 2012/19/ЕС.
5. За продукти, при които вградените постоянни магнити се съдържат изключително в един или повече електрически двигатели, вградени в продукта, информацията, посочена в параграф 4, буква б), може да бъде заменена с информация за местоположението на тези електрически двигатели, а информацията, посочена в параграф 4, буква в), може да бъде заменена с информация за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели, включваща най-малко последователността на всички стъпки, инструменти или технологии за отстраняване, необходими за достъпа и отстраняването на електрическите двигатели.
6. За продуктите, посочени в параграф 3, за които съгласно друг законодателен акт на Съюза се изисква цифров продуктов паспорт **■**, информацията, посочена в параграф 4, се включва в този цифров продуктов паспорт.

7. **Стопанският субект, който пуска продукта на пазара, както е посочено в параграф 1, гарантира, че информацията, посочена в параграф 3, е пълна, актуална и точна и остава на разположение за период, равен най-малко на типичния експлоатационен срок на продукта, плюс десет години, включително след обявяване в несъстоятелност, ликвидация или прекратяване на дейността на отговорното физическо или юридическо лице в рамките на Съюза. Той може да упълномощи даден оператор да действа от негово име.**

Информацията, посочена в параграф 4, се отнася за модела на продукта или, когато информацията се различава между екземплярите от един и същ модел, за конкретна партида или екземпляр. Информацията, посочена в параграф 4, е достъпна за **ремонтните предприятия**, рециклиращите предприятия, органите за надзор на пазара и митническите органи.

8. В случай че има установени изисквания, свързани с рециклираното на постоянни магнити в **II** законодателство на Съюза за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.

I

9. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.

10. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията на настоящия член се прилагат от ... [Служба за публикации: да се добави: 5 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

11. *Настоящият член не се прилага за:*

- а) превозни средства със специално предназначение, както са определени в член 3, точка 31 от Регламент (ЕС) 2018/858;*
- б) други части на превозно средство, типът на които е одобрен на многоетапно одобряване на типа за категории N1, N2, N3, M2 или M3, различни от тези на базовото превозно средство;*
- в) превозни средства, произвеждани в малки серии, както са определени в член 3, точка 30 от Регламент (ЕС) 2018/858.*

12. Комисията е оправомощена да приема *делегиран акт* в съответствие с член 38 **■** с цел предоставяне **■** на списък с кодове по Комбинираната номенклатура³⁴ и описания на продукти, съответстващи на продуктите, посочени в параграф 1, с цел да се улесни работата на митническите органи по отношение на тези продукти и изискванията, определени в настоящия член и в член 29.

³⁴ Комбинирана номенклатура в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87

Член 29

Рециклирано съдържание на постоянни магнити

1. От ... [Служба за публикации: да се добави: 3 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] или 2 години след влизането в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2, според коя от двете дати е по-късна, всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара продукти, посочени в член 28, параграф 1, които съдържат един или повече постоянни магнити, посочени в член 28, параграф 1, буква б), точки i)–iii), и за които общото тегло на всички такива постоянни магнити надвишава 0,2 kg, оповестява публично на уебсайт със свободен достъп дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продукта.

2. До ... [СП, моля, въведете дата: 2 години от датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията приема делегиран акт в съответствие с член **38** за допълване на настоящия регламент чрез установяване на правила за изчисляване и проверка на дела на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от **■** отпадъци след потребление, който се съдържа в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1.

В правилата за изчисляване и проверка се посочва приложимата процедура за оценяване на съответствието от модулите, формулирани в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО *на Европейския парламент и на Съвета*³⁵, с необходимите за съответните продукти адаптации. При посочването на приложимата процедура за оценяване на съответствието Комисията взема под внимание следните критерии:

- а) дали съответният модул е подходящ за вида на продукта и пропорционален на преследвания обществен интерес;

³⁵ *Решение № 768/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно обща рамка за предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Решение 93/465/ЕИО (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 82).*

- б) *естеството на рисковете, свързани със съответния продукт и степента, до която* оценяването на съответствието *отговаря на вида и степента на риска;*
- в) в случаите, в които участието на трета страна е задължително, необходимостта производителят да може да избира между модулите за осигуряване на качеството и тези за сертифициране на продукта, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО.

█

3. ***След влизането в сила на делегирания акт по параграф 2 и не по-късно от 31 декември 2031 г. Комисията приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент чрез определяне на минимални дялове за неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление, които трябва да присъстват в постоянния магнит, вграден в продуктите, посочени в параграф 1. Делегираният акт може да прилага различни минимални дялове за различни продукти и да изключва определени продукти от това задължение.***

В делегираните актове, посочени в първа алинея, се предвиждат преходни периоди, съобразени с трудностите при адаптирането на продуктите, обхванати от мярката, за да се осигури съответствие.

Минималният дял, посочен в първа алинея, се основава на предварителна оценка на въздействието, като се вземат предвид:

- а) съществуващата и прогнозната наличност на неодим, диспрозий, празеодим, тербий, бор, самарий, никел и кобалт, оползотворени от отпадъци след потребление;

- б) събраната информация съгласно параграф 1 и относителното разпределение на дела на рециклираното съдържание в постоянните магнити, вградени в продуктите, посочени в параграф 1, пуснати на пазара;
- в) техническият и научен напредък, включително значителни промени в технологиите за постоянни магнити, които оказват влияние върху вида на оползотворените материали;
- г) ефективният и потенциалният принос на даден минимален дял за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда;
- д) възможните въздействия върху функционирането на продукти, съдържащи постоянни магнити;
- е) необходимостта да се предотвратят непропорционални отрицателни въздействия върху достъпността на постоянните магнити и продуктите, съдържащи постоянни магнити.

4. В случай че има установени изисквания, свързани с рециклираното съдържание на постоянни магнити в **■** законодателство на Общността за хармонизация за който и да е от продуктите, посочени в параграф 1, тези изисквания се прилагат вместо разпоредбите на настоящия член.

5. От датата на прилагане на изискването на параграф 1, когато предлагат продуктите, посочени в параграф 1, за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, гарантират, че техните клиенти имат достъп до информацията, посочена в параграф 1, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара продукти, посочени в параграф 1, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, посочена в параграф 1. Продукти, предназначени предимно за отбранителни или космически приложения, са освободени от изискванията на настоящия член.

6. За устройства за образна диагностика с магнитен резонанс, моторни превозни средства и леки транспортни средства, притежаващи одобрение на типа за превозни средства от категория L, изискванията, определени в параграфи 1 и 5, се прилагат считано от 5 години след датата на влизане в сила на делегирания акт, посочен в параграф 2.
7. ***Настоящият член не се прилага за:***
- а) превозни средства със специално предназначение, както са определени в член 3, точка 31 от Регламент (ЕС) 2018/858;***
 - б) други части на превозно средство, типът на които е одобрен на многоетапно одобряване на типа за категории N1, N2, N3, M2 или M3, различни от тези на базовото превозно средство;***
 - в) превозни средства, произвеждани в малки серии, както са определени в член 3, точка 30 от Регламент (ЕС) 2018/858.***

Раздел 2

Сертифициране и отпечатък върху околната среда

Член 30

Признати схеми

1. Правителства, *промишлени асоциации и обединения от заинтересовани организации*, които са разработили и упражняват надзор над схеми за сертифициране, свързани с устойчивостта на суровини от критично значение („собственици на схеми“), могат да подадат заявление до Комисията за признаване на техните схеми.

Заявленията, посочени в първа алинея, съдържат всички съответни доказателства, свързани с изпълнението на критериите, посочени в приложение IV. Комисията *приема акт за изпълнение до ... [Служба за публикации: да се добави: три години след влизането в сила на регламента,* като уточнява информацията, която заявленията трябва да съдържат като минимум. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.

С този акт за изпълнение се предвижда единен образец, за да се обхване цялата информация, която се изисква за заявлението. Обхватът на документацията, която се изисква за попълване на единния образец, е разумен.

2. Когато въз основа на доказателствата, предоставени съгласно параграф 1, Комисията установи, че дадена схема за сертифициране отговаря на критериите, посочени в приложение IV, *или на тяхна подгрупа*, тя приема акт за изпълнение, с който тази схема се признава, *като се уточнява признатия обхват на схемата*. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.
3. *Признатият обхват за всяка схема се определя съгласно следните измерения:*
 - a) *етапите от веригата за създаване на стойност, обхванати от схемата;*

- б) етапите от жизнения цикъл на даден проект, включително преди, по време на и след приключването, които са обхванати от схемата; както и*
- в) измеренията на устойчивостта и категориите рискове за околната среда, изброени в приложение IV, буква б), които са обхванати от схемата.*

Приложение IV, букви а), в), г), д) следва да бъдат предварително условие за всяко признаване на схемата.

- 4. Комисията проверява поне веднъж на три години дали признатите схеми продължават да отговарят на критериите, определени в приложение IV, или на призната подгрупа от тези критерии.*
- 5. Собствениците на признати схеми незабавно информират Комисията за всички промени или актуализации, свързани с изпълнението на критериите, определени в приложение IV, или с признатата подгрупа от тези критерии, направени по тези схеми. Комисията преценява дали тези промени или актуализации засягат основата за признаването и предприема съответни действия.*

6. Ако има доказателство за повтарящи се или значими случаи, при които стопански субекти, прилагащи призната схема, не са успели да изпълнят изискванията на тази схема, Комисията проверява, консултирайки се със собственика на признатата схема, дали тези случаи показват недостатъци в схемата, засягащи основата за признаването, и предприема съответни действия.
7. В случай че Комисията установи недостатъци в призната схема, които засягат основата за признаването, тя може да предостави на собственика на схемата подходящ период от време, за да предприеме коригиращи действия, *който период не превишава 12 месеца*.

8. Когато собственикът на схемата не изпълни или откаже да предприеме необходимите коригиращи действия ■ и когато Комисията установи, че с посочените в параграф 6 недостатъци схемата вече не отговаря на критериите, определени в приложение IV, **или на признатата подгрупа на тези критерии**, Комисията приема акт за изпълнение, с който се оттегля признаването на схемата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.
9. Комисията създава и поддържа актуален регистър на признатите схеми. Този регистър е обществено достъпен на уебсайт със свободен достъп. **Този уебсайт позволява също така събирането на обратна информация от всички заинтересовани страни относно прилагането на признатите схеми. Тази обратна информация се изпраща за разглеждане на съответните собственици на схеми.**

Член 31

Декларация за отпечатък върху околната среда

1. **Като взема предвид резултата от доклада, посочен в параграф 1а, и оценката, посочена в параграф 2,** Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 38 за допълване на настоящия регламент **чрез установяване** на правила за изчисляване и проверка на отпечатъка върху околната среда на различни суровини от критично значение в съответствие с приложение V и като се вземат под внимание научно издържаните методи за оценка и съответните международни стандарти. С правилата за изчисляване и проверка се **определят най-малко трите най-значими категории на въздействия, представляващи по-голямата част от общия отпечатък върху околната среда. Емисиите на парникови газове са една от екологичните категории.** Декларацията за отпечатъка се ограничава до тези **категории** на въздействие.

2. *До ... [18 месеца от влизането в сила] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, в който се определя кои суровини от критично значение ще бъдат приоритизирани, за да се прецени дали задължението за деклариране на отпечатъка върху околната среда на суровините от критично значение е необходимо и пропорционално. За суровините от критично значение, които Комисията е определила като приоритетни, тя представя заключенията от оценката, посочена в параграф 2, до ... [12 месеца след доклада].*
3. Комисията **приема** правила за изчисляване и проверка за конкретна суровина от критично значение, ако след разглеждане на различните значими категории на въздействия върху околната среда е стигнала до заключението, че въпросната суровина от критично значение има значителен отпечатък върху околната среда и че следователно задължението за деклариране на отпечатъка върху околната среда на тази суровина по отношение на **посочените в параграф 1 категории на въздействие** при нейното пускане на пазара е необходимо и пропорционално, за да се допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда чрез улесняване на доставките на суровини от критично значение с по-малък отпечатък върху околната среда.

4. Когато преценява дали задължението, предвидено в параграф 2, е необходимо, Комисията взема предвид:
- а) дали и по какъв начин, **както и доколко ефективно** целите на Съюза в областта на климата и околната среда вече се постигат чрез друго законодателство на Съюза, приложимо за въпросната суровина от критично значение;
 - б) наличието и приемането на съответните международни стандарти и насоки или перспективите за постигане на съгласие по отношение на такива стандарти на международно равнище, както и устойчивите практики на пазара, включително доброволните схеми, признати съгласно член 29;
 - в) ефективността на стратегическите партньорства, стратегическите проекти, търговските споразумения и други международни инструменти и информационни дейности, провеждани от Съюза, за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда.
 - г) **свързаните с това икономически разходи и административна тежест за стопанските субекти.**

5. Комисията извършва предварителна оценка на въздействията, за да реши дали да приеме делегиран акт съгласно параграф 1. Тази оценка:

a) се основава, *inter alia*, на консултация:

- i) с всички заинтересовани страни, като например промишлеността, включително отраслите надолу по веригата, МСП и когато е целесъобразно, занаятчийската промишленост, социалните партньори, търговците, търговците на дребно, вносителите, **организациите, насърчаващи човешкото здраве и защитата на околната среда** , потребителските организации **и академичните среди**;
- ii) с трети държави **или ОСТ**, чиято търговска дейност със Съюза може да бъде значително засегната от това задължение;
- iii) със съвета;
- iv) **с агенции на Съюза с компетентност в областта на опазването на околната среда, по целесъобразност**;

- б) гарантира, че никоя такава мярка не е изготвена, приета или приложена с цел или в резултат на създаване на ненужни пречки пред международната търговия и не ограничава търговията повече, отколкото е необходимо за постигане на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, като се взема предвид способността на доставчиците от трети държави да се съобразят с такава декларация, така че съвкупните търговски потоци и разходите за суровини от критично значение да не са прекомерно засегнати;
- в) *оценява дали подобни задължения съгласно правото на Съюза са довели до очакваните резултати и дали са допринесли в значителна степен за постигане на целите на Съюза в областта на околната среда;*
- г) оценява дали мярката ще допринесе за постигането на целите на Съюза в областта на климата и околната среда, без да оказва прекомерно въздействие върху способността на промишлеността на Съюза да се снабдява с въпросната суровина от критично значение.

6. Всяко физическо или юридическо лице, което пуска на пазара суровини от критично значение, **включително преработени и рециклирани**, за които Комисията е приела правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, предоставя декларация за отпечатъка върху околната среда.

Изискването, определено в първа алинея, се прилага за всеки отделен вид суровина от критично значение, пусната на пазара, и не се прилага за суровини от критично значение, включени в междинни или крайни продукти.

7. В декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5, се съдържа следната информация:

- а) име, регистрирано търговско наименование или регистрирана **търговска марка** и пощенски адрес на отговорното физическо или юридическо лице и **■** електронните средства за комуникация, чрез които може да се осъществи връзка с него;

- б) информация относно вида на суровината от критично значение, за която се прилага декларацията;
- в) информация относно държавата и региона, в който суровината от критично значение е добита, преработена, рафинирана и рециклирана, ако е приложимо;
- г) отпечатъкът върху околната среда на суровината от критично значение, изчислен в съответствие с приложимите правила за проверка и изчисляване, приети съгласно параграф 1;
- д) класът на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда, на който отговаря суровината от критично значение, определен в съответствие с приложимия делегиран акт, приет съгласно параграф 7;
- е) уебвръзка за предоставяне на достъп до публична версия на проучването, подкрепящо резултатите от декларацията за отпечатъка върху околната среда.

8. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 38 за допълване на настоящия регламент чрез установяване в рамките **на разумен срок на** класове на екологични показатели според отпечатъка върху околната среда за суровини от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка съгласно параграф 1, в съответствие с приложение V.
9. *Когато определя правила за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на междинните и крайните продукти, съдържащи суровини от критично значение, Комисията изисква, когато е възможно, да се използват правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда, посочени в настоящия член.*

█

- 10.** Декларацията за отпечатъка върху околната среда се предоставя на уебсайт със свободен достъп *по лесноразбираем начин*.

Комисията е оправомощена да приеме акт за изпълнение, с който се определя форматът на декларацията за отпечатъка върху околната среда, посочена в параграф 5. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 39, параграф 3.

- 11.** Когато предлагат суровини от критично значение за продажба, включително в случай на продажба от разстояние, или ги излагат на показ в хода на търговска дейност, физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, гарантират, че техните клиенти имат достъп до декларацията за отпечатъка върху околната среда, преди да бъдат обвързани с договор за продажба.

Физическите и юридическите лица, които пускат на пазара суровини от критично значение, не поставят и не излагат на показ етикети, маркировки, символи или надписи, които могат да заблудят или объркат клиентите по отношение на информацията, включена в декларацията за отпечатъка върху околната среда.

Раздел 3

Свободно движение, съответствие и надзор на пазара

Член 32

Свободно движение

1. Държавите членки не забраняват, не ограничават и не възпрепятстват предоставянето на пазара или въвеждането в експлоатация на продукти, съдържащи постоянни магнити или суровини от критично значение, които са в съответствие с настоящия регламент, поради причини, свързани с информацията за рециклирането или рециклираното съдържание на постоянните магнити, или поради причини, свързани с информацията за отпечатъка върху околната среда на суровини от критично значение, обхванати от настоящия регламент.

2. По време на търговски панаири, изложения, демонстрации или подобни прояви държавите членки не възпрепятстват показването на продукти, съдържащи постоянни магнити, или на суровини от критично значение, които не са в съответствие с настоящия регламент, при условие че видим знак ясно обозначава, че тези продукти или суровини не са в съответствие с настоящия регламент и че те не могат да се предоставят на пазара, докато не бъдат приведени в съответствие.

Член 33

Съответствие и надзор на пазара

1. Преди да се пусне на пазара продукт, попадащ в приложното поле на член 28 или член 29, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е проведена приложимата процедура за оценяване на съответствието и е изготвена необходимата техническа документация. Когато съответствието на даден продукт с приложимите изисквания е доказано чрез процедурата за оценяване на съответствието, отговорните физически или юридически лица гарантират, че е изготвена ЕС декларация за съответствие и е нанесена маркировка „СЕ“.
2. Процедурата за оценяване на съответствието на продуктите, обхванати от изискванията, определени в член 28, е процедурата, определена в приложение IV към *Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*³⁶, освен ако тези продукти не са обхванати и от изискванията, определени в член 29, като в този случай процедурата за оценяване на съответствието е процедурата, определена в правилата за изчисляване и проверка, приети съгласно член 29, параграф 2.

³⁶ *Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработена версия), (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10.)*

3. Настоящият член не се прилага за продукти, обхванати от одобряване на типа съгласно Регламент (ЕС) 2018/858 и Регламент (ЕС) № 168/2013.

Член 34

Прилагане и привеждане в съответствие със законодателството на Съюза за хармонизация

1. ***На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 38 за допълването на членове 28, 29, 31 и 33 с цел:***
 - a) ***установяване на изисквания за техническото проектиране и функциониране на носителя на данни и уникалния идентификатор на продукта, посочени в член 28, параграфи 3 и 4;***
 - b) ***позоваване на техническите стандарти, които трябва да се използват във връзка с носителя на данни и уникалния идентификатор на продукта, посочени в член 28, параграфи 3 и 4;***
 - в) ***установяване на правила за включването на уникалния идентификатор на продукта, посочен в член 28, параграф 4, в регистрите, които са от значение за надзора на пазара и митническия контрол;***

- г) *установяване на изисквания за митническият контрол във връзка с носителя на данни и уникалния идентификатор на продукта, посочени в член 28, параграфи 3 и 4;*

- д) *установяване процедури при продукти, представляващи риск на национално равнище, или при несъответствия на формални изисквания, както и свързани с тях предпазни процедури, в случай че бъдат повдигнати възражения срещу предприетите мерки за надзор на пазара;*

- e) *установяване на изисквания, свързани с ЕС декларацията за съответствие и общите принципи, правила и условия за нанасяне на маркировката „СЕ“;*

При това Комисията се позовава на или гарантира привеждане в съответствие с друга хармонизация и друго законодателство на Съюза, по-специално ... [Служба за публикации: да се добави позоваване на Директивата за екопроектирането] и взема предвид необходимостта от ограничаване на административната тежест, като същевременно се гарантира ефективното прилагане на членове 28, 29 и 31.

Глава 6

Глава 7

Управление

Член 35

Европейски съвет за суровините от критично значение

1. Създава се Европейски съвет за суровините от критично значение (*„съветът“*).
2. Съветът за суровините от критично значение *има консултативна роля спрямо Комисията* и изпълнява задачите, посочени в настоящия регламент.

Член 36

Състав и функциониране на Европейския съвет за суровините от критично значение

1. Съветът за суровините от критично значение се състои от **представители на всички** държави членки и **Комисията**. Той се председателства от **Комисията**.
2. Всяка държава членка назначава представител на високо равнище в съвета. Когато е целесъобразно по отношение на функцията и експертния опит, дадена държава членка може да посочи различни представители във връзка с различните задачи на съвета. Всеки член на съвета има заместник. **Само държавите членки имат право на глас. Всяка държава членка има само един глас, независимо от броя на представителите.**

Председателят кани представители на Европейския парламент да присъстват като наблюдатели на неговите заседания, включително на заседанията постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6.

3. *Когато е целесъобразно, председателят на съвета може да кани представители на промишлеността, особено малките и средните предприятия, гражданското общество, академичните среди, синдикалните организации, местните или регионалните органи, трети държави, отвъдморски страни и територии, както и на Европейската агенция по отбрана, Европейската агенция по химикали, Европейската агенция за околна среда или Европейската служба за външна дейност, да присъстват на заседанията на съвета или на неговите постоянни или временни подгрупи, посочени в параграф 6, като наблюдатели или за предоставяне на писмени становища.*
- Наблюдателите не участват във формулирането на съвети на съвета и неговите подгрупи.*
4. По предложение на Комисията *на първото си заседание* съветът приема своя процедурен правилник с обикновено мнозинство от членовете си.

5. Съветът провежда редовни заседания, за да може да изпълнява ефективно задачите си, посочени в настоящия регламент. При необходимост съветът заседава по мотивирано искане от страна на Комисията ***или на държава членка, обосноваващо конкретен интерес по отношение на стратегически проект на нейна територия, което оправдава провеждането на допълнително заседание.***

Съветът заседава най-малко:

- а) веднъж на всеки 3 месеца за оценка на заявленията за стратегически проекти съгласно глава 3, раздел 1;
- б) веднъж на всеки 6 месеца за разработване на наблюдение съгласно глава 4;
- в) веднъж годишно, за да обсъди напредъка по изпълнението на задълженията на държавите членки, свързани с проучването, посочено в глава 3, раздел 4, включително с оглед на актуализациите на списъците със суровини от критично значение или стратегически суровини.

6. Комисията **координира работата на** съвета чрез изпълнителен секретариат, който осигурява техническа и логистична подкрепа.

7. **Съветът:**

- a) *периодично обсъжда изпълнението на член 9 и споделя най-добрите практики за ускоряване на процедурите за издаване на разрешителни за проекти за суровини от критично значение, както и за подобряване на участието и консултациите с обществеността във връзка с тях;*
- б) *когато е приложимо, предлага на Комисията насоки за прилагането на член 9, параграф 1, които да бъдат взети предвид от единни звена за контакт ;*

- в) периодично обсъжда изпълнението на стратегическите проекти и когато е необходимо, мерките, които могат да бъдат предприети от организатора на проекта или от държавата членка, чиято територия е засегната от стратегически проект, с цел допълнително да се улесни изпълнението на тези стратегически проекти съгласно член 15;*
- г) предоставя съвети на Комисията относно оценката на създаването на системата съгласно член 25;*
- д) улеснява обмена на най-добри практики между държавите членки относно начините за подобряване на техните национални програми съгласно член 26.*

8. Съветът може да създава постоянни или временни подгрупи, занимаващи се със специфични въпроси и задачи.

Съветът създава най-малко следните постоянни подгрупи:

- а) подгрупа, която да обсъжда и координира финансирането за стратегически проекти съгласно член **16**; като наблюдатели се канят представители на националните насърчителни банки и институции, **агенциите за експортно кредитиране**, европейските финансови институции за развитие, групата на Европейската инвестиционна банка, други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие, и по целесъобразност частни финансови институции;
- б) *подгрупа, която да обсъжда и обменя мнения относно мерките за повишаване на знанията на обществеността относно веригата на доставки на суровини от критично значение и да споделя най-добри практики по отношение на участието на обществеността и на заинтересованите страни в проекти за суровини от критично значение; за тази цел като наблюдатели редовно се канят представители на организациите на гражданското общество;*

- в) подгрупа, обединяваща националните *или, когато е приложимо, регионалните* геоложки институти или служби или, при липса на такъв институт или служба, включваща съответния национален орган, отговарящ за общото проучване, с цел да допринесе за координирането на националните програми за проучване, посочени в член **19**;
- г) *подгрупа, която да обсъжда и обменя мнения относно мерките за насърчаване на кръговостта, ефективното използване на ресурсите и заместването на суровини от критично значение;*
- д) подгрупа, обединяваща националните агенции по снабдяване и информация, занимаващи се със суровините от критично значение, или, при липса на такава агенция, включваща съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за изпълнението на задачите по наблюдение, както е определено в член **20**;

- e) подгрупа, обединяваща националната агенция за извънредни ситуации и националните органи, отговарящи за стратегическите запаси, или, при липса на такава агенция и орган, съответния национален орган, отговарящ за тези въпроси, с цел да допринесе за координацията на стратегическите запаси, както е определено в член 23.

I

При изпълнение на задачите си съветът осигурява координация, сътрудничество и обмен на информация, когато е целесъобразно, със съответните структури за реакция при кризи и готовност за действия при кризи, създадени съгласно правото на Съюза.

9. Съветът предприема необходимите мерки, за да гарантира безопасното боравене със и обработване на поверителна и търговска информация с чувствителен характер *в съответствие с член 46*.
10. Съветът полага всички необходими усилия, за да стигне до консенсус.

Член 37

Международно сътрудничество и стратегически партньорства

1. Съветът обсъжда периодично:

- a) степента, в която сключенията от Съюза стратегически партньорства допринасят за:**
 - i) подобряване на сигурността на доставките на Съюза, включително сравнителните показатели, посочени в член 5, буква б);**
 - ii) подобряване на сътрудничеството по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение между Съюза и държавите партньори, включително програмите за изграждане на капацитет и трансфер на технологии с цел насърчаване на кръговостта и отговорното рециклиране на суровини от критично значение в държавите производителки;**
 - iii) икономическото и социалното развитие в държавите партньори, включително чрез насърчаване на практики на устойчива и кръгова икономика, достойни условия на труд и зачитане на правата на човека по техните вериги за създаване на стойност в сектора на суровините;**

- б) съгласуваността и потенциалните полезни взаимодействия между двустранното сътрудничество на държавите членки със съответните трети държави и действията, извършвани от Съюза в контекста на стратегическите партньорства;*
- в) това кои трети държави биха могли да бъдат приоритизирани за сключване на стратегически партньорства, като се вземат предвид следните критерии:*
- і) потенциалният принос за сигурността на доставките, както и тяхната устойчивост, като се вземат предвид потенциалните възможности на дадена трета държава за запаси, добив, преработка и рециклиране, свързани със суровини от критично значение;*

ii) дали сътрудничеството между Съюза и дадена трета държава би могло да подобри капацитета на третата държава да гарантира наблюдението, предотвратяването и свеждането до минимум на неблагоприятните въздействия върху околната среда чрез регулаторната си рамка и нейното прилагане, използването на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и трудовите права, по-конкретно по отношение на принудителния и детския труд, пълноценно ангажиране с местните общности, включително коренното население, използването на прозрачни и отговорни стопански практики и предотвратяването на неблагоприятни въздействия върху правилното функциониране на публичната администрация и върховенството на закона;

- iii) дали има съществуващи споразумения за сътрудничество между дадена трета държава и Съюза, а що се отнася до нововъзникващите пазари и развиващите се икономики — дали има потенциал за разгръщане на инвестиционни проекти по стратегията за Global Gateway, включително с оглед на улесняването на инвестициите в стратегически проекти;*
- iv) за нововъзникващите пазари и развиващите се икономики, дали и как едно партньорство би могло да допринесе за добавяне на стойност на местно равнище, включително дейности надолу по веригата, и би било от взаимна полза за държавата партньор и за Съюза.*
- г) съветва Комисията как да гарантира, че стратегическите партньорства, посочени в контекста на параграф 1, са съгласувани с политиките на Съюза по отношение на нововъзникващите пазари и развиващите се икономики.*

2. *Разпоредбите съгласно параграф 1 не засягат правомощията на Съвета в съответствие с Договорите.*
3. *Държавите членки:*
 - a) *информират Комисията за двустранното си сътрудничество със съответните трети държави, когато неговият обхват включва веригата за създаване на стойност в сектора на суровините от критично значение;*
 - б) *могат да оказват подкрепа на Комисията при изпълнението на мерките за сътрудничество, предвидени в стратегическите партньорства, по веригата за създаване на стойност в сектора на суровините.*
4. *Веднъж годишно Комисията информира Европейския парламент и Съвета за съдържанието и резултатите от обсъжданията, посочени в [предходните параграфи].*

Глава 8

Делегирани правомощия и процедура на комитет

Член 38

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 6, параграф 2, член 28, параграф 12, член 29, параграф 2 и член 31, параграфи 1 и 5, се предоставя на Комисията за срок от осем години, считано от ... [Служба за публикации: да се добави: един месец след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на осемгодишния *срок*. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 6, параграф 2, член 28, параграф 12, член 29, параграф 2 и член 31, параграфи 1 и 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. Консултациите с експерти на държавите членки се извършват след консултацията по член 14.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 2, член 4, параграф 2, член 6, параграф 2, член 28, параграф 12, член 29, параграф 2 и член 31, параграфи 1 и 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейския парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок може да бъде удължен с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 39

Процедура на комитет

1. Комисията ■ се подпомага от комитета при изпълнението на [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящия акт]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Глава 9

Изменения

Член 40

Изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724

Регламент (ЕС) 2018/1724 се изменя, както следва:

- 1) В приложение I в първата колона се добавя нова колона „Т. Проекти за суровини от критично значение“.
- 2) В приложение I във втората колона към реда „*АЙ*. Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:

„1. единните звена за контакт, посочени в член 9, параграф 1;

2. информация относно процеса на издаване на разрешителни“

- „3. информация относно финансови и инвестиционни услуги“
- „4. информация относно възможностите за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки“
- „5. информация относно деловите услуги, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право“.

- 3) В приложение II в първата колона се добавя нов ред „Проекти за суровини от критично значение“.
- 4) В приложение II във втората колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавят следните точки:

„Процедури, свързани с всички съответни ■ разрешителни за ■ изграждане и експлоатация на ■ проекти *за суровини от критично значение*, включително разрешителни за строителство, химикали и присъединяване към електроенергийната мрежа, както и екологични оценки и разрешения, когато такива се изискват, и обхващащи всички ■ заявления и процедури, *от потвърждаването, че заявлението е напълно окомплектовано, до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорното единно звено за контакт.*“

- 5) В приложение II в третата колона в реда „Проекти за суровини от критично значение“ се добавя следната точка:

„Всички резултати, свързани с процедурите, от потвърждаването на **пълнотата** на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на **единното звено за контакт**.“

- 6) В приложение III се добавя следната точка:

„9) **Единното звено за контакт**, посочено в член 9, параграф 1 от [Служба за публикации: да се добави препратка към настоящото предложение].“

Член 41

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020

Регламент (ЕС) 2019/1020 се изменя, както следва:

- 1) В член 4, параграф 5 текстът „(ЕС) 2016/425 (35) и (ЕС) 2016/426 (36)“ се заменя със следното: „(ЕС) 2016/425 (*), (ЕС) 2016/426 (**) и [(ЕС) [...] [година на приемане на настоящия регламент]/... (***)]“
- 2) В приложение I се добавя следната точка:

„X [Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер]
Регламент (ЕС).../... за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020 [Служба за публикации: да се добавят данните за публикуването на настоящия регламент], доколкото той се отнася до изискванията определени в член 28, член 29 или член 31 от посочения регламент.“

Член 42

Изменение на Регламент (ЕС) 2018/858

Приложение II към Регламент (ЕС) 2018/858 се изменя, както следва:

В част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации: да се добави следващият пореден номер под функция G]	Изискванията за постоянни магнити	Регламент (ЕС) XX/XXXX [Служба за публикации: да се добавят данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]	X	X	X	X	X	X							X	X
--	-----------------------------------	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Член 43

Изменение на Регламент (ЕС) № 168/2013

Приложение II към Регламент (ЕС) № 168/2013 се изменя, както следва:

В част I в таблицата се добавя следното вписване:

[Служба за публикации:	Изисквания	Регламент (ЕС) XX/XX	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
------------------------	------------	----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

да се добави следващият пореден номер под функция С1]	относно кръговостта за постоянните магнити	XX [Служба за публикации: да се добавят данни за публикуването на настоящия регламент в Официален вестник]													
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Глава 10

Заключителни разпоредби

Член 44

Проследяване на напредъка

1. *До ... [Служба за публикации: да се добави: 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията представя доклад, включващ индикативни прогнози за годишното потребление на всяка суровина от критично значение през 2030 г., 2040 г. и 2050 г., включително ниска, висока и референтна прогноза, както и индикативни сравнителни показатели за добива и преработката на всяка стратегическа суровина с оглед на изпълнението на сравнителните показатели, определени в член 5, буква а), за 2030 г.*

2. Комисията, като взема предвид препоръките на съвета, проследява напредъка по постигането на *сравнителните показатели*, посочени в член 5, параграф 1, *както и ограничаването на очакваното увеличение на потреблението на суровини от критично значение в Съюза, посочено в член 5, параграф 2*, и публикува най-малко на всеки три години доклад, в който подробно описва напредъка на Съюза по постигането на тези *сравнителни показатели и това ограничаване*.

Първият доклад се изготвя до ... [Служба за публикации: да се добави: *три* години след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

3. В доклада, посочен в параграф 1, се включва:

- количествена информация за степента на напредъка на Съюза по отношение на сравнителните показатели *и ограничаването*, определени в член 5
- *списък на стратегическите партньорства, сключени между Съюза и трети държави по отношение на суровините, както и*
- *оценка на техния принос за постигането на целта, посочена в член 5, параграф 1, буква б).*

За целите на настоящия член от стопанските субекти не се изисква да подават информация в допълнение към информацията, предоставена съгласно член 21.

4. *За да се гарантира съгласуваното прилагане на настоящия регламент, Комисията наблюдава съгласуваността на действията си, предприети за прилагането му с други законодателни актове на Съюза. В допълнение Комисията публикува в срок от ... [Официален вестник: да се добави: една година след датата на влизане в сила на настоящия регламент] доклад относно съгласуваността на настоящия регламент с другото законодателство на Съюза.*
5. *Когато въз основа на доклада, посочен в параграф 1, Комисията заключава, че има вероятност Съюзът да не постигне целите, посочени в член 5, тя оценява осъществимостта и пропорционалността на предлагането на мерки, за да се гарантира постигането на тези цели.*
6. *Комисията изисква от европейските организации за стандартизация да разработят европейски стандарти или европейска стандартизационни документи за подкрепа на целите на настоящия регламент.*

Член 45

Докладване от страна на държавите членки

1. Всяка година държавите членки изпращат на Комисията доклад, съдържащ информацията, посочена в член 19, параграф 4, член 21, параграфи 1 и 2, член 22, параграф 1, член 23, параграф 5 и член 26, параграф 6. Първият доклад се изпраща до ... [Служба за публикации: да се добави: *две години* след датата на влизане в сила на настоящия регламент].

От стопанските субекти не се изисква да подават информация в допълнение към информацията, предоставена в контекста на разпоредбите, изброени в алинея 1.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установява образец за докладите, посочени в параграф 1. В образеца може да се указва как да бъде представена информацията, посочена в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 39, параграф 2.
3. Информацията, съдържаща се в докладите, посочени в параграф 1, се третира в съответствие с член 46.

Член 46

Третиране на поверителна информация

1. Информацията, получена в хода на прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите на настоящия регламент и е защитена от съответното законодателство на Съюза и национално право.
2. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на търговските и производствените тайни и на друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация, получена и генерирана при изпълнение на настоящия регламент, включително препоръките и мерките, които трябва да бъдат предприети, в съответствие със законодателството на Съюза и съответното национално право.
3. Държавите членки и Комисията гарантират, че не се понижава нивото на класификация или декласифицира класифицираната информация, предоставена или обменена съгласно настоящия регламент, без предварителното писмено съгласие на първоизточника **в съответствие със съответното национално право или законодателство на Съюза.**

4. Ако държава членка прецени, че представянето на обобщена информация в контекста на член 22 все пак може да застраши нейния интерес в областта на националната сигурност, тя може да възрази срещу представянето от страна на Комисията чрез обосновано уведомление.
5. Комисията и националните органи, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, гарантират поверителността на информацията, получена при изпълнението на техните задачи и дейности, **в съответствие със съответното национално право или законодателство на Съюза**. Това задължение се отнася и за всички представители на държавите членки, наблюдатели, експерти и други участници, които присъстват на заседанията на съвета съгласно член 36.
6. **Комисията осигурява стандартизирани и сигурни средства за събирането, обработването и съхранението на информацията, получена съгласно настоящия регламент.**
7. **Задълженията за споделяне на информация съгласно настоящия регламент не се прилагат за данни, които засягат основните интереси на държавите членки в областта на сигурността или отбраната.**

Член 47

Санкции

Не по-късно от 18 месеца след влизането в сила на регламента държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на настоящия регламент, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно съобщават на Комисията тези правила и мерки и незабавно я уведомяват за всяко последващо изменение, което ги засяга.

Член 48

Оценка

1. До ... [Служба за публикации: да се добави: 5 години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията извършва оценка на настоящия регламент с оглед на целите, преследвани с него, и представя доклад за това на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет.
2. В доклада, посочен в параграф 1, се оценява поне:
 - целесъобразността на установяването на максимални прагове на отпечатъка върху околната среда за суровините от критично значение, за които са приети правила за изчисляване и проверка, **както и необходимостта от допълнително укрепване на веригите на доставките в сектора на суровините от критично значение след 2030 г.;**

- *съгласуваността между законодателството на Съюза в областта на околната среда и настоящия регламент, по-специално по отношение на приоритетния статут на стратегическите проекти;*
- *наличието на информация относно количествата отпадъци и съдържанието на стратегически суровини за съответните потоци отпадъци;*
- *целесъобразността на установяването на сравнителни показатели за 2040 г. и 2050 г. на обобщено ниво и за всяка стратегическа суровина;*
- *въздействието на системата за съвместно закупуване, създадена съгласно член 25, върху конкуренцията на вътрешния пазар;*
- *целесъобразността на установяването на допълнителни мерки за увеличаване на събирането, сортирането и преработката на отпадъци, по-специално с оглед на металните отпадъци, включително желязния скрап.*

3. *Въз основа на този доклад Комисията представя, ако е целесъобразно, съответните законодателни предложения.*

Член 49

Влизане в сила

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. *Членове 42 и 43 се прилагат от ... [5 години след влизането му в сила].*

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ... на ... година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

Приложение I
СТРАТЕГИЧЕСКИ СУРОВИНИ

РАЗДЕЛ I
СПИСЪК НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ СУРОВИНИ

Следните суровини се считат за стратегически:

- а) *Боксит/диалуминиев триоксид/алуминий*
- б) Бисмут
- в) Бор — с металургична чистота
- г) Кобалт
- д) Мед
- е) Галий

- ж) Германий
- з) Литий — с чистота за производство на батерии
- и) Метален магнезий
- й) Манган — с чистота за производство на батерии
- к) ■ Графит — с чистота за производство на батерии
- л) Никел — с чистота за производство на батерии
- м) Метали от групата на платината
- н) Редкоземни метали за магнити (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm и Ce)
- о) Метален силиций
- п) Метален титан
- р) Волфрам

РАЗДЕЛ 2
МЕТОДИКА ЗА ИЗБОР НА СТРАТЕГИЧЕСКИ СУРОВИНИ

1. Стратегическото значение се определя в зависимост от значението на дадена суровина както за екологичния и цифров преход, така и за отбранителните и *авиокосмическите* приложения, *съгласно следните критерии*:
- а) броят на стратегическите технологии, в които се използва дадена суровина;
 - б) количеството от дадена суровина, необходимо за производството в съответните стратегически технологии;
 - в) очакваното *търсене в световен мащаб* за съответните стратегически технологии.

2. Прогнозният ръст на търсенето ($D_{F/C,\tau}$) се изчислява по следната формула:

$$D_{F/C,\tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

където:

DF_{τ} е *годишното прогнозно търсене в световен мащаб* на дадена суровина *през година τ* ;

GS_{τ_0} е *годишното производство в световен мащаб* на дадена суровина за даден представителен период, τ_0 .

3. Трудността за увеличаване на производството се определя, като се вземе предвид най-малко:

а) *текущото годишно производство в световен мащаб* ■ на дадена суровина ■ ;

б) съотношението ■ на запасите спрямо производството на дадена суровина *въз основа на известните запаси на геоложки ресурси от дадена суровина, които могат да бъдат добивани рентабилно, и текущото годишно производство в световен мащаб*;

■

в) *срокове за изпълнение на нови проекти, увеличаващи способността за осигуряване на доставки, когато е налице надеждна информация.*

■

Приложение II
СУРОВИНИ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

РАЗДЕЛ I
СПИСЪК НА СУРОВИНИТЕ ОТ КРИТИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Следните суровини се считат за суровини от критично значение:

- а) Антимон
- б) Арсен
- в) ***Боксит/диалуминиев триоксид/алуминий***
- г) Барит

- д) Берилий
- е) Бисмут
- ж) Бор
- з) Кобалт
- и) Коксуващи се въглища
- й) Мед
- к) Фелдшпат
- л) Флуорит
- м) Галий
- н) Германий
- о) Хафний

- п) Хелий
- р) Тежки редкоземни метали
- с) Леки редкоземни метали
- т) Литий
- у) Магnezий
- ф) Манган
- х) ■ Графит
- ц) Никел — с чистота за производство на батерии
- ч) Ниобий
- ш) Фосфорит
- щ) Фосфор

- (aa) Метали от групата на платината
- аб) Скандий
- ав) Метален силиций
- аг) Стронций
- ад) Тантал
- ае) Метален титан
- аж) Волфрам
- аз) Ванадий

РАЗДЕЛ 2
ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО ЗНАЧЕНИЕ И РИСКА ЗА
ДОСТАВКИТЕ

1. Икономическото значение (EI) на *оценяваната* суровина се изчислява по следната формула:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

където:

s означава *секторите на икономиката по NACE (на 2-цифрено ниво)*;

A_s е делът на крайната употреба на *оценяваната суровина* в даден сектор по NACE (на 2-цифрено ниво) (*като се използват стойностите на ЕС, когато са налични, в противен случай се използват дялове в световен мащаб*);

Q_s е добавената стойност на съответния сектор *по NACE (на 2-цифрено ниво)*, *като дял от общата икономика*;

SI_{EI} е индексът на заместимост, свързан с икономическото значение.

2. Индексът на заместимост, свързан с икономическото значение (SI_{EI}) на *оценяваната* суровина, се изчислява *въз основа на най-важните ѝ промишлени приложения* по следната формула:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

където:

i означава отделен заместител;

a означава отделно приложение на суровината;

$SPP_{i,a;EI}$ е *параметърът за ефективност на икономическото значение на всеки заместител, i , в сравнение с оценяваната суровина, въз основа на техническите характеристики, включително функционалността, и ефективността на разходите за всяко приложение, a ;*

$Share_a$ е делът на суровините в дадено приложение за крайна употреба;

$Sub_share_{i,a}$ е делът на отделния заместител във всяко приложение.

3. Рискът за доставките (SR) на *оценяваната* суровина се изчислява по следната формула:

$$SR = \left[(HNI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HNI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2}\right) \right] * (1 - EOL_{RIR}) \cdot SI_{SR}$$

където:

GS означава годишното производство в световен мащаб на *оценяваната* суровина

;

EU_sourcing означава реалното снабдяване на ЕС, тоест вътрешното производство плюс вноса в ЕС от държави извън ЕС;

ННІ е индексът на Херфиндал-Хиршман (използван като показател за концентрацията на предлагането по държави);

WGI е *индекс, базиран на показателите за* световно управление *на Световната банка* по съответната скала (използван като показател за управлението по държави);

t_c е търговският параметър за корекция на WGI, който се определя, като се вземат предвид потенциалните износни мита (с възможните облекчения по действащо търговско споразумение), квоти или забрани, наложени от дадена държава, *с*.

■

EoL_{RIR} е коефициентът на рециклиране след края на експлоатационния срок, тоест съотношението на използваните вторични (рециклирани от отпадъци) към всички използвани суровини (първични и вторични);

SI_{SR} е индексът на заместимост, свързан с риска за доставките;

IR е зависимостта от внос.

4. Зависимостта от внос, **IR**, на суровини се изчислява по следната формула:

$$IR = \max \left\{ 0 ; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

5. Индексът на Херфиндал-Хиршман (HHI_{WGI}) на *оценяваната* суровина се изчислява по следната формула:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

където:

c означава държавите, които доставят оценяваната суровина;

S_c е делът на държавата с в \square снабдяването \square (*GS или Eu_sourcing*) с *оценяваната суровина*;

WGI_c е *индекс, базиран на показателите за* световно управление *на Световната банка* за държавата с по съответната скала;

t_c е търговският параметър за корекция на WGI за дадена държава, който се определя, като се вземат предвид потенциалните износни мита (с възможните облекчения по действащо търговско споразумение), квоти или забрани, наложени от дадена държава,
с.

6. Индексът на заместимост на *оценяваната* суровина, свързан с риска за доставките (SI_{SR}), се изчислява по следната формула:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i;SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

където:

i означава отделен заместител;

a означава отделно приложение на суровината, която се замества;

■

$SPP_{i,SR}$ е параметърът за ефективност на риска, свързан с доставките на всеки заместител, i , въз основа на неговото глобално производство, критичност и икономическо значение (първичен продукт, съпътстващ продукт, вторичен продукт)

Share_a е делът на суровините, които се заместват, в дадено приложение за крайна употреба;

Sub_share_{i,a} е делът на отделния заместител във всяко приложение.

7. Когато структурни или статистически промени оказват влияние върху измерването на икономическото значение и риска за доставките хоризонтално за всички оценявани суровини, съответните стойности се коригират, така че да компенсират влиянието на промените.

Изчисленията ***на формулите в този раздел се основават на усреднената стойност*** за последните 5 години, за които има налични данни. Приоритетът, качеството и разполагаемостта на данните се вземат предвид.

Приложение III

ОЦЕНКА НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРИЗНАВАНЕ ЗА СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРОЕКТИ

1. Оценката дали даден проект в Съюза изпълнява критерия по член 6, параграф 1, буква а) се извършва, като се вземе предвид:
 - а) дали проектът допринася за изпълнението на сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2, буква а);
 - б) дали проектът допринася за запазването или увеличаването на капацитета на Съюза като дял от годишното потребление на стратегическата суровина в Съюза, предвид очакваното увеличение на потреблението;

█

- в) дали проектът допринася за укрепване на капацитета на Съюза за производство на иновативни суровини, които могат да заместят стратегическите суровини в една или повече стратегически технологии, като същевременно се предприемат мерки за постигане на равен или по-нисък отпечатък върху околната среда в сравнение със заместената стратегическа суровина.*

Приносът на даден проект за изпълнението на съответния сравнителен показател за капацитет се оценява, като се вземат предвид финансово-икономическият план със съпътстващата техническа информация, включена в заявлението, и очакваният срок за реализация на проекта.

2. Оценката дали даден проект в трета държава *или ОСТ* изпълнява критерия по член 6, параграф 1, буква а) се извършва, като се вземе предвид:
- а) дали проектът допринася за изпълнението на сравнителните показатели, посочени в член 1, параграф 2, буква б), или допринася за поддържането на устойчиви доставки на стратегически суровини в Съюза;
 - б) дали приложимата правна уредба или други условия създават увереност, че няма да има неравнопоставеност в търговията и инвестициите, свързани с проекта, като по-конкретно се вземе предвид дали Съюзът е сключил със съответната трета държава *или ОСТ* споразумение за стратегическо партньорство по член 37 или търговско споразумение, съдържащо раздел за суровините, и дали са в съответствие с общата търговска политика на Съюза;

- в) доколко има дружества, които са сключили или са готови да сключат договори за изкупуване с организатора на проекта с оглед използване или преработка на стратегическите суровини, произвеждани по съответните проекти в Съюза;
- г) дали проектът е в съответствие с целите на сътрудничеството за развитие и външната политика на Съюза.

Приносът на даден проект за изпълнението на сравнителните показатели по буква а) се оценява, като се вземат предвид финансово-икономическият план със съпътстващата техническа информация, включена в заявлението, очакваният срок за реализация и делът от продукцията по проекта, обхванат от вече сключени или възможни договори за изкупуване по буква в).

Доказателствата по буква в) може да включват договорни споразумения, писма за намерения или меморандуми за разбирателство.

3. Оценката дали даден проект изпълнява критерия по член 6, параграф 1, буква б) се извършва, като се вземе предвид:
- а) качеството на проучванията за осъществимост, извършени по отношение на потенциала за разработване на проекта;
 - б) дали предвидената за използване технология е демонстрирана в съответната среда.

Проучванията за осъществимост по буква а) се изготвят с цел:

- а) оценка дали един предложен проект е вероятно да бъде успешен или не, като се анализират технологичните и екологичните съображения;
- б) установяване на технически проблеми, които биха могли да възникнат в хода на проекта.

Може да бъдат необходими допълнителни проучвания за потвърждаване на осъществимостта на проекта.

4. Оценката дали *проектите, разположени в Съюза, изпълняват* критерия по член 6, параграф 1, буква в) се извършва, като се вземе предвид *цялостната оценка на съответствието на даден проект със съответното законодателство на Съюза или национално законодателство, както и съответните допълнителни доказателства, като се взема предвид местоположението на проекта.*

Оценката дали проектите в трети държави изпълняват критерия по член 6, параграф 1, буква в) се извършва, като се вземе предвид съответствието със следните международни инструменти и приложимото национално законодателство, когато то предоставя достатъчно гаранции за спазването на критерия или аспектите му:

■

- а) Тристранна декларация на МОТ за принципите относно многонационалните предприятия и социалната политика;
- б) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за отговорно бизнес поведение, по-конкретно насоките, свързани с борбата с корупцията;
- в) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за отговорни вериги за доставки на полезни изкопаеми от засегнати от конфликти и високорискови зони;
- г) Насоки на ОИСР по надлежната проверка за пълноценно участие на заинтересованите страни в добивната промишленост, **включително когато се прави позоваване на принципите, определени в Декларацията на ООН за правата на коренното население;**
- д) Принципи на ОИСР относно корпоративното управление;
- е) Насоки на ОИСР за многонационалните предприятия **относно отговорното бизнес поведение;**

- ж) Ръководни принципи на ООН за бизнеса и правата на човека;
- з) **Стандарт за резултатите от дейността № 5 на МФК относно придобиването на земя и недоброволното презаселване.**

Организаторите на проектите могат също така да удостоверят спазването на критерия по член 6, параграф 1, буква в), като:

- а) представят доказателства, че съответният проект е индивидуално сертифициран **от една или повече схеми, признати съгласно член 30, параграф 2, които заедно обхващат всички изисквания, изброени в приложение IV, буква б);** или
- б) се ангажират да осигурят сертифицирането на **съответния проект** като част от **една или повече схеми, признати съгласно член 30, параграф 2, които заедно обхващат всички изисквания, изброени в приложение IV, буква б),** и представят достатъчно доказателства, че когато бъде осъществен, **съответният проект** ще може да изпълни критериите за такова сертифициране.

5. Оценката дали даден проект в Съюза изпълнява критерия по член 6, параграф 1, буква г) се извършва, като се вземе предвид:
- а) дали дружества от различни държави членки участват в проекта;
 - б) дали потенциалните изкупвачи се намират на територията на повече от една държава членка;
 - в) отражението на разполагаемостта на стратегическите суровини за потребителите надолу по веригата на територията на повече от една държава членка.

6. Оценката дали даден проект в трета държава изпълнява критерия по член 6, параграф 1, буква д) се извършва, като се вземе предвид доколко — в съответната трета държава — проектът допринася:
- а) за подсилването на повече от един етап от веригата за създаване на стойност на суровините в съответната държава или в региона, в който тя се намира;
 - б) за насърчаването на частните инвестиции във веригата за създаване на стойност на местните суровини;
 - в) за създаването на икономически или социални ползи в по-широк смисъл, включително — на работни места.

Приложение IV
КРИТЕРИИ ЗА СХЕМИТЕ ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ

Една призната схема за сертифициране изпълнява следните критерии:

- а) открита е по прозрачни, справедливи и недискриминационни условия за всички *стопански субекти*, готови и способни да спазват изискванията на схемата, *и представлява управление с участието на множество заинтересовани лица*;

- б) изискванията за сертифициране включват най-малко:
- і) изисквания, осигуряващи екологосъобразни практики, включително изисквания, осигуряващи управление на околната среда и смекчаване на отраженията върху нея ***в следните категории рискове за околната среда:***
 - іа) въздух, включително замърсяване на въздуха, като емисии на парникови газове;***
 - іб) вода, включително морско дъно и морска среда, и замърсяване на водите, потребление на вода, количества вода (наводнения или засушаване) и достъп до вода;***
 - ів) почва, включително замърсяване на почвата, ерозия на почвата, земеползване и влошаване на състоянието на земите;***
 - іг) биологично разнообразие, включително увреждане на местообитанията, дивата природа, флората и екосистемите, включително екосистемните услуги;***

id) опасни вещества;

ie) шум и вибрации;

ij) безопасност на инсталациите;

iz) потребление на енергия;

ii) отпадъци и остатъци;

ii) изисквания за осигуряване на социално отговорни практики, включително зачитане на правата на човека и основните трудови права, *в т.ч. живота в общността на коренното население;*

iii) изисквания за осигуряване на почтеност и прозрачност в дейността, включително изисквания за добро финансово, екологично и социално управление *и политики за борба с корупцията и подкупите;*

█

- в) контролът върху спазването на изискванията е обективен, основан на международни или национални стандарти, изисквания и процедури, включително такива на Съюза, и се извършва независимо от съответния *стопански субект*;
- г) включва достатъчно изисквания и процедури за осигуряване на компетентността и независимостта на отговорните за контрола лица;
- д) *включва изисквания за осигуряване на одитен доклад, изготвен на равнището на обекта.*

Приложение V
ОТПЕЧАТЪК ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

ЧАСТ I
ОПРЕДЕЛЕНИЯ

За целите на настоящото приложение се прилагат следните определения:

- а) „данни за дейности“ означава информацията, свързана с процесите при създаване на модели за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл. Обобщените резултати от инвентаризационния анализ на жизнения цикъл на веригите от процеси, които отговарят на дейностите в даден процес, се умножават по данните за съответната дейност и след това се комбинират, за да се получи отпечатъкът върху околната среда, свързан с този процес;

- б) „опис на материалите“ означава списък на суровините, възлите, междинните възли, подкомпонентите, частите и количествата на всяко от тях, които са необходими за производството на продукта в обхвата на проучването;
- в) „специфични за дружеството данни“ означава директно измерените или събрани данни от едно или от няколко съоръжения (специфични за обекта данни), които са представителни за дейностите на дружеството. Понятието е синоним на „първични данни“;
- г) „метод за оценка на въздействието“ означава протоколът за количествено изразяване на данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл като елементи на съответно въздействие върху околната среда;
- д) „категория въздействия с отпечатък върху околната среда“ означава клас на използване на ресурси или въздействие върху околната среда, с което са свързани данните за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл;

- е) „жизнен цикъл“ означава последователните и взаимосвързани етапи на дадена продуктова система — от придобиването на суровини или добиването им от природни ресурси до окончателното обезвреждане (ISO 14040:2006);
- ж) „инвентаризационен анализ на жизнения цикъл“ означава комбинираният набор от обмен на потоци на първични елементи, отпадъци и продукти в набор от данни за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл;
- з) „набор от данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл“ означава документ или файл с информация за жизнения цикъл на определен продукт или други справочни данни (например обект, процес), включващи описателни метаданни и количествен инвентаризационен анализ на жизнения цикъл. Наборът от данни за инвентаризационния анализ на жизнения цикъл може да бъде набор от данни за производствения процес на единица, частично или напълно агрегиран набор от данни;

- и) „вторични данни“ означава данни, които не са от конкретен процес в рамките на веригата на доставка на дружеството, извършващо проучване на отпечатъка върху околната среда. Това се отнася за данни, които не се събират, измерват или оценяват пряко от дружеството, а се получават от база данни на трета страна за инвентаризационен анализ на жизнения цикъл или от други източници. Вторичните данни включват усреднени данни за сектора (например от публикувани производствени данни, държавни статистически данни и данни от промишлени асоциации), проучвания на литература, инженерни проучвания и патенти, и може също да се основават на финансови данни и да съдържат косвени данни и други обобщени данни. Първичните данни, които преминават през етап на хоризонтално агрегиране, се считат за вторични данни;
- й) „граница на системата“ означава аспектите, включени в проучването на жизнения цикъл или изключени от него.

Освен това правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на дадена суровина от критично значение включват всяко друго определение, необходимо за тяхното тълкуване.

ЧАСТ II

ОБХВАТ

Настоящото приложение съдържа задължителните елементи за изчисляването на отпечатъка върху околната среда на суровини от критично значение.

Правилата за изчисляването на отпечатъка върху околната среда на конкретните суровини от критично значение се основават на задължителните елементи, включени в настоящото приложение, като се вземат под внимание научно издържаните методи и съответните международни стандарти в областта на оценката въз основа на жизнения цикъл.

Изчисляването на отпечатъка върху околната среда на дадена суровина от критично значение се извършва въз основа на описа на материалите, енергията, методите на производство и помощните материали, използвани в съоръженията, участващи в производството на суровината от критично значение.

Когато установява правила за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на конкретни суровини от критично значение, Комисията се стреми да осигури съгласуваност с правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на *междинни и крайни продукти*, за които се използват съответните суровини от критично значение.

ЧАСТ III
ОБЯВЕНА МЕРНА ЕДИНИЦА

Обявената мерна единица е 1 kg от съответния тип суровини от критично значение.

В правилата за изчисляване на отпечатъка върху околната среда на конкретни суровини от критично значение може да се посочи по-голяма или по-малка обявена мерна единица, изразена в kg, ако това се налага поради естеството или употребата на съответната суровина от критично значение.

Всички количествени входни и изходни данни, събрани от производителя за количествено определяне на въглеродния отпечатък, се изчисляват по отношение на обявената мерна единица.

ЧАСТ IV

ГРАНИЦА НА СИСТЕМАТА

Добивът, обогатяването и рафинирането са трите стадия от жизнения цикъл, които се включват в границата на системата на първичните суровини от критично значение със следните процеси (когато имат отношение към конкретната суровина):

- а) Процеси нагоре по веригата, включително добива на руди за производството на суровината; производството и доставката (*включително* транспорта) на химикали и помощни материали; производството и доставката (*включително* транспорта) на горива; производството и снабдяването с електроенергия; и транспорта на материали с превозни средства, които не са собственост на организацията *или не се експлоатират от нея*;
- б) Транспорт на руди, концентрати и суровини с превозни средства, които организацията притежава или експлоатира;

- в) Съхранение на руди, концентрати и суровини;
- г) Трошене и обогатяване на руди;
- д) Производство на концентрати от суровини;
- е) Добив на метали (по химически, механични или биологични методи);
- ж) Топене;
- з) Конвертиране на метали;
- и) Отделяне на шлаката;
- й) Рафиниране на метали;
- к) Електролиза на метали;

- л) Леене или изготвяне на леярски форми на метали;
- м) Обработка на отработени материали и шлака;
- н) Всички съответни помощни процеси — пречистване на отпадъчни води (на място, включително пречистване на технологична вода, вода за директно охлаждане и повърхностен отток), системи за намаляване на емисиите от газове (включително първични и вторични *отпадъчни* газове, котли (включително предварително очистване на вода за захранване), вътрешна логистика.

В границата на системата на вторичните суровини от критично значение (определяща стадия „рециклиране“ от жизнения цикъл) се включват следните процеси (когато имат отношение към конкретната рециклирана суровина):

- а) Процеси нагоре по веригата, включително производството на изходна суровина (скрап и първични медни концентрати); производството и доставката (транспорта) на химикали и помощни материали; производството и доставката (транспорта) на горива, производството и снабдяването с електроенергия; и транспорта на материали с превозни средства, които не са собственост на организацията;

- б) Транспорт на концентрати и скрап с превозни средства, притежавани или експлоатирани от организацията;
- в) Съхранение на скрап, концентрати и суровини;
- г) Предварително почистване на вторични суровини;
- д) Топене;
- е) Конвертиране на метали;
- ж) Рафиниране на метали;
- з) Електролиза на метали;
- и) Леене или изготвяне на леярски форми на метали;
- й) Обработка на отработени материали;
- к) Всички съответни помощни процеси — пречистване на отпадъчни води (на място, включително пречистване на технологична вода, вода за директно охлаждане и повърхностен отток), системи за намаляване на емисиите от газове (включително първични и вторични *отпадъчни* газове, котли (включително предварително почистване на вода за захранване) и вътрешна логистика.

Стадият „потребление“ или „край на жизнения цикъл“ се изключва от изчисленията на отпечатъка върху околната среда, тъй като отговорният *стопански субект* няма пряко влияние върху него. Други процеси може да се изключат, когато имат незначителен принос към отпечатъка върху околната среда на конкретна суровина от критично значение.

ЧАСТ V

КАТЕГОРИИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ

В правилата за изчисляване се *посочват категориите* въздействия, *които* трябва да *бъдат включени* в изчисляването на отпечатъка върху околната среда. Изборът се прави въз основа на анализа на проблемните пунктове, извършен по научно издържани методики, разработени на международно равнище, и като се вземат под внимание:

- а) относителното значение на различните въздействия, включително тяхното относително значение за изпълнението на целите на Съюза в областта на климата и околната среда;
- б) потребностите на дружествата надолу по веригата, които желаят да оповестяват информация за отпечатъка върху околната среда на използваните от тях суровини от критично значение.

ЧАСТ VI
ИЗПОЛЗВАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ЗА ДРУЖЕСТВОТО И ВТОРИЧНИ
НАБОРИ ОТ ДАННИ

В правилата за изчисляване се посочва използването на специфични за дружеството или вторични набори от данни за всички съответни процеси и материали. *Ако правилата за изчисляване позволяват избор между специфични за дружеството набори от данни и вторични набори от данни, Комисията обмисля възможността за стимулиране на използването на специфичните за дружеството набори от данни.*

Използването на специфични за дружеството данни се изисква най-малкото за процесите, върху които отговорният оператор има пряко влияние и които имат най-голям принос към съответните категории въздействия.

Специфичните за дружеството данни за дейности се използват в комбинация със съответните съвместими с отпечатъка върху околната среда вторични набори от данни. В правилата за изчисляване следва да се посочи дали е разрешено изготвяне на извадки по критериите в научно издържани методики, разработени на международно равнище.

Всяка промяна в описа на материалите или в енергийния микс за производството на съответен тип суровини от критично значение изисква извършване на ново изчисление на отпечатъка върху околната среда.

При определянето на правила за изчисляване, включително за емисиите на парникови газове, генерирани от електроенергията, използвана за производството на суровини от критично значение, Комисията гарантира съгласуваност с друго съответно законодателство на Съюза и привеждане в съответствие с това законодателство, освен ако това е обосновано.

Правилата за изчисляване, които предстои да бъдат разработени чрез делегиран акт, включват създаването на подробни модели на следните стадии от жизнения цикъл:

- а) Стадий „добив“, „обогатяване“ и „рафиниране“ на първични суровини;
- б) Стадий „придобиване“ и „обработка“ на вторични суровини.

ЧАСТ VII

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

Отпечатъкът върху околната среда се изчислява с използване на научно издържани методи за оценка на въздействията, в които са отразени разработките на международно равнище за съответните категории въздействия, свързани с изменението на климата, водите, въздуха, почвите, ресурсите, земеползването и токсичността.

Резултатите се предоставят като характеризирани резултати (без нормализация и тегловен коефициент).

ЧАСТ VIII

КЛАСОВЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ СПОРЕД ОТПЕЧАТЪКА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В зависимост от разпределението на стойностите в декларациите за отпечатък върху околната среда на пусканите на вътрешния пазар продукти ще бъде определен логичен брой класове на екологични показатели, като категория А е най-добрият клас с най-ниско въздействие на жизнения цикъл, за да се даде възможност за диференциране на продуктите на пазара. Определянето на прага и на диапазона на всеки клас на екологични показатели ще се основава на разпределението на стойностите на екологичните показатели на съответните суровини от критично значение, пуснати на пазара през предходните 3 години, очакваните технологични подобрения и други технически фактори, които предстои да бъдат определени.

Комисията извършва преглед на броя на класовете на екологични показатели и праговете между тях на всеки 3 години, за да останат те представителни за действителното състояние на пазара и очакваното му развитие.

ЧАСТ IX ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

В правилата за изчисляване и проверка се посочва приложимата процедура за оценяване на съответствието от модулите, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО, с необходимите за съответната суровина изменения.

При посочването на приложимата процедура за оценяване на съответствието

Комисията взема под внимание следните критерии:

- а) дали съответният модул е подходящ за типа суровина и е пропорционален на търсената защита на обществения интерес;
- б) *естеството на рисковете, свързани със съответния продукт, и степента, до която оценяването на съответствието отговаря на вида и степента на риска;*
- в) в случаите, в които участието на трета страна е задължително, необходимостта производителят да може да избира между модулите за осигуряване на качеството и тези за сертифициране на продукта, посочени в приложение II към Решение № 768/2008/ЕО.

I
